

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne2014

o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

**ČÁST PRVNÍ
OBEČNÁ USTANOVENÍ**

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje působnost orgánů Celní správy České republiky (dále jen „celní správa“) v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví, a to k výkonu

- a) opatření v součinnosti s osobou, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví,
- b) dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví.

CELEX: 32013R0608

(2) Působnost podle odstavce 1 je vykonávána

- a) na vnitrostátním trhu,
- b) při celním dohledu, a to v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie upravující působnost celních orgánů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví¹⁾ (dále jen „nařízení Evropské unie“).

CELEX: 32013R0608

§ 2

Výkon působnosti

(1) Působnost podle tohoto zákona vykonávají celní úřady.

CELEX: 32013R0608

(2) Celní úřad pro Královéhradecký kraj (dále jen „určený celní úřad“) je místně příslušný ve věcech rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření.

CELEX: 32013R0608

§ 3

Zboží na vnitrostátním trhu

Zbožím na vnitrostátním trhu se pro účely tohoto zákona rozumí zboží, které

- a) se nachází na území České republiky a
- b) nepodléhá na celním území Evropské unie celnímu dohledu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie²⁾.

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 ze dne 12. června 2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003.

²⁾ Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.

§ 4

Pojmy

Pro účely výkonu působnosti orgánů celní správy v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu se definice pojmů uvedené v článku 2 nařízení Evropské unie použijí obdobně s výjimkou těch, jejichž použití není možné z povahy věci.

§ 5

Zákaz nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví

(1) Je zakázáno nakládat se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví.

(2) Nakládáním se zbožím se pro účely tohoto zákona rozumí zejména výroba, zpracování, doprava, přeprava, skladování, prodej nebo jiný převod, nabízení, dovoz, vývoz, uvádění na trh, převzetí, užití nebo držení tohoto zboží, pokud k tomuto nakládání nedochází pro osobní potřebu fyzické osoby.

ČÁST DRUHÁ

OPATŘENÍ NA VNITROSTÁTNÍM TRHU

Hlava I

Obecná ustanovení

§ 6

Opatření na vnitrostátním trhu

(1) Opatřením na vnitrostátním trhu je zadržení zboží na vnitrostátním trhu orgánem celní správy v případech stanovených tímto zákonem.

(2) Opatření na vnitrostátním trhu se nevztahují na zboží, které bylo vyrobeno

- a) nad rámec množství ujednaného držitelem práva duševního vlastnictví s výrobcem tohoto zboží, nebo
- b) se souhlasem držitele práva duševního vlastnictví.

Hlava II

Řízení ve věcech opatření na vnitrostátním trhu

§ 7

Žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu

Podat žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu může osoba, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví podle zákona upravujícího vymáhání práv z průmyslového vlastnictví nebo podle autorského zákona (dále jen „oprávněná osoba“).

§ 8

Rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu

(1) Podmínkami pro vydání rozhodnutí, kterým určený celní úřad schválí žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu (dále jen „rozhodnutí pro vnitrostátní trh“), jsou

- a) skutečnost, že oprávněná osoba sdělila skutečnosti umožňující přijetí opatření na vnitrostátním trhu,
- b) žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu se prokazatelně vztahuje k právu duševního vlastnictví vymahatelnému na území České republiky a
- c) skutečnost, že oprávněná osoba je bezdlužná.

(2) V rozhodnutí pro vnitrostátní trh určený celní úřad

- a) stanoví lhůtu v délce nejvýše 1 roku, ve které mají orgány celní správy přijmout opatření na vnitrostátním trhu, a počátek běhu této lhůty a
- b) uvede skutečnosti umožňující přijetí opatření na vnitrostátním trhu.

§ 9

Změna rozhodnutí pro vnitrostátní trh

(1) Lhůtu, ve které mají orgány celní správy přijmout opatření na vnitrostátním trhu, určený celní úřad na žádost osoby, které bylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh (dále jen „držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh“), rozhodnutím prodlouží nejvýše o 1 rok, a to i opakovaně.

(2) Žádost podle odstavce 1 určený celní úřad zamítne, pokud

- a) byla podána méně než 15 dnů před uplynutím lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno, nebo
- b) jsou splněny podmínky pro zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh z moci úřední.

(3) Určený celní úřad změní rozhodnutí pro vnitrostátní trh, pokud jsou podmínky pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh splněny, a to

- a) na žádost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo
- b) z moci úřední, pokud došlo ke změně údajů uvedených v rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

(4) Prvním úkonem určeného celního úřadu ve věci změny rozhodnutí podle odstavce 3 písm. b) může být vydání rozhodnutí.

§ 10

Zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh na návrh

Určený celní úřad zruší rozhodnutí pro vnitrostátní trh na návrh držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

§ 11

Zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh z moci úřední

(1) Zjistí-li určený celní úřad, že nejsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh, vyzve držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh k jejich splnění ve lhůtě stanovené určeným celním úřadem, pokud povaha těchto podmínek splnění připouští.

(2) Určený celní úřad zruší rozhodnutí pro vnitrostátní trh, pokud

- a) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh na výzvu určeného celního úřadu nezajistí ve stanovené lhůtě splnění podmínek pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh,
- b) nejsou splněny podmínky pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh, k jejichž splnění určený celní úřad nevyzývá,
- c) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh opakovaně nesplnil oznamovací povinnost podle § 12,
- d) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh nesplnil povinnost vrátit celnímu úřadu vzorky, které mu byly poskytnuty, nebo prokázat jejich zničení nebo poškození způsobem znemožňujícím jejich vrácení,
- e) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh opakovaně nesplnil povinnost uhradit náklady podle § 49 nebo
- f) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh bez závažného důvodu opakovaně nepodal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

§ 12

Povinnosti držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh

- (1) Držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh je povinen oznámit určenému celnímu úřadu
- a) skutečnosti, které mohou být důvodem zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo
 - b) změnu údajů uvedených v rozhodnutí pro vnitrostátní trh.
- (2) Skutečnost nebo změnu údajů podle odstavce 1 je držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh povinen oznámit do 3 pracovních dnů ode dne, kdy je zjistil, nejpozději však do 10 pracovních dnů ode dne, kdy nastaly, a to elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné určeným celním úřadem způsobem umožňujícím dálkový přístup.
- (3) Držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh může informace, které mu byly poskytnuty orgánem celní správy podle § 13 odst. 2, § 15 odst. 1 a 2 nebo § 16 odst. 1, nebo poznatky z prověření zadrženého zboží a odběru jeho vzorků podle § 17, použít pouze pro účely
- a) zjednodušeného řízení o zničení zboží,
 - b) soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví,
 - c) uplatnění nároků z ohrožení nebo porušení práva duševního vlastnictví nebo
 - d) trestního nebo správního řízení.

Hlava III

Zadržení zboží na vnitrostátním trhu a související postupy

§ 13

Zadržení zboží

- (1) Celní úřad při výkonu dozoru v oblasti nakládání se zbožím na vnitrostátním trhu zadrží
- a) zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, s výjimkou zboží podléhajícího zkáze, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo
 - b) zboží, u něhož lze důvodně předpokládat, že je s ním nakládáno v rozporu s podmínkami bezúplatného převodu k humanitárním účelům.
- (2) Před zadržením zboží může celní úřad vyzvat držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh nebo jakoukoli osobu, která může být ve vztahu ke zboží oprávněnou osobou, k poskytnutí údajů vztahujících se ke zboží, které umožňují jeho zadržení. Celní úřad může těmto osobám poskytnout informace o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze.
- (3) Celní úřad informaci o zadržení zboží ústně oznámí osobě, která má zboží v době zadržení u sebe, a poučí ji o právních důsledcích vyplývajících ze zjednodušeného řízení o zničení zboží.
- (4) O zadržení zboží celní úřad sepíše protokol.
- (5) Celní úřad zašle nejpozději následující pracovní den osobě, které bylo zboží zadrženo, oznámení o této skutečnosti a poučí ji o právních důsledcích vyplývajících ze zjednodušeného řízení o zničení zboží,
- a) jedná-li se o odlišnou osobu od osoby, která měla zboží v době zadržení u sebe, a
 - b) je-li tato osoba známa.

§ 14

Nakládání se zadrženým zbožím

- (1) Celní úřad může z moci úřední rozhodnout, že se zadržené zboží ponechá osobě, které bylo zadrženo, a současně jí uloží, že zboží nesmí zničit ani s ním nakládat s výjimkou

jeho držení nebo skladování. Prvním úkonem celního úřadu ve věci může být vydání rozhodnutí.

(2) Není-li rozhodnuto, že zadržené zboží se ponechává osobě, které bylo zadrženo, celní úřad jej drží nebo skladuje na náklady osoby, které bylo zboží zadrženo, a není-li jí, na náklady držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

(3) Součástí nákladů na držení a skladování zadrženého zboží jsou také náklady na jeho přepravu.

§ 15

Postup po zadržení zboží na základě rozhodnutí pro vnitrostátní trh

(1) Celní úřad, který zadržel zboží, pro které bylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nejpozději následující pracovní den po zadržení zboží zašle držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh oznámení, ve kterém uvede

- a) datum zadržení zboží,
- b) informace o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze a
- c) identifikační údaje osoby, které bylo zboží zadrženo, je-li tato osoba známa.

(2) Na žádost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh mu celní úřad, který zadržel zboží, oznámí další informace týkající se zadrženého zboží a osob, které s ním nakládaly, pokud jsou mu tyto informace známy.

(3) Držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh je povinen do 10 pracovních dnů nebo v případě zboží podléhajícího zkázce do 3 pracovních dnů ode dne oznámení podle odstavce 1 oznámit celnímu úřadu, že podal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví. To neplatí v případě, že držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh podá návrh na zahájení zjednodušeného řízení o zničení zboží.

(4) Celní úřad vrátí zboží osobě, které bylo zadrženo, pokud

- a) zboží nebylo zničeno ve zjednodušeném řízení o zničení zboží,
- b) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh ve lhůtě podle odstavce 3 nebo podle § 20 odst. 1 neoznámil celnímu úřadu, že podal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví,
- c) nelze rozhodnout o zabránění zboží a
- d) neobdržel oznámení orgánu příslušného k výkonu dozoru podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele, že zadržené zboží může sloužit jako důkazní prostředek v řízení o porušení zákona upravujícího ochranu spotřebitele.

(5) Celní úřad vrátí zboží osobě, které bylo zadrženo, také tehdy, pokud po zadržení zboží pominuly důvody, na jejichž základě bylo zboží zadrženo.

§ 16

Postup po zadržení zboží v ostatních případech

(1) Celní úřad, který zadržel zboží, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nejpozději následující pracovní den po zadržení zboží zašle osobě, která může být ve vztahu k zadrženému zboží oprávněnou osobou, oznámení, ve kterém uvede informace o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze.

(2) Oprávněná osoba může podat do 4 pracovních dnů ode dne oznámení podle odstavce 1 žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu. Určený celní úřad rozhodne o této žádosti do 2 pracovních dnů ode dne jejího obdržení.

(3) Pokud žádost podle odstavce 2 neobsahuje skutečnosti umožňující přijetí opatření nad rámec konkrétního zadržení zboží, může oprávněná osoba tyto skutečnosti doplnit do 10 pracovních dnů ode dne oznámení podle odstavce 1. Jsou-li tyto skutečnosti doplněny, určený celní úřad vydá nové rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

(4) Celní úřad vrátí zboží osobě, které bylo zadrženo, pokud

- a) ve vztahu k zadrženému zboží
 1. nebylo možné do následujícího pracovního dne po zadržení zboží zjistit osobu, která může být oprávněnou osobou, nebo
 2. nebyla podána žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu ve lhůtě podle odstavce 2 nebo byla tato žádost zamítnuta,
- b) nelze rozhodnout o zabránění zboží a
- c) neobdržel oznámení orgánu příslušného k výkonu dozoru podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele, že zadržené zboží může sloužit jako důkazní prostředek v řízení o porušení zákona upravujícího ochranu spotřebitele.

(5) Celní úřad vrátí zboží osobě, které bylo zadrženo, také tehdy, pokud po zadržení zboží pominuly důvody, na jejichž základě bylo zboží zadrženo.

§ 17

Prověření zadrženého zboží a odběr jeho vzorků

(1) Celní úřad umožní držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh a osobě, které bylo zboží zadrženo, prověření zadrženého zboží, které se provede pod dohledem celního úřadu.

(2) Celní úřad může odebírat vzorky zadrženého zboží a na žádost je poskytnout držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh za účelem rozboru. Rozbor vzorků zadrženého zboží provede držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh na své náklady a na svoji odpovědnost.

(3) Držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh je povinen neprodleně po provedení rozboru

- a) vrátit celnímu úřadu vzorky zboží, které mu byly celním úřadem poskytnuty, nebo
- b) prokázat celnímu úřadu, že v důsledku provedení rozboru byly vzorky zboží zničeny nebo poškozeny způsobem znemožňujícím jejich vrácení.

Hlava IV

Zjednodušené řízení o zničení zboží

§ 18

Vyjádření ke zničení zboží ve zjednodušeném řízení

(1) Zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví může být zničeno pod dohledem celního úřadu, aniž je nutné rozhodnout, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, pokud do 10 pracovních dnů nebo v případě zboží podléhajícího zkáze do 3 pracovních dnů ode dne oznámení zadržení zboží oznámí celnímu úřadu souhlas se zničením zboží

- a) držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh a
- b) osoba, které bylo toto zboží zadrženo.

(2) Zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví může být zničeno podle odstavce 1 i bez souhlasu osoby, které bylo toto zboží zadrženo, pokud tato osoba

- a) ve lhůtě podle odstavce 1 neoznámí celnímu úřadu svoje stanovisko k možnosti zničení zboží, nebo
- b) není známa a ve lhůtě podle odstavce 1, která běží ode dne zadržení zboží, se nestane známou a současně neoznámí celnímu úřadu svoje stanovisko k možnosti zničení zboží.

(3) Souhlas držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh se zničením zboží se považuje za návrh na zahájení zjednodušeného řízení o zničení tohoto zboží. O zničení zboží rozhodne celní úřad, který toto zboží zadržel.

(4) Souhlas se zničením zboží ve zjednodušeném řízení nelze vzít zpět.

(5) Pokud bylo zadrženo zboží, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, lhůta podle odstavce 1 začíná běžet ode dne oznámení rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

§ 19

Zničení zboží ve zjednodušeném řízení

(1) Zničení zboží se provede na náklady držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

(2) Zničení zboží se provede pod dohledem tříčlenné komise celního úřadu. O zničení zboží celní úřad sepíše protokol.

§ 20

Postup v případě nezničení zboží ve zjednodušeném řízení

(1) Je-li v důsledku nesplnění podmínek pro zničení zboží ve zjednodušeném řízení rozhodnuto, že zboží nebude zničeno, držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh je povinen do 10 pracovních dnů nebo v případě zboží podléhajícího zkáze do 3 pracovních dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí oznámit celnímu úřadu, že podal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

(2) Celní úřad může na žádost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh lhůtu podle odstavce 1 prodloužit až o dalších 10 pracovních dnů, nejde-li o zboží podléhající zkáze.

ČÁST TŘETÍ

OPATŘENÍ PŘI CELNÍM DOHLEDU

§ 21

Změna rozhodnutí, která se netýká práv duševního vlastnictví

(1) Určený celní úřad změní rozhodnutí o schválení žádosti, pokud se tato změna netýká práv duševního vlastnictví, a to

- a) na žádost držitele rozhodnutí, nebo
- b) z moci úřední, pokud

- 1. držitel rozhodnutí sdělil skutečnosti umožňující přijetí opatření při celním dohledu, nebo
- 2. došlo ke změně údajů uvedených v rozhodnutí.

(2) Prvním úkonem určeného celního úřadu ve věci změny rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) může být vydání rozhodnutí.

§ 22

Zadržení zboží a pozastavení propuštění zboží

(1) Pokud celní úřad v případech stanovených nařízením Evropské unie zadrží zboží nebo pozastaví jeho propuštění, poučí osobu, která má zboží v době zadržení nebo pozastavení propuštění u sebe, o právních důsledcích vyplývajících z postupu zničení zboží podle nařízení Evropské unie.

CELEX: 32013R0608

(2) O zadržení nebo pozastavení propuštění zboží celní úřad sepíše protokol.

(3) Osoba, které bylo pozastaveno propuštění zboží, nesmí toto zboží zničit ani s ním nakládat s výjimkou jeho držení nebo skladování.

(4) Celní úřad může z moci úřední rozhodnout, že se zadržené zboží ponechá osobě, které bylo zadrženo, a současně jí uloží, že zboží nesmí zničit ani s ním nakládat s výjimkou jeho držení nebo skladování. Prvním úkonem celního úřadu ve věci může být vydání rozhodnutí.

(5) V případě, kdy je celní úřad podle nařízení Evropské unie povinen ukončit zadržení zboží, vrátí zboží osobě, které bylo zadrženo.

CELEX: 32013R0608

(6) Za zadržení zboží se považuje také předání zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví celnímu úřadu, pokud jde o zboží podléhající celnímu dohledu, které bylo zajištěno jiným orgánem veřejné moci při výkonu jeho působnosti.

§ 23

Zničení zboží

(1) Má-li být podle nařízení Evropské unie zničeno zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, považuje se písemný souhlas držitele rozhodnutí se zničením zboží za návrh na zahájení řízení o zničení tohoto zboží.

CELEX: 32013R0608

(2) Má-li být podle nařízení Evropské unie uplatněn postup pro zničení zboží v malých zásilkách, je řízení o zničení tohoto zboží zahájeno dnem, kdy celní úřad podle nařízení Evropské unie oznámil deklarantovi nebo držiteli zboží zadržení nebo pozastavení propuštění zboží s poučením o právních důsledcích vyplývajících z postupu pro zničení zboží v malých zásilkách.

CELEX: 32013R0608

(3) O zničení zboží rozhodne celní úřad, který zboží zadržel nebo pozastavil jeho propuštění.

(4) Zničení zboží se provede pod dohledem tříčlenné komise celního úřadu. O zničení zboží celní úřad sepíše protokol.

§ 24

Jistota

- (1) Deklarant nebo držitel zboží poskytne jistotu podle nařízení Evropské unie
- a) složením částky na zvláštní účet celního úřadu s tím, že jistota musí být na tomto účtu po celou dobu až do rozhodnutí soudu ve věci, nebo
 - b) bankovní zárukou, kterou přijal celní úřad, k zajištění
 1. částky náhrady škody vzniklé držiteli rozhodnutí stanovené na základě pravomocného soudního rozhodnutí o tom, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, porušuje právo duševního vlastnictví,
 2. nedoplatků, které jsou evidovány u celního úřadu nebo u jiných orgánů veřejné moci k devadesátému dni ode dne, kdy došlo k rozhodnutí soudu ve věci.

CELEX: 32013R0608

(2) Bankovní záruka musí být poskytnuta na dobu určitou, která nesmí být kratší než 4 roky.

(3) Celní úřad rozhodne o výši jistoty tak, aby dostatečně ochránila práva držitele rozhodnutí.

CELEX: 32013R0608

(4) Před stanovením výše jistoty celní úřad vyzve držitele rozhodnutí ke sdělení, jakou výši jistoty držitel rozhodnutí považuje za dostatečnou k tomu, aby ochránila jeho práva.

(5) Pro správu placení jistoty se použijí přiměřeně ustanovení daňového řádu.

§ 25

Nová jistota

Osoba, která poskytla jistotu bankovní zárukou, je povinna v případě, že do 6 měsíců přede dnem uplynutí doby, na kterou byla tato bankovní záruka poskytnuta, nedošlo k rozhodnutí soudu ve věci, poskytnout novou jistotu, a to

- a) prodloužením doby, na kterou byla bankovní záruka poskytnuta, nejméně o 2 roky,
- b) poskytnutím nové bankovní záruky, která bezprostředně navazuje na předchozí bankovní záruku a kterou přijal celní úřad, nebo
- c) složením částky ve výši jistoty na zvláštní účet celního úřadu.

CELEX: 32013R0608

§ 26

Rozhodnutí soudu ve věci

(1) Rozhodnutím soudu ve věci se pro účely jistoty rozumí pravomocné rozhodnutí soudu o

- a) náhradě škody, pokud bylo vydáno na základě rozhodnutí podle písmene b), nebo
- b) tom, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, porušuje právo duševního vlastnictví, pokud držitel rozhodnutí do 90 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí neoznámil celnímu úřadu, že podal návrh na zahájení soudního řízení podle písmene a).

(2) Za den, kdy došlo k rozhodnutí soudu ve věci podle odstavce 1 písm. b), se pro účely použití jistoty považuje den, ve kterém

- a) držitel rozhodnutí oznámil celnímu úřadu, že nepodá návrh na zahájení soudního řízení podle odstavce 1 písm. a), nebo
- b) marně uplynula lhůta podle odstavce 1 písm. b).

§ 27

Použití jistoty při neporušení práva duševního vlastnictví

(1) Je-li soudem pravomocně rozhodnuto, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, neporušuje právo duševního vlastnictví, stává se složená částka přeplatkem osoby, která jistotu poskytla. Je-li takto vzniklý přeplatek vratitelným přeplatkem, vrátí jej celní úřad této osobě do 90 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto soudního rozhodnutí.

(2) Lhůta podle odstavce 1 neběží po dobu, kdy je celním úřadem nebo jiným orgánem veřejné moci vedeno řízení,

- a) jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění a
- b) které bylo zahájeno do 90 dnů ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, neporušuje právo duševního vlastnictví.

(3) Je-li soudem pravomocně rozhodnuto, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, neporušuje právo duševního vlastnictví, vyzve celní úřad výstavce bankovní záruky k uhrazení nedoplatku evidovaného k devadesátému dni ode dne tohoto rozhodnutí u

a) celního úřadu, nebo

b) jiného orgánu veřejné moci, který o jeho uhrazení celní úřad požádal.

(4) Celní úřad vyzve výstavce bankovní záruky k uhrazení nedoplatku podle odstavce 3 nejdříve po 90 dnech, nejpozději však do 5 měsíců ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, neporušuje právo duševního vlastnictví.

(5) Výstavce bankovní záruky je povinen částku uhradit do 15 dnů ode dne doručení výzvy.

§ 28

Použití jistoty poskytnuté složením částky při porušení práva duševního vlastnictví

(1) Dojde-li k rozhodnutí soudu ve věci, stává se složená částka přeplatkem držitele rozhodnutí, a to až do výše odpovídající částce stanovené soudním rozhodnutím o náhradě škody. Je-li takto vzniklý přeplatek vratitelným přeplatkem, vrátí jej celní úřad této osobě do 90 dnů ode dne, kdy došlo k rozhodnutí soudu ve věci.

(2) Lhůta podle odstavce 1 neběží po dobu, kdy je celním úřadem nebo jiným orgánem veřejné moci vedeno řízení,

a) jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění a

b) které bylo zahájeno do 90 dnů ode dne, kdy došlo k rozhodnutí soudu ve věci.

(3) Je-li složená jistota vyšší než částka stanovená soudním rozhodnutím o náhradě škody, stává se ve výši přesahující částku stanovenou soudním rozhodnutím o náhradě škody přeplatkem osoby, která jistotu poskytla. Je-li takto vzniklý přeplatek vratitelným přeplatkem, použije se § 27 odst. 1 a 2 obdobně.

§ 29

Použití jistoty poskytnuté bankovní zárukou při porušení práva duševního vlastnictví

(1) Dojde-li k rozhodnutí soudu ve věci, vyzve celní úřad do 90 dnů výstavce bankovní záruky k uhrazení celnímu úřadu částky stanovené soudním rozhodnutím o náhradě škody.

(2) Výstavce bankovní záruky je povinen částku uhradit do 15 dnů ode dne doručení výzvy.

(3) Částka uhrazená výstavcem bankovní záruky se stává přeplatkem držitele rozhodnutí. Je-li takto vzniklý přeplatek vratitelným přeplatkem, použije se § 28 odst. 1 a 2 obdobně.

(4) Je-li jistota poskytnutá bankovní zárukou vyšší než částka stanovená soudním rozhodnutím o náhradě škody, celní úřad vyzve výstavce bankovní záruky ve výši přesahující částku stanovenou soudním rozhodnutím o náhradě škody k uhrazení nedoplatku osoby, která jistotu poskytla, evidovaného k devadesátému dni ode dne tohoto rozhodnutí u

a) celního úřadu, nebo

b) jiného orgánu veřejné moci, který o jeho uhrazení celní úřad požádal.

(5) Při postupu podle odstavce 4 se použije § 27 odst. 4 a 5 obdobně.

§ 30

Nemožnost použití jistoty poskytnuté složením částky

Nelze-li s jistotou poskytnutou složením částky naložit některým ze způsobů jejího použití, složená částka jistoty případně státu a je příjmem státního rozpočtu.

**ČÁST ČTVRTÁ
SPRÁVNÍ DELIKTY**

Hlava I

Přestupky

§ 31

**Přestupky na úseku dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti
s vymáháním práv duševního vlastnictví**

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 5 odst. 1 nakládá se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví,
- b) jako osoba, které bylo celním úřadem pozastaveno propuštění zboží nebo ponecháno zadržené zboží, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, v rozporu s § 14 odst. 1 nebo § 22 odst. 3 nebo 4 s tímto zbožím nakládá,
- c) jako osoba, která poskytla jistotu bankovní zárukou, neposkytne novou jistotu podle § 25, nebo
- d) nakládá se zbožím v rozporu s podmínkami jeho bezúplatného převodu k humanitárním účelům.

CELEX: 32013R0608

(2) Za přestupek lze uložit pokutu do 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), b) nebo d).

(3) Za přestupek se uloží pokuta ve výši neposkytnuté jistoty, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c).

§ 32

**Přestupky na úseku opatření v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví
v součinnosti s držitelem rozhodnutí pro vnitrostátní trh nebo s držitelem rozhodnutí**

(1) Fyzická osoba se jako držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 12 odst. 1 neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo změnu údajů uvedených v tomto rozhodnutí, nebo tuto skutečnost nebo změnu údajů neoznámí ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem,
- b) použije informace poskytnuté celním úřadem v rozporu s § 12 odst. 3, nebo
- c) v rozporu s § 17 odst. 3 nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží nebo neprokáže celnímu úřadu jejich zničení nebo poškození.

(2) Fyzická osoba se jako držitel rozhodnutí dopustí přestupku tím, že v rozporu s nařízením Evropské unie

- a) neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí, nebo změnu údajů uvedených v rozhodnutí,
- b) použije informace poskytnuté celním úřadem, nebo
- c) nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží.

CELEX: 32013R0608

(3) Za přešupek podle odstavee 1 nebo 2 lze uložít pokutu do 500 000 Kč.

Hlava II

Správní delikty právníků a podnikajících fyzických osob

§ 33

Správní delikty na úseku dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví

- (1) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 5 odst. 1 nakládá se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví,
 - b) jako osoba, které bylo celním úřadem pozastaveno propuštění zboží nebo ponecháno zadržané zboží, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, v rozporu s § 14 odst. 1 nebo § 22 odst. 3 nebo 4 s tímto zbožím nakládá, nebo
 - c) jako osoba, která poskytla jistotu bankovní zárukou, neposkytne novou jistotu podle § 25.

CELEX: 32013R0608

- (2) Za správní delikt se uloží pokuta
- a) do 10 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavee 1 písm. a) nebo b), nebo
 - b) ve výši neposkytnuté jistoty, jde-li o správní delikt podle odstavee 1 písm. c).

§ 34

Správní delikty na úseku opatření v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví v součinnosti s držitelem rozhodnutí pro vnitrostátní trh nebo s držitelem rozhodnutí

- (1) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 12 odst. 1 neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo změnu údajů uvedených v tomto rozhodnutí, nebo tuto skutečnost nebo změnu údajů neoznámí ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem,
 - b) použije informace poskytnuté celním úřadem v rozporu s § 12 odst. 3, nebo
 - c) v rozporu s § 17 odst. 3 nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží nebo neprokáže celnímu úřadu jejich zničení nebo poškození.

(2) Právníká nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel rozhodnutí dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s nařízením Evropské unie

- a) neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí, nebo změnu údajů uvedených v rozhodnutí,
- b) použije informace poskytnuté celním úřadem, nebo
- c) nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží.

CELEX: 32013R0608

(3) Za správní delikt podle odstavee 1 nebo 2 se uloží pokuta do 500 000 Kč.

§ 35

Správní delikty na úseku bezúplatného převodu padělků

- (1) Právníká osoba se jako přejímající organizace dopustí správního deliktu tím, že
- a) v rozporu s § 45 písm. a) nepřijme opatření k zabránění zneužití padělků a jejich opětovnému uvedení na trh,

- b) v rozporu s § 45 písm. b) nevyužívá padělky pouze ke stanoveným humanitárním účelům, nebo
- c) v rozporu s § 46 odst. 1 nezajistí úpravu padělků převedených k humanitárním účelům.

(2) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že nakládá se zbožím v rozporu s podmínkami jeho bezúplatného převodu k humanitárním účelům.

(3) Za správní delikt se uloží pokuta

- a) do 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) nebo c), nebo
- b) do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) nebo odstavce 2.

Hlava III

Propadnutí a zabrání věci

§ 36

Propadnutí věci

(1) Celní úřad uloží propadnutí

- a) zboží porušujícího právo duševního vlastnictví, nebo
- b) materiálů, nástrojů a zařízení určených nebo používaných výlučně nebo převážně při činnostech porušujících právo duševního vlastnictví.

(2) Propadnutí věci se uloží, pokud

- a) náleží pachateli správního deliktu a
- b) byla ke spáchání správního deliktu užita nebo byla správním deliktem získána nebo nabyta za věc správním deliktem získanou.

(3) Propadnutí věci uvedené v odstavci 1 písm. b) nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu.

§ 37

Zabrání věci

(1) Pokud celní úřad neuložil propadnutí věci podle § 36, rozhodne o jejím zabrání.

(2) O zabrání věci se rozhodne, pokud

- a) náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat,
- b) nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela, nebo
- c) její vlastník není znám.

(3) Zabrání věci uvedené v § 36 odst. 1 písm. b) nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu. O zabrání této věci nelze rozhodnout, jestliže od jednání, které má znaky správního deliktu, uplynuly 2 roky.

§ 38

Společná ustanovení o propadlých a zabraných věcech

(1) Propadlá nebo zabraná věc připadá státu.

(2) Propadlé nebo zabrané zboží porušující právo duševního vlastnictví se zničí, pokud nebylo bezúplatně převedeno k humanitárním účelům. Jiná propadlá nebo zabraná věc se zničí podle povahy této věci.

(3) Namísto zničení propadlé nebo zabrané věci může Generální ředitelství cel tuto věc držet, skladovat a používat pro potřeby výuky, výcviku, zkoušek a expertizní činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci působnosti orgánů celní správy.

(4) Zničení věci se provede pod dohledem tříčlenné komise Generálního ředitelství cel. O zničení věci se sepíše protokol.

(5) Pachatel správního deliktu, kterému bylo uloženo propadnutí věci, nebo osoba, u které byla zabraná věc zadržena, jsou povinni nahradit státu náklady spojené se správou a zničením věci.

(6) Pachatel správního deliktu, kterému bylo uloženo propadnutí padělků převedeného k humanitárním účelům, je povinen nahradit přejímající organizaci náklady vzniklé v souvislosti s úpravou padělků. Na žádost přejímající organizace jí celní úřad sdělí identifikační údaje pachatele správního deliktu.

Hlava IV

Společná ustanovení ke správním deliktům

§ 39

Zahájení řízení o správním deliktu

(1) Řízení o správním deliktu podle § 31 odst. 1 písm. a) a § 33 odst. 1 písm. a) lze zahájit pouze v případě, že bylo v soudním řízení pravomocně rozhodnuto, že bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

(2) Po dobu, kdy je vedeno soudní řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, neběží lhůty pro zahájení řízení o správním deliktu.

§ 40

Odpovědnost právnické a podnikající fyzické osoby

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, k jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 6 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

§ 41

Příslušnost k projednání správního deliktu

(1) Správní delikty podle tohoto zákona projednává celní úřad, v jehož územním obvodu má osoba podezřelá ze spáchání správního deliktu sídlo. Nenachází-li se sídlo osoby na území České republiky, projedná správní delikt celní úřad, v jehož územním obvodu byl správní delikt spáchán; nelze-li místo spáchání správního deliktu spolehlivě zjistit, projedná jej celní úřad, v jehož územním obvodu bylo spáchání správního deliktu zjištěno.

(2) Správní delikty podle § 32 odst. 1 písm. a), § 32 odst. 2 písm. a), § 34 odst. 1 písm. a) a § 34 odst. 2 písm. a) projednává určený celní úřad.

§ 42

Splatnost pokuty a určení příjmu z pokut

(1) Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž byla uložena.

(2) Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(3) Příjem z pokuty za správní delikt podle § 31 odst. 1 písm. c) nebo § 33 odst. 1 písm. c) je do výše částky stanovené soudním rozhodnutím o náhradě škody jistotou poskytnutou složením částky.

ČÁST PÁTÁ

BEZÚPLATNÝ PŘEVOD PADĚLKŮ K HUMANITÁRNÍM ÚČELŮM

§ 43

Bezúplatný převod padělků k humanitárním účelům

(1) Generální ředitelství cel může propadlé nebo zabrané padělky bezúplatně převést k humanitárním účelům přejímající organizaci.

(2) Převodem padělků se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) převod vlastnického práva, nebo
- b) změna příslušnosti k hospodaření s padělky podle zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

(3) Humanitárními účely se pro účely tohoto zákona rozumí zejména zajišťování základních potřeb obyvatelstva, které se ocitlo v tíživé životní situaci nebo bylo postiženo mimořádnou událostí.

(4) K humanitárním účelům nelze převést padělky, které jsou zdravotně závadné nebo nebezpečné.

(5) Podmínkou bezúplatného převodu padělků k humanitárním účelům je souhlas držitele rozhodnutí nebo držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

(6) Padělky se bezúplatně převedou podle pořadí došlých požadavků, popřípadě podle naléhavosti potřeb nebo podle způsobu využití.

§ 44

Přejímající organizace

(1) Přejímající organizací může být

- a) organizační složka státu,
- b) státní příspěvková organizace, pokud je zřízena za účelem poskytování sociálních služeb nebo působí v oblasti zdravotnictví nebo školství,
- c) územní samosprávný celek,
- d) právnická osoba zřízená nebo založená územním samosprávným celkem, pokud je zřízena nebo založena za účelem poskytování sociálních služeb nebo působí v oblasti zdravotnictví nebo školství, nebo
- e) jiná právnická osoba, pokud
 1. nebyla ustavena za účelem podnikání,
 2. působí v oblasti poskytování sociálních služeb, zdravotnictví nebo školství,
 3. vykonává činnost, při níž lze využít padělky k humanitárním účelům, nepřetržitě nejméně po dobu 2 let a
 4. je bezdlužná.

(2) Přejímající organizace musí splňovat podmínky podle odstavce 1 po celou dobu nakládání s padělký.

§ 45

Povinnosti přejímající organizace při nakládání s padělký

Generální ředitelství cel při bezúplatném převodu ujedná s přejímající organizací povinnost

- a) přijmout opatření k zabránění zneužití padělků a jejich opětovnému uvedení na trh,
- b) využívat padělký pouze ke stanovenému humanitárnímu účelu.

§ 46

Úprava padělků převedených k humanitárním účelům

(1) Přejímající organizace je povinna za podmínek ujednaných při bezúplatném převodu padělků na své náklady zajistit úpravu těchto padělků.

(2) Úpravou padělků se pro účely tohoto zákona rozumí zejména odstranění ochranných známek nebo zeměpisných označení z padělků a zničení těchto ochranných známek nebo zeměpisných označení.

§ 47

Evidence padělků

(1) Přejímající organizace je povinna vést průběžně evidenci padělků.

(2) Přejímající organizace je povinna uchovávat zápis v evidenci padělků po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byl vystaven doklad, na jehož základě byl zápis v evidenci padělků proveden, nejdéle však po dobu 10 let ode dne provedení zápisu v evidenci padělků.

§ 48

Prověřování plnění povinností přejímající organizací a následky jejich porušení

(1) Orgány celní správy prověřují, zda přejímající organizace plní povinnosti podle tohoto zákona a povinnosti ujednané při bezúplatném převodu padělků.

(2) V případě porušení povinnosti podle odstavce 1 přejímající organizací může Generální ředitelství cel odstoupit od právního jednání, kterým došlo k bezúplatnému převodu padělků, a to s účinností ode dne doručení tohoto odstoupení přejímající organizaci.

(3) Pokud Generální ředitelství cel odstoupí od právního jednání podle odstavce 2, lze této přejímající organizaci bezúplatně převést padělký nejdříve po uplynutí 2 let od tohoto odstoupení.

ČÁST ŠESTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 49

Náhrada nákladů

(1) Vznikne-li osobě povinnost uhradit náklady, které vznikly orgánu celní správy podle tohoto zákona nebo podle nařízení Evropské unie, orgán celní správy stanoví výši těchto nákladů, dosahuje-li tato výše alespoň 100 Kč.

(2) Náhrada nákladů podle odstavce 1 je splatná do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o její výši povinné osobě.

(3) Náhradu nákladů podle odstavce 1 lze stanovit nejdéle do 1 roku od konce kalendářního roku, ve kterém se o nich orgán celní správy dozvěděl, nejpozději však do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém tyto náklady vznikly.

§ 50

Odkladný účinek odvolání

Odvolání proti rozhodnutí orgánů celní správy podle tohoto zákona nemá odkladný účinek s výjimkou odvolání proti rozhodnutí o správním deliktu nebo rozhodnutí o zabránění věci.

§ 51

Námitka proti zadržení zboží nebo pozastavení jeho propuštění

(1) Proti zásahu celního úřadu spočívajícímu v zadržení zboží nebo pozastavení jeho propuštění podle tohoto zákona může celní deklarant nebo osoba, které bylo zboží zadrženo, nebo osoba, které bylo pozastaveno jeho propuštění, podat do 5 pracovních dnů a v případě zboží podléhajícího zkázce do 3 pracovních dnů ode dne oznámení zadržení nebo pozastavení propuštění zboží námitku. Zmeškání lhůty nelze prominout.

(2) Námitka se podává u celního úřadu, který zboží zadržel nebo pozastavil jeho propuštění.

(3) Námitka nemá odkladný účinek.

(4) O námitce rozhodne ředitel celního úřadu bez zbytečného odkladu. Proti rozhodnutí o námitce se nelze odvolat.

§ 52

Bezdlužnost

Za bezdlužnou se pro účely tohoto zákona považuje osoba, která nemá evidován nedoplatek u orgánů Finanční správy České republiky nebo orgánů celní správy s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky.

§ 53

Spolupráce s orgánem příslušným k výkonu dozoru podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele

(1) Jsou-li splněny podmínky pro vrácení zboží podle § 15 odst. 4 písm. a) až c) nebo § 16 odst. 4 písm. a) a b), celní úřad oznámí orgánu příslušnému k výkonu dozoru podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele

- a) datum zadržení zboží,
- b) informace o množství zboží a jeho povaze,
- c) identifikační údaje osoby, které bylo zboží zadrženo, a
- d) skutečnosti odůvodňující zadržení zboží.

(2) Orgán příslušný k výkonu dozoru podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele může do 10 pracovních dnů ode dne, kdy obdržel oznámení podle odstavce 1, oznámit celnímu úřadu, že zadržené zboží může sloužit jako důkazní prostředek v řízení o porušení zákona upravujícího ochranu spotřebitele.

(3) Pokud celní úřad obdržel oznámení podle odstavce 2 a jsou splněny další podmínky pro vrácení zboží osobě, které bylo zadrženo, předá celní úřad zboží orgánu příslušnému k výkonu dozoru podle zákona upravujícího ochranu spotřebitele k dalšímu řízení. O tomto postupu celní úřad sepíše protokol.

ČÁST SEDMÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 54

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo financí stanoví vyhláškou

- a) náležitosti a vzor žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu,
- b) výčet skutečností umožňujících přijetí opatření na vnitrostátním trhu,
- c) výčet skutečností umožňujících přijetí opatření na vnitrostátním trhu nad rámec konkrétního zadržetí zboží,
- d) náležitosti a vzor žádosti o prodloužení lhůty, ve které mají orgány celní správy přijmout opatření na vnitrostátním trhu,
- e) náležitosti a vzor žádosti o změnu rozhodnutí pro vnitrostátní trh,
- f) způsob a formu vedení evidence padělků.

§ 55

Přechodná ustanovení

(1) Opatření přijímaná na základě rozhodnutí o schválení žádosti o přijetí opatření celního úřadu vydaných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona celní úřady přijímají podle tohoto zákona do konce lhůty stanovené v těchto rozhodnutích.

(2) Řízení při výkonu dozoru v rámci ochrany spotřebitele podle zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 191/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(3) Dojde-li k porušení povinnosti podle zákona č. 191/1999 Sb. přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje se v řízení o správním deliktu podle zákona č. 191/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Řízení o správním deliktu podle zákona č. 191/1999 Sb., která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a která nebyla do dne nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně ukončena, se dokončí podle zákona č. 191/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Řízení o stanovení náhrady nákladů podle zákona č. 191/1999 Sb., zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 191/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 56

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů.

2. Část devátá zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).
3. Část první zákona č. 260/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
4. Zákon č. 255/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
5. Zákon č. 173/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
6. Část padesátá osmá zákona č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákoníku.
7. Část první zákona č. 219/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.
8. Část třicátá sedmá zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů.
9. Část čtrnáctá zákona č. 18/2012 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě České republiky.

ČÁST OSMÁ ÚČINNOST

§ 57

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015.

Důvodová zpráva

I. Obecná část

A. ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh zákona o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví (dále jen „návrh zákona“).

1.2 Definice problému

Návrh zákona je předkládán především z důvodu adaptace tuzemského právního řádu na nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 (dále jen „nařízení č. 608/2013“), které nahradí dosavadní nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 a nařízení Komise (ES) č. 1891/2004. Zároveň návrh zákona reaguje na problémy spojené s aplikací ustanovení týkajících se ochrany práv duševního vlastnictví při výkonu dozoru v rámci ochrany spotřebitele, které byly v dosavadní právně aplikační praxi orgánů celní správy identifikovány.

Návrh si klade za cíl nově koncipovat a tím i posílit prosazování práv duševního vlastnictví s důrazem na ochranu držitele práv duševního vlastnictví na tzv. vnitrostátním trhu (k definici tohoto pojmu více viz bod 1.5).

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Jedním z hlavních účelů přijetí zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 191/1999 Sb.“), bylo zabezpečit naplňování závazků vyplývajících z Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), Marrakeš, 15. dubna 1994 (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.) a z Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé, Lucemburk, 4. října 1993 (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 7/1995 Sb.). Jeho přijetím byla stanovena pravidla, podle nichž mohou celní úřady přijmout opatření

při dovozu, vývozu nebo zpětném vývozu zboží, o němž existuje podezření, že jde o padělky (tj. zboží, které porušuje práva k ochranným známkám) nebo nedovolené napodobeniny (tj. zboží, které porušuje zejména práva autorská nebo práva související s právem autorským, práva k patentům, průmyslovým vzorům a užitným vzorům), čímž došlo k výraznému posílení ochrany držitelů práv duševního vlastnictví v působnosti orgánů celní správy.

Od nabytí účinnosti, tj. od 1. prosince 1999, byl zákon č. 191/1999 Sb. několikrát novelizován. Přistoupením České republiky k Evropské unii měl zákon č. 191/1999 Sb. mimo jiné za cíl adaptaci přímo použitelného nařízení Rady (ES) č. 1383/2003 o přijímání opatření celních orgánů proti zboží podezřelému z porušení práv duševního vlastnictví a o opatřeních, která mají být přijata proti zboží, o kterém bylo zjištěno, že tato práva porušilo (dále jen „nařízení Rady (ES) č. 1383/2003“), a nařízení Komise (ES) č. 1891/2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1383/2003. Dalšími podstatnými změnami v této oblasti byla úprava možnosti poskytovat upravené padělky k humanitárním účelům (upraveno zákonem č. 255/2004 Sb. s účinností od vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost, tedy od 1. května 2004) a rozšíření kompetencí orgánů celní správy o ochranu spotřebitele na vnitrostátním trhu, což bylo upraveno s účinností od 29. května 2006 novelou zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). S účinností od 12. července 2007 došlo novelou zákona č. 191/1999 Sb. k přesunu části ustanovení týkajících se kompetencí orgánů celní správy na vnitrostátním trhu do tohoto zákona ze zákona o ochraně spotřebitele. Poslední podstatná novelizace byla provedena zákonem č. 219/2011 Sb., kterým bylo s účinností od 1. srpna 2011 reagováno na některé problémy z aplikační praxe.

Aplikace zákona č. 191/1999 Sb. v praxi jako dalšího pilíře ochrany práv duševního vlastnictví jednoznačně přispívá k potírání porušování těchto práv. Různorodost situací a neomezená flexibilita porušování předmětných práv však poukazují na limity současné právní úpravy. S cílem identifikovat kompetence jednotlivých orgánů státní správy, které mají aktivní úlohu při ochraně práv duševního vlastnictví, vznikl záměr upravit jinak oblast vnitrostátních předpisů, a to při příležitosti adaptace právní úpravy na nové nařízení č. 608/2013.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Orgány Celní správy ČR – předpokládá se nezbytnost zavedení nových pravidel přijímání opatření při vymáhání práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu do praxe.

Vzhledem k tomu, že tato problematika bude vycházet ze stejných principů jako opatření při dovozu a vývozu, v nichž mají orgány celní správy dlouholeté zkušenosti, nepředpokládají se zásadní problémy se zavedením této změny.

Držitelé práv duševního vlastnictví – předpokládá se celkové posílení ochrany jejich práv. Nový systém ochrany na vnitrostátním trhu umožní držitelům práv žádat o vnitrostátní opatření, a to buď cíleně vůči konkrétnímu subjektu, nebo preventivně. Zároveň budou držitelům práv předávány informace potřebné k zahájení soudního řízení ve věci porušení jejich práv s tím, že podle výsledku těchto řízení bude rozhodováno orgány celní správy o dalším nakládání se závadným zbožím, které bude zničeno na náklady porušitele, nebo může být využito (jako dosud) k humanitárním účelům. Aby se usnadnila ochrana práv v případech, kdy držitel práva nebude mít zájem absolvovat soudní řízení, bude moci tento zahájit tzv. zjednodušené řízení o zničení zboží, které počítá s časově i finančně méně náročným procesem. Tento systém bude sice více apelovat na aktivní přístup držitelů práv, zároveň však bude více podporovat jejich spolupráci a respektovat principy prosazování soukromých práv.

Výrobci, dovozci, vývozci, distributoři, prodejci a případně další osoby, které se podílejí na obchodních operacích, jejichž předmětem je dovoz, vývoz, nabídka, prodej nebo skladování za účelem nabídky nebo prodeje zboží, vůči nimž mohou orgány celní správy činit opatření na základě podezření, že toto zboží, se kterým v rámci uvedených obchodních operací nakládají, porušuje právo duševního vlastnictví – nepředpokládají se významné dopady proti dosavadnímu stavu.

Městský soud v Praze a Vrchní soud v Praze – příslušné ve věcech ochrany práv z průmyslového vlastnictví ve smyslu zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 221/2006 Sb.“). Vzhledem ke změně ve způsobu vymáhání práv na vnitrostátním trhu, který bude nově prováděn mimo rámec zákona o ochraně spotřebitele, lze předpokládat zvýšení počtu žalob o určení, zda bylo porušeno právo k průmyslovému vlastnictví. Ke zmírnění tohoto dopadu bude zavedeno tzv. zjednodušené řízení o zničení zboží, které umožní zničit podezřelé zboží, aniž by bylo nutné absolvovat soudní řízení ve věci porušení práv.

Ostatní krajské soudy, Městský soud v Praze a vrchní soudy – příslušné k rozhodování ve sporech o nárocích vycházejících z ostatních práv duševního vlastnictví, než práv průmyslových.

Spotřebitelé na vnitrostátním trhu – jim je opatřeními orgánů Celní správy České republiky poskytována ochrana zprostředkovaně.

1.5 Popis cílového stavu

Účelem legislativního úkolu je návrh nového zákona s přihlédnutím k dosavadní právní úpravě a v rozsahu nezbytném k zajištění řádné adaptace návrhu zákona na nařízení č. 608/2013.

Celní orgány by měly mít dle nařízení č. 608/2013 pravomoc vymáhat práva duševního vlastnictví pokud jde o zboží, které podle celních předpisů Unie podléhá celnímu dohledu, a provádět odpovídající kontroly tohoto zboží, aby zabránily operacím, které jsou v rozporu s právními předpisy v oblasti duševního vlastnictví. Vymáhání práv duševního vlastnictví na vnějších hranicích Evropské unie, bez ohledu na to, kde zboží je nebo by mělo být pod celním dohledem, je účinným způsobem, jak rychle a účelně poskytnout držiteli práva duševního vlastnictví, oprávněným výrobcům zboží i jeho uživatelům právní ochranu.

Nařízení č. 608/2013 obsahuje pouze procesní pravidla pro celní orgány a nezavádí žádná hmotněprávní kritéria pro zjištění, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví. Opatření přijímaná celními orgány jsou přitom postavena na principu součinnosti s držiteli práv duševního vlastnictví, přičemž tato součinnost je v principu podmínkou konání celních orgánů, ať již v rovině zadržení podezřelého zboží, nebo v rovině následného uložení jeho propadnutí či zabránění, resp. likvidace (zejména ve vazbě na soudní rozhodnutí o tom, že zboží porušuje právo duševního vlastnictví, přičemž zahájení soudního řízení a řádné pokračování v něm je v dispozici držitele práv duševního vlastnictví). V tomto ohledu se tedy jedná o specifickou formu výkonu veřejné moci v návaznosti na aktivitu soukromých subjektů.

Při zohlednění prozatímní a preventivní povahy opatření, která celní orgány přijímají při aplikaci nařízení č. 608/2013, a protichůdných zájmů stran dotčených těmito opatřeními, by měly být některé aspekty postupů upraveny tak, aby bylo zajištěno bezproblémové provádění tohoto nařízení a aby byla současně dodržována práva dotčených stran. Nařízení č. 608/2013, bude-li plně uplatňováno, přispěje k dosažení jednotného trhu, který zajišťuje účinnější ochranu držitelů práv duševního vlastnictví, podporuje tvořivost a inovace a poskytuje spotřebitelům spolehlivé a vysoce kvalitní výrobky, což by mělo následně posílit přeshraniční transakce mezi spotřebiteli, podniky a obchodníky.

Zatímco nařízení č. 608/2013 předpokládá, že k provádění opatření na hranicích, která zahrnují opatření vůči zboží podléhajícímu celnímu dohledu, je třeba stanovit jednotný

procesní režim – tj. výše popsany režim postavený na součinnosti s držiteli práv duševního vlastnictví, v případě zboží nacházejícího se na vnitrostátním trhu bude ochrana práv duševního vlastnictví ze strany správních orgánů (podskupiny orgánů veřejné moci) probíhat ve více dimenzích. Na jedné straně se bude jednat o výkon působnosti orgánů celní správy podle návrhu zákona, na druhé straně o výkon působnosti orgánů podle zákona o ochraně spotřebitele, přičemž tyto postupy spolu mohou souviset a navazovat na sebe, ale zároveň nemusí – tj. mohou být vykonávány samostatně podle obou zákonných režimů.

Rozdílný přístup k vymáhání práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu a v rámci celního dohledu je důsledkem toho, že systém opatření na hranicích umožňuje zabránit tomu, aby se zboží porušující práva duševního vlastnictví vůbec dostalo na vnitřní trh Evropské unie. Pokud se takové zboží ale přesto na vnitřní trh Evropské unie dostane, nebo je v rámci tohoto vnitřního trhu vyrobeno a prodáváno, jsou možnosti jeho odhalení podstatně omezené, a to vzhledem k volnému pohybu zboží v rámci Evropské unie, který je realizován bez celních kontrol na vnitřních hranicích.

Návrh zákona pro svoje potřeby definuje část vnitřního trhu Evropské unie na území České republiky jako tzv. „vnitrostátní trh“, respektive definuje pojem „zboží na vnitrostátním trhu“. Vnitřní trh Evropské unie (tzv. Internal Market) zahrnuje prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu – srov. čl. 26 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. Vnitrostátní trh je pojmem spíše geografickým, zatímco vnitřní trh Evropské unie (případně jeho určitá část, v tomto případě jeho část na území České republiky, s výjimkou území, která podléhají zvláštnímu celnímu režimu) spíše určuje právní režim – nejde ani tak o geografické vymezení území, jako o určení vlastností tohoto režimu, ačkoliv je možné se v tomto režimu pohybovat pouze na určitém geografickém území. S ohledem na výše uvedené je však třeba v odůvodněných případech rozlišovat v následujícím textu pojmy vnitřní trh Evropské unie a vnitrostátní trh.

V rámci vymáhání práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu přitom obdoba opatření předpokládaných nařízením č. 608/2013, tedy opatření přijímaných orgány celní správy v součinnosti s držiteli práv duševního vlastnictví, v současnosti chybí. V rámci záměru přijetí nové úpravy opatření na vnitrostátním trhu se proto předpokládá razantní přepracování dosavadní úpravy navazující na zákon o ochraně spotřebitele (dosavadní část čtvrtá zákona č. 191/1999 Sb.). Působnost orgánů celní správy podle navrhované úpravy by byla postavena na obdobných principech jako působnost při přijímání opatření při dovozu a vývozu, které

více apeluje na aktivní přístup oprávněné osoby při ochraně jejích práv, což více odpovídá soukromému charakteru práv, jimž je opatřeními orgánů celní správy poskytována ochrana.

Specifickou otázkou představuje vhodný název navrhovaného zákona. Vedle skutečnosti, že orgány celní správy práva duševního vlastnictví přímo nevymáhají (spíše usnadňují oprávněné osobě pozici při jejich soukromoprávním vymáhání, zejména pak soudním), je třeba zohlednit též název nařízení č. 608/2013, který v oficiálním českém překladu zní „o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány“. Je zde zřejmá paralela mezi názvem nařízení č. 608/2013 a názvem návrhu zákona, ačkoliv z obsahu návrhu zákona plyne, že vymáhání práv duševního vlastnictví náleží zejména právě oprávněným osobám, což název návrhu zákona nikterak nepopírá. V souvislosti s vhodností využití pojmu „vymáhání“ v názvu návrhu zákona (mj. s ohledem na to, že dosavadní zákon č. 191/1999 Sb. nese odlišný název) byla provedena rešerše – předklad z některých dalších oficiálních jazykových verzí názvu nařízení č. 608/2013 – viz tabulka níže.

jazyková verze	překládaný relevantní pojem ¹	český překlad ²
anglická	enforcement	vynucení, prosazení, vymáhání
německá	Durchsetzung	prosazení, uplatnění
francouzská	contrôle	kontrola, revize, dohled
italská	tutela	ochrana, kuratela, poručnictví
španělská	vigilancia	bdělost, ostražitost, hlídka
dánská	håndhævelse	vynucení
bulharská	година относно защитата	o ochraně
irská	maidir leis an bhforghníomhú	prosazování
maďarská	érvényesítésérő	vynucení
holandská	handhaving	vynucení
slovenská	uveljavljanju	vynucení
slovenská	presadzovaní	prosazování

Přesto, že předmětem nařízení č. 608/2013 není úprava opatření celních orgánů na vnitrostátním trhu, je vhodné přihlédnout k obecným evropským principům, na nichž je postavena ochrana práv duševního vlastnictví v působnosti celních orgánů, a navrhnout úpravu, která by byla i pro oblast vnitrostátního trhu z hlediska uplatňovaných postupů co nejvíce efektivní a zároveň sjednocena s ochranou na vnějších hranicích. Obdobně jako v případě nařízení č. 608/2013 by předmětem úpravy pro vnitrostátní trh měla být pouze

¹ Názvy oficiálních verzí čerpány z:

EUR-Lex. *Přístup k právu Evropské unie*. [online]. Citováno 10. 3. 2014. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=cs>.

² Překlad proveden pomocí:

1) *Slovník. PC Translator*. [počítačový program]. Verze 2005.40. Citováno 10. 3. 2014.

2) *Google Translate*. [online]. Citováno 10. 3. 2014. Dostupné z: <http://translate.google.cz/>.

úprava procesních pravidel pro přijímání opatření orgány celní správy, neboť hmotněprávní kritéria pro zjišťování, zda nedošlo k porušení práv duševního vlastnictví, upravují jiné právní předpisy³.

V rámci sjednocení právní úpravy opatření prováděných orgány celní správy jak při celním dohledu, tak na vnitrostátním trhu, by se tedy nově orgány celní správy při ochraně práv duševního vlastnictví zaměřily na opatření prováděná v součinnosti s držiteli práv duševního vlastnictví. Nadále by nevykonávaly v rámci boje s porušováním práv duševního vlastnictví působnost na úseku ochrany spotřebitele podle zákona o ochraně spotřebitele (jakkoliv samozřejmě platí, že uplatňováním ochrany práv duševního vlastnictví v součinnosti s držitelem těchto práv je zároveň poskytována i ochrana spotřebitelům s tím, že tento vztah platí i opačně, tedy tak, že ochranou spotřebitele je v určitých případech poskytována i ochrana držitelům práv duševního vlastnictví).

Působnost při ochraně práv duševního vlastnictví podle zákona o ochraně spotřebitele by přitom nadále vykonávaly jiné orgány, zejména Česká obchodní inspekce nebo Státní zemědělská a potravinářská inspekce a v tomto směru by ke změně dosavadní úpravy nedošlo. Kompetence vykonávané podle zákona o ochraně spotřebitele však s ohledem na výše uvedené nepokrývají všechny situace, ve kterých se zboží nachází. V důsledku toho se jeví vhodné adekvátními právními nástroji řešit všechny takové situace v širším kontextu, a to na principech nařízení č. 608/2013. Tyto „evropské“ principy by se v mezích působnosti orgánů celní správy uplatnily i vůči zboží, které se nenachází v působnosti tohoto nařízení. Využijí se tím nejen zkušenosti orgánů celní správy při uplatňování citovaných právních předpisů, ale i postavení celní správy jako ozbrojeného bezpečnostního sboru. K dosažení těchto změn se navrhuje přijmout novou úpravu.

Návrh zákona tak v podstatě zavádí dvojí vzájemně se doplňující a podporující režim ochrany práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu. Opatření dle návrhu zákona budou vykonávat pouze orgány celní správy, a to buď v rámci celního dohledu, nebo na vnitrostátním trhu, ale vždy na základě kooperace s držitelem práva duševního vlastnictví (resp. šířeji s osobou oprávněnou vymáhat práva duševního vlastnictví). Bude se jednat

³ - zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků, ve znění pozdějších předpisů.

- zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin, ve znění pozdějších předpisů;

- zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, ve znění pozdějších předpisů, aj.

o kompetenci orgánů celní správy k poskytování ochrany soukromým právům duševního vlastnictví. Stejně tak ale nebude opomenuta ochrana spotřebitelů, kterou budou i nadále dle zákona o ochraně spotřebitele vykonávat výše jmenované orgány. Kromě toho návrh zákona výslovně počítá i se spoluprací mezi těmito dvěma skupinami orgánů veřejné moci (tedy orgánů celní správy a orgánů vykonávající ochranu spotřebitele dle zákona o ochraně spotřebitele). Je tak patrné, že navrhovanou právní úpravou nebude docházet k diskriminaci či zhoršení ochrany ani jedné z dotčených skupin subjektů, tj. ani držitelů práv duševního vlastnictví, ani spotřebitelů. Naopak, lze uvažovat o tom, že zejména ochrana držitelů práv duševního vlastnictví bude účinnější, a to s ohledem na to, že v současnosti není možné přijímat opatření v intencích návrhu zákona na vnitrostátním trhu. Ochrana držitelů práv duševního vlastnictví vykonávaná podle zákona o ochraně spotřebitele navíc, ať je jakkoliv účinná, neodpovídá soukromoprávnímu charakteru těchto práv. Od navrhované úpravy se očekává, že zvýší účinnost ochrany práv duševního vlastnictví, odstraní dvojí postavení orgánů celní správy (tím, že jim bude odebrána kompetence k výkonu dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele) a zároveň přizpůsobí ochranu práv duševního vlastnictví jejich soukromoprávnímu charakteru.

V návaznosti na to je na místě uvést také skutečnost, že v jiných členských státech Evropské unie jsou uplatňovány rozdílné mechanismy či instituty při rozhodování o porušení práv duševního vlastnictví, než je tomu v České republice. Zásadní rozdílnost při rozhodování v rámci ochrany vnitřního trhu Evropské unie v ostatních členských státech spočívá právě v tom, že rozhodnutí, zda se jedná o zboží, které porušuje práva duševního vlastnictví, vydává soud. V České republice je tato pravomoc dána *de facto* orgánům celní správy v postavení správních orgánů, neboť vyřešení otázky, zda zboží nabízené nebo prodávané na vnitrostátním trhu porušuje práva duševního vlastnictví, je v rámci ochrany spotřebitele nezbytným předpokladem pro rozhodnutí, zda došlo k porušení zákazu použití klamavé obchodní praktiky vůči spotřebiteli. Jinými slovy, správní orgány rozhodují v rámci správního řízení o právech soukromého charakteru. Jedná se tak o vybočení z obvyklé praxe, neboť pravomoc rozhodovat o právech ryze soukromých, což práva duševního vlastnictví beze sporu jsou, má být svěřena toliko soudu (tak, jak je tomu v jiných členských státech Evropské unie).

V samotné otázce porušení práv duševního vlastnictví vystupují na obou stranách sporu soukromé osoby – držitel práva duševního vlastnictví a domnělý porušovatel takového práva. I když k zahájení řízení ve věci řešení této otázky může celní úřad v režimu zákona o ochraně

spotřebitele dotčeného držitele práva duševního vlastnictví vyzvat, zpravidla je nucen si o této otázce učinit úsudek sám, neboť držitelé práv nejsou k zahájení příslušného řízení nijak motivováni. V rámci ochrany spotřebitele je dále spotřebitel jedním z dotčených subjektů, jehož ochrana je v této oblasti primární. Ve vztahu k vlastní ochraně práv duševního vlastnictví tedy orgány veřejné moci slouží pouze jako dozorčí – kontrolní – mechanismus, který by neměl plnit úlohu jediného prostředku k ochraně soukromých práv. Sám držitel těchto práv se vůči případnému zásahu musí bránit. I když v případě opatření přijímaných v rámci ochrany spotřebitele není prosazování práv duševního vlastnictví soudní cestou vyloučeno, v praxi se zpravidla neuplatňuje. Jak ostatně vyplývá z § 5 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů: *„Každý se může domáhat ochrany svých práv před soudem zákonem stanoveným způsobem“*. Stejně tak občanský zákoník považuje soud za prvořadý orgán sloužící k ochraně soukromých práv: *„Každý, kdo se cítí ve svém právu zkrácen, může se domáhat ochrany u orgánu vykonávajícího veřejnou moc (dále jen „orgán veřejné moci“)*. *Není-li v zákoně stanoveno něco jiného, je tímto orgánem veřejné moci soud.“* (srov. § 12 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“).

Je nepochybné, že dotčená problematika cílí na právo soukromé i právo veřejné. Ačkoliv občanský zákoník v § 1 odst. 1 tyto dvě kategorie práva poměrně striktně odděluje (*„uplatňování práva soukromého je nezávislé na uplatňování práva veřejného“*), nelze *a priori* tvrdit, že tato teze je oboustranná. Mimo to, navrhovaná úprava tyto dvě kategorie nemísí, pouze se obou z nich dotýká. Vzhledem ke specifickému předmětu úpravy se tomuto pojetí nelze zcela vyhnout. Podstatné je, že navrhovaná veřejnoprávní úprava nebude zasahovat do úpravy soukromoprávní, ani s ní nebude v rozporu, ale bude ji pouze doplňovat. Pokud je navíc nutné se s tímto střetem smířit na evropské úrovni, prosazování nepřípustnosti tohoto střetu na vnitrostátní úrovni není řešením.

V případě stávající právní úpravy ochrany práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu, která je dosud prováděna v rámci ochrany spotřebitele, platí, že na rozdíl od evropské právní úpravy o porušení práv nerozhoduje soud, ale orgány celní správy v rámci řízení o správním deliktu jako sankci za porušení zákazu užívat nekalé obchodní praktiky. V praxi to znamená, že vůči stejnému zboží je postupováno dvojím (odlišným) způsobem v závislosti na tom, v jakém postavení se toto zboží nachází. Navíc na vnitrostátním trhu lze přijímat opatření pouze v případě, kdy je podezřelé zboží zjištěno v rámci jednání podnikatele vůči spotřebiteli. V rámci režimu zákona o ochraně spotřebitele je dále nedostatečně upravena spolupráce

s držiteli práv, kteří mají omezený přístup k informacím potřebným pro uplatňování svých nároků v občanskoprávním řízení. To, že se držitel práva duševního vlastnictví reálně nedostane k informacím, jež by mohl využít k ochraně svých práv před soudem, se v důsledku může jevit jako zásah do práva přiznaného čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Na zboží, které se nachází na vnitrostátním trhu a které porušuje právo duševního vlastnictví, tedy pamatuje v současnosti pouze zákon o ochraně spotřebitele. Takové zboží se zkoumá pouze z pohledu, zda je způsobilé oklamat spotřebitele. Ochrana držitele práva duševního vlastnictví pak není samostatně upravena. Z tohoto důvodu je vhodné chránit nejen zájem spotřebitele, ale i samotné právo držitele práva duševního vlastnictví, a to vůči zboží, které se nenachází v působnosti právní úpravy nařízení č. 608/2013.

Dle výše uvedeného se jeví jako vhodné vyjmout ze zákona o ochraně spotřebitele kompetenci orgánů celní správy, včlenit ji do návrhu zákona a nově ji koncipovat se zohledněním povahy práv, jimž má být opatřeními orgánů celní správy zajišťována ochrana. Výsledkem tak bude svébytná právní úprava ochrany práv duševního vlastnictví v působnosti orgánů celní správy.

Zároveň se nepředpokládá, že touto změnou bude snížena úroveň ochrany spotřebitele, neboť dosavadní kompetence orgánů celní správy v této oblasti jsou sdílené a ochranou práv duševního vlastnictví podle nově zamýšlené úpravy bude v konečném důsledku nadále chráněn i spotřebitel.

Zamýšlená právní úprava by vycházela z postupů, které se osvědčily při přijímání opatření proti zboží podezřelému z porušování práv duševního vlastnictví při dovozu, vývozu a zpětném vývozu zboží, tedy při jeho přechodu přes hranice. Zároveň by nová právní úprava více odpovídala soukromému charakteru práva. Upravena by byla i možnost použití zjednodušeného řízení o zničení zboží na obdobném principu, jak jej upravuje nařízení č. 608/2013 (tento postup je obecně možno uplatnit pouze při souhlasu držitele rozhodnutí a osoby, které bylo zboží zadrženo, s tímto způsobem zničení zboží).

Na základě shora uvedeného by dále byla v důsledku odňata kompetence orgánů celní správy k rozhodování o tom, zda zboží, porušuje či neporušuje právo duševního vlastnictví. Tato kompetence je dosud realizována v rámci rozhodování o tom, zda došlo k porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik podle zákona o ochraně spotřebitele. Pravomoc k rozhodování o tom, zda zboží porušuje právo duševního vlastnictví či nikoliv by v souladu s výše zmíněnými principy náležela pouze soudu.

V neposlední řadě je třeba zdůraznit fiskální zájem státu na co nejefektivnějším systému potírání zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, neboť s trhem s tímto zbožím jsou vedle bezdůvodného obohacení na úkor držitelů práv duševního vlastnictví zpravidla spojeny též značné daňové úniky. Prostřednictvím zisku z obchodu se zbožím porušujícím práva duševního vlastnictví je pak v některých případech financována i jiná, ještě závažnější trestná činnost. Pozice orgánů celní správy v boji s tímto zbožím by měla být posílena spoluprací s motivovanými držiteli práv duševního vlastnictví, což v důsledku povede k pozitivnímu efektu jak pro tyto subjekty, tak pro veřejné rozpočty.

1.6 Zhodnocení rizika

Neprovedením navrhovaných změn nedojde k adaptaci tuzemského právního rámce předmětnému nařízení č. 608/2013.

Dále zůstane přetrvávající snížená právní jistota u ochrany práv duševního vlastnictví v případě zboží nacházejícího se na vnitrostátním trhu a nadále bude aplikováno nesystémové správní rozhodování sporů vycházejících z porušení soukromých subjektivních práv. Neprovedením těchto změn by byl dále zachován dosavadní nejednotný postup orgánů celní správy, který se odlišuje v závislosti na postavení zboží a s tím spojená nejednotnost procesních pravidel uplatňovaných orgány celní správy, jakož i souvisejících práv a povinností dotčených osob.

2. Návrh variant řešení

2.1 Návrh možných variant řešení včetně varianty nulové

2.1.1 Zachování stávajícího stavu

Tato varianta spočívá v zachování dosavadního právního stavu, kde by nebyla provedena adaptace nařízení č. 608/2013.

2.1.2 Nová právní úprava

2.1.2.1 Návrh nového zákona

Primárním cílem navrženého legislativního úkolu je formou návrhu nového zákona provést adaptaci českého právního řádu na nařízení č. 608/2013. V novém nařízení dochází oproti dosavadní úpravě zejména k rozšíření předmětu úpravy o některé druhy práv duševního vlastnictví, nové vymezení situací, ve kterých mohou orgány celní správy činit opatření, zpřesnění podmínek pro použití zjednodušeného postupu při zničení zboží a stanovení

specifického postupu pro tzv. malé zásilky dopravované cestujícími a zpřesnění podmínek pro náhradu a vymáhání nákladů na zničení zboží.

V rámci záměru přijetí nové úpravy opatření na vnitrostátním trhu se předpokládá přepracování dosavadní úpravy navazující na zákon o ochraně spotřebitele v zájmu odstranění aplikačních problémů, které se týkají zejména orgánů celní správy, a to i s ohledem na charakter zákona o ochraně spotřebitele s tím, že není prvotním smyslem tohoto předpisu ochrana soukromých práv držitelů práv duševního vlastnictví. Vedle posílení role držitelů práv duševního vlastnictví by zamýšlená změna legislativy zprostředkovaně mohla posílit i postavení spotřebitelů, a to díky větší spoluúčasti držitelů práv na celém procesu, kteří by obdobně, tak jako po zadržení zboží v celním řízení, měli možnost využít jak institutu tzv. zjednodušeného řízení o zničení zboží, tak i možnosti podat určovací žalobu.

Aby se usnadnilo přijímání opatření na vnitrostátním trhu v případech, kdy účastníci sporu nebudou mít zájem na jeho řešení soudní cestou, zavede se zjednodušené řízení o zničení zboží a jeho jednotlivé podmínky, za kterých bude možné zničit zboží, aniž by bylo nutné ze strany soudu rozhodovat o tom, zda předmětné zboží porušuje práva duševního vlastnictví či nikoliv.

V případech, kdy vůči zadrženému zboží nebude uplatněno zjednodušené řízení o zničení zboží, bude pokračování opatření orgánů celní správy (tj. zachování předběžného opatření až do meritorního rozhodnutí) podmíněno iniciativou držitele práva k vedení soudního řízení o tom, zda se jedná nebo nejedná o zboží porušující právo duševní vlastnictví.

V návaznosti na stanovené zákazy vztahující se na zboží, o kterém je soudem rozhodnuto, že porušuje právo duševního vlastnictví, se začlení i přestupky a správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob. Ačkoliv došlo ke spáchání deliktu již před soudním rozhodnutím o tom, že zboží porušuje právo duševního vlastnictví, sankci za takovýto delikt bude možné uložit právě až na základě takového soudního rozhodnutí, tedy v okamžiku, kdy bude zřejmé, že opravdu právo duševního vlastnictví bylo porušeno.

Zboží, o kterém soud rozhodl, že porušuje právo duševního vlastnictví, a které v návaznosti na to na základě správního rozhodnutí propadlo státu (nebo bylo zabráno), může následně být převedeno k humanitárním účelům.

S ohledem na uskutečněné konzultace a po zhodnocení dosavadní aplikační praxe se v závislosti na rozsahu změn pro oblast dozoru na vnitrostátním trhu nabízí několik následujících variant řešení.

Varianta 1

Orgány celní správy již nebudou dozorovým orgánem podle zákona o ochraně spotřebitele, ale nově budou ochranu práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu vykonávat v souladu s právní úpravou obsaženou v novém zákoně. Pravomoci ostatních dozorových orgánů podle zákona o ochraně spotřebitele zůstanou nedotčeny. Právní úprava pro vnitrostátní trh bude obdobná jako právní úprava pro oblast celního dohledu, tedy zejména s využitím institutů žádosti o přijetí opatření, podání určovací žaloby nebo zjednodušeného řízení o zničení zboží, aniž by bylo třeba rozhodnout, zda porušuje právo duševního vlastnictví.

Varianta 2

Zachování dosavadní právní úpravy a kompetenci jednotlivých dozorových orgánů v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví s nutností úprav a precizace postupů pro oblast ochrany spotřebitele na vnitrostátním trhu, a to zákona o ochraně spotřebitele, zákona č. 191/1999 Sb. a zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů. Došlo by sice ke zpřesnění postupů orgánů celní správy a České obchodní inspekce vůči zadržovanému zboží, popř. ke zvýšení odpovědnosti držitelů práv za spolupráci s dozorovými orgány a tím k odstranění některých aplikačních problémů, nicméně by zůstala zachována nesystémová duplicita dvou procesních režimů, podle nichž postupují orgány celní správy v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví. S tím je spojená nejednotnost postupu orgánů celní správy, který se odlišuje v závislosti na postavení zboží (zda se nachází na vnitrostátním trhu nebo pod celním dohledem), nejednotnost procesních pravidel uplatňovaných orgány celní správy, jakož i procesních práv a povinností dotčených osob.

Navíc je ale otázkou, nakolik je reálná precizace postupů pro oblast vnitrostátního trhu s důrazem na spolupráci držitelů práv duševního vlastnictví, když zákonem č. 155/2010 Sb. přijatým ke snížení administrativní zátěže podnikatelů, bylo s účinností od 1. srpna 2010 mj. zrušeno tehdejší ustanovení § 8a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele, o povinnosti držitele práva duševního vlastnictví předložit na vyzvání dozorového orgánu dokumentaci potřebnou k posouzení, zda nejsou naplněny znaky klamavé obchodní praktiky. Změna byla odůvodněna tím, že toto ustanovení je z pohledu praxe nadbytečné, neboť je v zájmu držitele práva duševního vlastnictví, aby dozorovému orgánu poskytl všechny relevantní informace, a že této povinnosti není přiřazena žádná sankce za její nedodržení. Přitom aktivní spolupráce dotčeného držitele práva je právě při řešení otázky, zda došlo k porušení práva duševního vlastnictví, nezbytná.

2.1.2.2 Novela stávající právní úpravy

V rámci nutnosti adaptace tuzemského právního řádu na nařízení č. 608/2013 byla zvažována i varianta novelizace stávající právní úpravy v zákoně č. 191/1999. V tomto případě by však byl vypuštěn návrh úpravy opatření na vnitrostátním trhu.

3. Náklady a přínosy variant

3.1 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

3.1.1 Zachování stávajícího stavu

S ohledem na nutnost adaptace českého právního řádu na nařízení č. 608/2013 je nadbytečné posuzovat přínosy a náklady zachování stávajícího stavu.

3.1.2 Návrh nového zákona

3.1.2.1 Adaptace na nařízení č. 608/2013

Dojde ke zvýšení právní jistoty subjektů právních vztahů, kterých se úprava týká, a předvídatelnosti dané právní regulace. Bude snížena administrativní zátěž při některých úkonech, a tím i zvýšena operativnost orgánů celní správy při přijímání opatření, např. využitím zjednodušeného řízení o zničení zboží, nebo dojde ke zlepšení podmínek pro prosazování práv duševního vlastnictví, potažmo i pro legální podnikání. Z pohledu státu dojde k oslabení černého trhu s výrobky porušujícími práva duševního vlastnictví, a tím i k omezení daňových úniků s tímto trhem spojených.

Zvýšené náklady lze předpokládat z důvodu ponechání pravomoci k rozhodování otázky porušení práv duševního vlastnictví na soudech, kdy je možné očekávat případné vyšší pracovní zatížení soudních orgánů.

3.1.2.2 Varianta 1

Výhoda této úpravy spočívá v aplikaci praxí osvědčených a ověřených postupů v oblasti celního dohledu i na oblast vnitrostátního trhu. Další výhodou je systémovost spočívající v sjednocení postupů orgánů celní správy pro obě oblasti oproti dosavadní roztržitosti v uvedených oblastech, kdy vůči stejnému druhu zboží (pouze s rozlišením jeho celního statusu) jsou aplikovány rozdílné přístupy s ohledem na limitaci danou současnou právní úpravou. Tato změna by oproti dosavadní právní úpravě znamenala zejména vyšší důraz na součinnost držitelů práv duševního vlastnictví na vedeném řízení, která by byla zčásti kompenzována možností iniciovat zničení zboží, aniž by bylo třeba soudně rozhodnout, zda

porušuje právo duševního vlastnictví. Další výhoda spočívá ve sjednocení procesních pravidel uplatňovaných orgány celní správy, jakož i procesních práv a povinností dotčených osob.

Držitelé práv duševního vlastnictví by měli možnost i preventivně žádat o přijetí opatření orgány celní správy s tím, že tato žádost by nebyla zpoplatněna. Tím by byl nahrazen dosavadní způsob provádění kontroly dozorovým orgánem na podnět držitele práva duševního vlastnictví nebo jiné osoby, která prokázala právní zájem ve věci. Tento způsob kontroly zákon o ochraně spotřebitele podmiňuje složením jistoty za účelem úhrady nákladů dozorového orgánu v případech, kdy kontrolou nebude prokázána oprávněnost podnětu. Základem pro výpočet této jistoty jsou průměrné náklady na výkon kontrolní činnosti za jednoho kontrolního pracovníka a den podle skutečností předcházejícího roku. Tento základ pro účely výkonu kontroly orgány celní správy aktuálně činí 3 500 Kč. Vzhledem k tomu, že dosavadní posuzování oprávněnosti podnětu v podstatě závisí na určení, zda kontrolované a zadržené zboží porušuje právo duševního vlastnictví, tedy na rozhodnutí soukromoprávního sporu, jeví se zachování dosavadního systému jistot jako neefektivní. Bezplatnost žádostí o opatření bude kompenzována většími nároky kladenými na držitele práv duševního vlastnictví, přísnějšími podmínkami pro schválení žádosti o opatření včetně bezdlužnosti (tj. skutečnosti, že oprávněná osoba nemá evidován nedoplatek vůči orgánům celní správy ani orgánům Finanční správy České republiky), širšími povinnostmi, které budou muset být plněny po celou dobu platnosti rozhodnutí o schválení žádosti ve spojení se sankcemi za jejich porušení.

Nevýhodou této varianty je rozdílnost postupů orgánů celní správy a České obchodní inspekce vůči zboží zadrženému na vnitrostátním trhu pro podezření z porušení práva duševního vlastnictví a nutnost vyřešení vztahu zamýšlené úpravy k zákonu o ochraně spotřebitele, kdy v případě nečinnosti držitele práva duševního vlastnictví by bylo třeba zadržené zboží vrátit, avšak pouze v případě, že orgán vykonávající dozor v rámci ochrany spotřebitele nesdělí celnímu úřadu, že zadržené zboží může také sloužit jako důkazní prostředek v řízení podle zákona o ochraně spotřebitele. Tato nevýhoda je tak pouze relativní.

3.1.2.4 Varianta 2

Zachování dosavadního stavu s respektováním nesystémové právní úpravy a duplicity dozorových orgánů. Nevýhoda této varianty je zejména v nesystémovosti s ohledem na rozdílný přístup vůči stejnému zboží, množství aplikačních problémů, nejednotnost procesních pravidel uplatňovaných orgány celní správy, jakož i procesních práv a povinností

dotčených osob. Současně nelze předpokládat posílení boje s černým trhem se zbožím porušujícím práva duševního vlastnictví a následně i s daňovými úniky.

3.1.3 Novela stávající právní úpravy

Dojde k naplnění adaptace tuzemského právního řádu na nařízení č. 608/2013, v tomto případě by však byl vypuštěn návrh úpravy opatření na vnitrostátním trhu, s čímž by byly spojeny zejména stejné nevýhody jako u varianty 2.

3.2 Konzultace

Problematika nové právní úpravy byla konzultována s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Městským soudem v Praze a Vrchním soudem v Praze, Českou obchodní inspekci a s právními zástupci významných držitelů práv duševního vlastnictví. Ministerstvo průmyslu a obchodu jako gestor právní úpravy ochrany spotřebitele vyjádřilo souhlas s úpravou problematiky ochrany práv duševního vlastnictví ve vztahu k ochraně spotřebitele na vnitrostátním trhu.

3.3 Implementace doporučené varianty a vynucování

Implementace a vynucování požadavků vyplývajících z navrhované úpravy budou prováděny primárně orgány celní správy.

3.4 Přezkum účinnosti

Přezkum účinnosti zákona o působnosti orgánů Celní správy České republiky v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví bude příslušet Ministerstvu financí.

4. Návrh řešení

4.1 Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Dle posouzení jednotlivých variant byla zvolena varianta 1, která by oproti dosavadní právní úpravě přinesla vedle adaptace tuzemského právního řádu na nařízení č. 608/2013 i markantní snížení nákladů na straně orgánů celní správy, přenesení zodpovědnosti za tyto náklady na držitele práv, jejich větší zainteresovanost na vedeném řízení a přiznání postavení účastníků řízení pro držitele práv v řízení o zničení zboží zjednodušeným postupem. Současně lze předpokládat posílení boje s černým trhem se zbožím porušujícím práva duševního vlastnictví a následně i s daňovými úniky.

B. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S ÚSTAVNÍM POŘÁDKEM ČESKÉ REPUBLIKY

Navrhované právní řešení je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. V souladu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod je zákonem stanoveno, v jakých případech, mezích a způsobem lze uplatňovat státní moc, prezentovanou v daném případě orgány celní správy. V souladu s čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zákon ukládá povinnosti, jejichž porušení je správním deliktem.

Téma, které potenciálně může zasáhnout do práv chráněných Listinou základních práv a svobod, konkrétně do čl. 11 odst. 1, je tzv. zjednodušené řízení o zničení zboží podle § 18 a násl. a § 23 návrhu zákona ve spojení s čl. 23 a násl. nařízení č. 608/2013. Jedná se o postup, kdy dojde ke zničení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví tehdy, jestliže s tímto postupem vyjádří souhlas jak držitel práva duševního vlastnictví, tak osoba, které bylo zboží zadrženo. Jelikož však často nastávají situace, kdy není známa osoba, které bylo zboží zadrženo (reálně např. zboží opustí), pamatuje na tyto situace návrh zákona tím, že umožňuje zničení zboží ve zjednodušeném řízení i tehdy, nevyjádří-li osoba, které bylo zboží zadrženo, svůj souhlas, nebo není-li známa a zároveň se známou nestane (orgány celní správy v mezích své působnosti činí aktivní kroky k tomu, aby tuto osobu dohledaly).

Tato úprava je součástí nařízení č. 608/2013, tudíž i pokud by nebyla účinná v případě zboží na vnitrostátním trhu, byla by účinná v případě zboží pod celním dohledem. Rovněž s tímto institutem pracuje zákon č. 191/1999 Sb., čili je tento českému právnímu řádu již znám. Zároveň se jedná o jediný možný způsob, jak normovat situace, kdy osoba zboží opustí nebo je nekomunikativní, neboť pak by nejen nemohlo být zjednodušené řízení o zničení zboží realizováno, ale zároveň by držitel práva duševního vlastnictví ani nevěděl, proti komu má vést soudní řízení apod. Jeho práva by se tak stala reálně nevymahatelná. S ohledem na výše uvedené tak lze konstatovat, že navrhovaná úprava je v mezích ústavního pořádku České republiky, neboť právní úprava nijak nebrání subjektu, jemuž bylo zboží zadrženo, bránit svá práva; podmínkou však je, že tak bude skutečně aktivně činit a nebude se vyhýbat komunikaci s orgány celní správy.

C. ZHODNOCENÍ SOULADU NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY S MEZINÁRODNÍMI SMLOUVAMI, JIMIŽ JE ČESKÁ REPUBLIKA VÁZÁNA, JEJÍ SLUČITELNOST S PRÁVNÍMI AKTY EVROPSKÉ UNIE

Problematika upravená návrhem zákona je upravena v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů, popřípadě ve Sbírce mezinárodních smluv. Jedná se zejména o Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) dle bodu 1.3.

Předkládaného návrhu zákona se týká nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1383/2003. Návrh zákona je s tímto právním předpisem Evropské unie plně v souladu, jak vyplývá z připojené rozdílové tabulky.

D. PŘEDPOKLÁDANÝ HOSPODÁŘSKÝ A FINANČNÍ DOSAH NAVRHOVANÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY NA STÁTNÍ ROZPOČET

Vzhledem k adaptaci českého právního řádu na nařízení č. 608/2013 se u navrhované právní úpravy nepředpokládá podstatný negativní hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, a to z následujících důvodů. Vzhledem k tomu, že orgány celní správy po schválení žádosti podle nařízení č. 608/2013 přijímají opatření, je tímto nařízením stanoveno, že držitel rozhodnutí je povinen uhradit veškeré náklady, které orgánům celní správy při přijímání opatření k vymáhání jeho práva duševního vlastnictví vzniknou. Jedná se o veškeré náklady, které vznikly orgánům celní správy od okamžiku zadržení zboží nebo pozastavení jeho propuštění, včetně nákladů na skladování zboží a manipulaci s ním, nebo v důsledku použití opatření, jako je například zničení zboží. To ovšem držiteli rozhodnutí nebrání v tom, aby požadoval náhradu škody od osoby, která jeho právo porušila, nebo jiných osob, které podle právních předpisů členského státu, v němž je zboží nalezeno, mohou být považovány za odpovědné.

Oproti dosavadnímu nařízení č. 1383/2003 a navazující vnitrostátní úpravě v zákoně č. 191/1999 Sb. nedochází v povinnosti nahradit tyto náklady k výraznému odklonu, neboť i nařízení č. 1383/2003 zakládá povinnost držitele práva, na jehož žádost jsou přijímána

opatření celních orgánů, uhradit veškeré náklady vzniklé v souvislosti s tím, že je zboží drženo pod celním dohledem.

Ve věci nákladů na zničení zboží a jiná opatření nařízení č. 1383/2003 stanoví podmínku, že finančně nezatíží státní pokladnu, pokud ovšem vnitrostátní právní předpisy nestanoví jinak. V této věci vnitrostátní právní předpis jinak nestanoví, neboť zákon č. 191/1999 Sb. stanoví povinnost nahradit náklady na zničení zboží pachateli správního deliktu nebo držiteli práva, je-li pachatel správního deliktu osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná, nebo pokud pachatel správního deliktu v době, kdy se o nákladech rozhoduje, zemřel nebo již neexistuje nebo se nepodařilo zjistit jeho pobyt či sídlo.

U navrhované právní úpravy týkající se opatření na vnitrostátním trhu se nepředpokládá podstatný negativní hospodářský a finanční dosah na státní rozpočet, a to z následujících důvodů. Navrhovaná úprava stejně jako dosavadní úprava v části čtvrté zákona č. 191/1999 Sb. stanoví, že pokud celní úřad zadrží zboží, může jej uskladnit na náklady kontrolované osoby, včetně nákladů na zajištění a přepravu v souvislosti se skladováním. Navrhovaná úprava tuto povinnost vztahuje na náhradu veškerých nákladů, které vynaloží celní úřad v souvislosti s držbou a skladováním zadrženého zboží.

V souvislosti se zničením zboží dosavadní úprava stanoví primárně povinnost nahradit náklady pachateli správního deliktu. Je-li však pachatel správního deliktu osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná, nese náklady na zničení zboží stát. Tato úprava zohledňuje dosavadní charakter opatření na vnitrostátním trhu. Tudíž při náhradě nákladů na opatření na vnitrostátním trhu nelze dle dosavadního stavu uplatňovat stejné podmínky jako při náhradě nákladů na opatření, která jsou podle dosavadního i nového nařízení EU přijímána k ochraně držitele práv duševního vlastnictví při celním dohledu. Náklady na zničení zboží, které nesl stát v důsledku toho, že pachatel správního deliktu byl osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná, v roce 2012 činily cca 525 000 Kč a v prvním pololetí roku 2013 činily cca 230 000 Kč.

Navrhovaná úprava opatření na vnitrostátním trhu je ve svých principech obdobou opatření uplatňovaných při celním dohledu, tudíž i ve věci náhrady nákladů na zničení zboží se navrhuje uplatňovat pravidlo, že tyto náklady ponese pachatel správního deliktu, nebo držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh, pokud je pachatel správního deliktu osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná. V případě

zjednodušeného řízení o zničení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví bude pravidlo pro náhradu nákladů uplatněno vůči držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh. Vzhledem k navrhovanému nastavení odpovědnosti za náhradu nákladů na zničení zboží se předpokládá úspora finančních prostředků ve výši cca 500 000 Kč za rok v případech, kdy je pachatel správního deliktu osobou neznámou nebo osobou, která není za spáchání správního deliktu odpovědná.

S navrhovanou úpravou opatření na vnitrostátním trhu je spojeno také zavedení nové agendy, resp. rozšíření stávající agendy, a to v oblasti řízení o žádostech o přijetí opatření, která bude nově vykonávána i ve vztahu k opatřením na vnitrostátním trhu. Předpokládá se, že výkon této agendy bude zajištěn stejně jako u stávajících řízení jediným orgánem celní správy s působností pro celé území České republiky, kterým je Celní úřad pro Královéhradecký kraj. Výkon této agendy bude zajištěn s využitím dosavadních personálních, finančních a jiných zdrojů, s případnou optimalizací dosavadních procesů, čímž nevzniknou zvýšené nároky na státní rozpočet.

Navrhovaná úprava také vyvolá větší zainteresovanost držitelů práv duševního vlastnictví na vedeném řízení, neboť orgány celní správy budou přijímat opatření pouze na základě jejich žádosti s tím, že k účinnému vymáhání jejich práv bude nezbytné podat žalobu o určení, zda zadržené zboží porušuje právo duševního vlastnictví. Tato iniciativa však nebude nutná, pokud držitel práva zahájí zjednodušené řízení o zničení zboží, při kterém není třeba soudně rozhodnout, zda zboží porušuje právo duševního vlastnictví.

S touto změnou může být spojena zvýšená zátěž zejména Městského soudu v Praze, který je příslušný k rozhodování v prvním stupni ve sporech o nárocích vycházejících z průmyslového vlastnictví, o nárocích z ohrožení a porušení práv z průmyslového vlastnictví. Vzhledem k tomu, že dosud jsou práva duševního vlastnictví vymáhána na vnitrostátním trhu pouze v rámci ochrany spotřebitele, lze při odhadu budoucího počtu případů, které budou nově navrženým způsobem ze strany držitelů práv iniciovány, vycházet pouze z dosavadního počtu záchytů podezřelého zboží, které byly realizovány podle zákona o ochraně spotřebitele na podnět oprávněné osoby, a to v počtu 232 v roce 2012 a počtu 43 v prvním pololetí 2013.

Přitom je třeba vzít v úvahu také skutečnost, že v rámci ochrany spotřebitele není k dispozici žádný alternativní způsob řešení zjištěných případů, kterým je podle navrhované úpravy již zmíněné zničení podezřelého zboží, aniž by bylo třeba rozhodnout, že toto zboží porušuje právo duševního vlastnictví. Z dosavadní praxe aplikované v rámci celního dohledu vyplývá, že z celkového počtu případů zadrženého zboží bylo ve zjednodušeném řízení o zničení zboží

zničeno zboží v roce 2012 v 76 % případů (při hodnocení podle počtu kusů zboží 57 %) a v prvním pololetí roku 2013 v 70 % případů (při hodnocení podle počtu kusů zboží 46 %). Na základě dosavadních zkušeností s uplatňováním těchto forem opatření se nepředpokládá výrazný odklon od tohoto trendu ani po zavedení obdobných pravidel na vnitrostátním trhu, tudíž lze odhadnout, že z celkového počtu případů opatření na vnitrostátním trhu bude cca 70 % vyřešeno v tzv. zjednodušeném řízení o zničení zboží. I když nelze spolehlivě určit předpokládaný počet případů, které povedou k podání určovací žaloby, což se bude odvíjet také od zájmu držitelů práv podat žádost o přijetí opatření i v případě, kdy bude zboží zadrženo z moci úřední, lze předpokládat, že právě vysoký podíl alternativního způsobu řešení přispěje k tomu, že ani v tomto směru nebude mít navrhovaná úprava zásadní dopad na dotčené soudní orgány a státní rozpočet.

Změna právní úpravy, za předpokladu účinnějšího vymáhání práv duševního vlastnictví, bude potenciálně znamenat pozitivní dopad na státní rozpočet. Stát má fiskální zájem na tom, aby se na trhu objevovalo pouze zboží „originální“, které má zpravidla vyšší cenu, než jeho napodobeniny. S tím souvisí i vyšší fiskální zisk při zdanění originálního zboží než zboží porušujícího práva duševního vlastnictví. V důsledku toho, že dochází k prodeji neoriginálního zboží, jsou tak negativně dotčeni nejen samotní držitelé práv duševního vlastnictví, ale též stát, který je ochuzen o příjmy státního rozpočtu (až v řádech stamilionů ročně), které by jinak vybral při zdanění originálního zboží. Navrhovanou úpravu lze i s ohledem na tyto skutečnosti považovat za jeden z prostředků boje s daňovými úniky.

E. ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Obecně lze k navrhované úpravě ve vztahu ke vzniku korupčních rizik uvést následující:

a) Přiměřenost

Po stránce věcné představuje navržená právní úprava zejména regulaci práv a povinností v oblasti vymáhání práv duševního vlastnictví orgány celní správy. Práva a povinnosti v dané oblasti by měly být regulovány právním předpisem o síle zákona jako jediným přiměřeným nástrojem, který nemá alternativu.

Z hlediska přiměřenosti zvolené právní úpravy je nutno posuzovat

- I. kvalitu normativního textu a
- II. zhodnocení šíře diskrece, jakou umožňuje.

Ad I. Jakoukoli právní úpravu je nutno poměřovat tím, jak je legislativně zakotvena. Jednoznačné a jasně formulované ustanovení je méně náchylné z hlediska zneužití ke korupčnímu jednání, neboť jeho výklad připouští minimální pochybnosti. Jasnou úpravu lze jen těžko vykládat *praeter legem*. Navržená právní úprava si jako jeden ze základních cílů vymezuje jednoznačnost a vnitřní bezrozpornost jednotlivých ustanovení.

Ad II. Pokud jde o rozsah působnosti správního orgánu, je rozhodující jak zákonný okruh působností jako takový, tak míra diskrece, kterou zákon při výkonu jednotlivých působností správnímu orgánu umožňuje, resp. jakou míru diskrece zákon předpokládá. Jakýkoli normativní text zakotvující určitou míru diskrece sám o sobě představuje potenciální korupční riziko. Proto se při přípravě takového ustanovení vždy poměřuje nutnost zavedení takové diskrece daného orgánu s mírou zásahu do individuální sféry subjektu, o jehož právech a povinnostech by se v rámci této diskrece rozhodovalo. Navržená právní úprava mění kompetence správních orgánů pouze způsobem, který zpřesňuje rozsah kompetencí stávajících, nebo stávající kompetence ve stejném nebo upraveném rozsahu svěřuje jinému správnímu orgánu, který je schopen tyto kompetence vykonávat efektivněji, anebo zavádí kompetenci novou, a to pouze v rozsahu nezbytném pro úpravu vztahů, které mají být právní úpravou nově regulovány.

b) Efektivita

Z hlediska efektivity lze k předložené úpravě poznamenat, že k uložení i k vynucování splnění povinnosti při vymáhání práv duševního vlastnictví podle návrhu zákona je příslušný věcně a místně orgán celní správy. Tento správní orgán obvykle disponuje podklady pro vydání daného rozhodnutí, ale i potřebnými odbornými znalostmi, čímž je zaručena efektivní implementace dané regulace i její efektivní kontrola, případně vynucování.

Vzhledem k tomu, že kompetentními orgány podle návrhu zákona jsou orgány celní správy, lze v dané oblasti hovořit vysokém stupni plošného zajištění a kontrolování plnění zákonem uložených povinností. Orgány celní správy jsou soustavy orgánů, jejichž působnost je rozložena na celé území České republiky. Orgány celní správy jsou soustavou dvoustupňovou, což zajišťuje rovněž optimální vertikální rozložení výkonu zákonné působnosti. Vnitřní organizační struktury těchto orgánů jsou pak uspořádány tak, aby rozsah působnosti, která jim byla zákonem svěřena, byly schopny plně a efektivně zajišťovat.

Efektivita implementace navržené právní úpravy je rovněž dána jasně specifikovaným okruhem subjektů, vůči nimž regulace směřuje a jimž jsou práva a povinnosti stanovovány na principu rovnosti.

c) Odpovědnost

Z hlediska odpovědnosti lze ke zvolené právní úpravě uvést, že z úpravy příslušnosti v rámci výkonu působnosti, které jsou dotčeny zvolenou právní úpravou, je vždy zřejmé, jaký konkrétní správní orgán je v daném případě příslušný (srov. § 2 návrhu zákona, resp. § 4 a násl. zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o celní správě“)). Zvolená právní úprava vždy jasně reflektuje požadavek čl. 79 odst. 1 Ústavy, podle něhož musí být působnost správního orgánu stanovena zákonem.

Odpovědnou osobou na straně správního orgánu je ve správním řízení vždy úřední osoba. Určení konkrétní úřední osoby je prováděno na základě vnitřních předpisů, resp. organizačního uspořádání konkrétního správního orgánu, přičemž popis své organizační struktury je správní orgán povinen zveřejnit na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Totožnost konkrétní úřední osoby je přitom seznatelná zákonem předvídaným postupem; úřední osoba je povinna se při výkonu působnosti správního orgánu prokazovat příslušným služebním průkazem.

Při tvorbě právní úpravy se z hlediska koncentrace, resp. dekoncentrace, respektuje struktura daných orgánů, jimž je působnost svěřována. V dané oblasti se bude jednat o strukturu orgánů celní správy. Ta je přitom koncipována na klasickém hierarchickém principu nadřízenosti a podřízenosti jednotlivých orgánů, které soustavu tvoří, vlastní orgány jakož i soustava jako celek fungují na obvyklém monokratickém principu řízení. Působnost správního orgánu prvního stupně je tak svěřována celnímu úřadu, aby v rámci hierarchie byl zajištěn devolutivní účinek opravných prostředků a efektivní mechanismus vnitřní kontroly.

d) Opravné prostředky

Z hlediska opravných prostředků existuje možnost účinné obrany proti nesprávnému postupu správního orgánu v podobě řádných i mimořádných opravných prostředků podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Vedle opravných prostředků správní řád připouští rovněž jiné prostředky ochrany, kterými je třeba rozumět např. stížnost nebo žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Z širšího pohledu je možné zmínit též ochranu prostřednictvím správního soudnictví.

e) Kontrolní mechanismy

Z hlediska systému kontrolních mechanismů je nutno uvést, že daná oblast se pohybuje především v procesním režimu správního řádu, jenž obsahuje úpravu kontroly a přezkumu přijatých rozhodnutí. Obdobně platí i pro zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), podle něhož se postupuje v některých situacích předvídaných návrhem zákona. Orgány celní správy současně disponují interním systémem kontroly v rámci hierarchie nadřízenosti a podřízenosti včetně navazujícího systému personální odpovědnosti. V případě vydání nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu je s odpovědností konkrétní úřední osoby spojena eventuelní povinnost regresní náhrady škody, za níž v důsledku nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu odpovídá stát ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska transparency a otevřenosti dat lze konstatovat, že navrhovaná úprava nemá vliv na dostupnost informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Dle cílů navrhované právní úpravy, která zčásti navazuje na právní úpravu Evropské unie, dochází k novému vymezení situací, ve kterých mohou celní orgány činit opatření, zpřesnění podmínek pro použití zjednodušeného postupu při zničení zboží, stanovení specifického postupu pro malé zásilky dopravované cestujícími a zpřesnění podmínek pro náhradu a vymáhání nákladů na zničení zboží.

Nadto v rámci opatření na vnitrostátním trhu se navrhuje navázat na postup, který se osvědčil již v současné době při přijímání opatření proti zboží podezřelému z porušení práv duševního vlastnictví při dovozu, vývozu a zpětném vývozu zboží. Zároveň by nová právní úprava více apelovala na aktivní přístup oprávněné osoby při ochraně jejích práv, což by více odpovídalo soukromému charakteru práva. Upravena by byla i možnost použití zjednodušeného řízení o zničení zboží. Dále by byla odňata kompetence orgánů celní správy v rozhodování o tom, zda se jedná o zboží, které porušuje či neporušuje práva duševního vlastnictví a tato pravomoc by byla ponechána soudu. Dosavadní opatření na vnitrostátním trhu jsou vykonávána z moci úřední, popř. na podnět držitele práva duševního vlastnictví. Vyřizování těchto podnětů však nepodléhá zvláštnímu procesnímu režimu kromě obecných zásad činnosti správního orgánu. Navrhovaná úprava naopak zavádí institut žádosti o přijetí opatření, kterou bude zahájeno správní řízení.

Tato opatření by měla vytvořit účinnější nástroje pro prosazování práv duševního vlastnictví v rámci ochrany držitele těchto práv na vnitrostátním trhu.

U všech výše uvedených opatření se nepředpokládá zvýšení korupčního rizika oproti stávajícímu stavu, resp. lze předpokládat částečné zmírnění tohoto rizika zavedením řízení o žádostech o přijetí opatření namísto méně formálního vyřizování podnětů k provedení kontroly podle zákona o ochraně spotřebitele.

II. Zvláštní část

1 OBECNÁ USTANOVENÍ

K § 1:

Úvodní ustanovení návrhu zákona specifikuje předmět jeho úpravy, a to tak, že stanoví meze působnosti orgánů celní správy na úseku ochrany práv duševního vlastnictví. Na základě návrhu zákona mají orgány celní správy stanovenou působnost k výkonu opatření v součinnosti s osobou, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví, a k výkonu dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví. Osobou, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví, se rozumí jednak držitel práva duševního vlastnictví (ve smyslu článku 2 odstavce 8 nařízení č. 608/2013), jednak další možné osoby (obdobně dle článku 3 odstavce 1 nařízení č. 608/2013) – kolektivní správci práv duševního vlastnictví apod. Touto osobou se též rozumí osoba, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví podle zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví (zákon č. 221/2006 Sb.) nebo podle autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.).

Orgány celní správy práva duševního vlastnictví přímo nevymáhají (tato práva vymáhá oprávněná osoba zejména v rámci soudního řízení), ale poskytují oprávněným osobám lepší pozici při jejich vymáhání, a to zejména díky jejich personálním kapacitám a statusu ozbrojeného bezpečnostního sboru. Poskytování lepší pozice oprávněným osobám, spočívá zejména v tom, že orgány celní správy mohou na základě tohoto zákona zadržet zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví.

Působnost orgánů celní správy při výkonu opatření v součinnosti s osobou, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví, je vykonávána jednak vůči zboží nacházejícímu se na vnitrostátním trhu a jednak vůči zboží nacházejícímu se pod celním dohledem. Prvotně je tak nezbytné rozlišit, zda se dotčené zboží nachází v režimu vnitrostátního trhu, nebo v režimu celního dohledu. K pojmu zboží na vnitrostátním trhu blíže viz odůvodnění k § 3. Z tohoto dělení následně dochází i k analogickému rozlišování potenciálně přijímaných opatření na dvě skupiny – opatření přijímaná vůči zboží na vnitrostátním trhu a opatření přijímaná vůči zboží pod celním dohledem.

Výše uvedené dělení přijímaných opatření se konečně odráží v systematice celého návrhu zákona, kdy část druhá se věnuje toliko opatřením na vnitrostátním trhu a část třetí toliko opatřením při celním dohledu. Čtvrtá část upravuje správní delikty (které v případě návrhu zákona tvoří přestupky a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob), jež jsou fakticky společné pro režim celního dohledu i režim vnitrostátního trhu. Část pátá se poté věnuje specifické úpravě bezúplatného převodu zboží k humanitárním účelům, přičemž k tomuto převodu může dojít jak u zboží na vnitrostátním trhu, tak u zboží pod celním dohledem. Konečně část šestá až osmá upravují společná a závěrečná ustanovení a účinnost zákona.

K výkonu působnosti orgánů celní správy při celním dohledu dle § 1 odst. 2 písm. b) dochází na základě přímo použitelného předpisu Evropské unie, kterým je nařízení č. 608/2013. Toto nařízení je s účinností od 1. ledna 2014 přímo použitelné i v českém právním řádu, nicméně návrh zákona upravuje zejména v části třetí ustanovení, která jsou adaptační ve vztahu k nařízení č. 608/2013 a která je třeba nad rámec tohoto nařízení normovat v českém právním řádu. Toto se týká zejména sankcí, které dle čl. 30 nařízení č. 608/2013 jsou členské státy povinny upravit pomocí národní právní úpravy. Při aplikaci nařízení č. 608/2013 bude tedy nutné postupovat i v souladu s navrženým zákonem.

Ustanovení týkající se opatření na vnitrostátním trhu jsou oproti úpravě týkající se režimu celního dohledu svébytnou národní úpravou a nařízení č. 608/2013 se jich tak netýká. Na druhou stranu jsou tato ustanovení úpravou nařízení č. 608/2013 značně inspirována, neboť jedním z cílů návrhu zákona je o sblížení obou právních režimů. Je nedůvodné, aby jedny a tytéž orgány (tj. orgány celní správy) postupovaly při výkonu své pravomoci vůči prakticky stejnému zboží odlišně, pouze z toho důvodu, zda se zboží nachází na vnitrostátním trhu, nebo se má dostat na vnitřní trh Evropské unie ze třetí země.

Určitá vazba mezi úpravou opatření na vnitrostátním trhu a nařízením č. 608/2013 nicméně existuje vzhledem k § 4 návrhu zákona, dle kterého je možné pro úpravu režimu vnitrostátního trhu použít článek 2 nařízení č. 608/2013, jenž obsahuje vymezení používaných pojmů. Normováním tohoto ustanovení dochází zejména k tomu, aby návrh zákona neobsahoval duplicitní definice pojmů, které obsahuje nařízení č. 608/2013 a jsou tak přímo použitelné, aniž by musely být explicitně uvedeny v návrhu zákona. Tímto dochází k zamezení zbytečnému zvětšení objemu legislativního textu.

K § 2:

Výkon působnosti návrh zákona svěčuje primárně celním úřadům (tj. správním orgánům první instance dle zákona o celní správě). Generální ředitelství cel vykonává působnost podle tohoto zákona v případě, že vystupuje jako správní orgán přímo nadřízený celním úřadům nebo v případě, kdy je mu výkon působnosti přímo návrhem zákona svěřen. To vyplývá i z dikce navrhovaného § 1 odst. 1, jenž uvádí, že výkon působnosti dle tohoto zákona náleží orgánům celní správy, kam patří kromě celních úřadů také Generální ředitelství cel.

Odstavec 2 navrhovaného ustanovení stanovuje zvláštní případ místní příslušnosti Celního úřadu pro Královéhradecký kraj (dále jen „určený celní úřad“) ve věcech rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření. Jedná se o obecnou formulaci, kdy návrh zákona v dalších ustanoveních tuto příslušnost blíže specifikuje.

To, že určeným celním úřadem byl zvolen právě Celní úřad pro Královéhradecký kraj, historicky vychází ze současné právní úpravy zákona č. 191/1999 Sb. Před účinností zákona o celní správě bylo k přijímání a projednávání žádostí k přijetí opatření věcně příslušné Celní ředitelství Hradec Králové (srov. § 4 zákona č. 191/1999 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2012 a ve znění účinném od 1. 1. 2013). Tento způsob stanovení příslušnosti vybraného celního úřadu v tomto návrhu zákona není v úpravě působnosti orgánů celní správy ojedinělý, obdobná úprava byla zvolena i v některých dalších zákonech (např. dle zákona č. 440/2003 Sb., o nakládání se surovými diamanty a o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je určeným celním úřadem Celní úřad Praha Ruzyně aj).

K § 3:

Ustanovení definuje pojem „zboží na vnitrostátním trhu“. Tím se rozumí zboží, které se nachází na geografickém území České republiky a zároveň nepodléhá na celním území Evropské unie celnímu dohledu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, tedy není pod celním dohledem (k pojmu „vnitrostátní trh“ blíže viz bod 1.5 obecné části důvodové zprávy).

Takovéto vymezení zboží je nezbytné z toho důvodu, aby bylo zřejmé, v jakých situacích bude postupováno podle nařízení č. 608/2013 a části třetí a společných částí tohoto zákona a v jakých situacích podle části druhé a společných částí tohoto zákona.

Tím jsou vyloučeny případy, kdy se zboží de facto na území ČR nachází, ale de iure nikoliv – jedná se například o zboží v celním prostoru mezinárodních letišť nebo o zboží ve zvláštním

celním režimu (zboží ve svobodných celních skladech nebo svobodných celních pásmech; srov. například KÁRNÍK, M. *Clo a celní politika od A do Z*. Olomouc: ANAG, 2012. 303 s. ISBN 9788072637799. s. 231.).

Pokud jde o území České republiky, je součástí vnitřního trhu Evropské unie. Zboží na území České republiky, které není pod celním dohledem, tak má současně status zboží, které se nachází na vnitřním trhu Evropské unie. Definice zboží na vnitrostátním trhu nicméně současně obsahuje geografické omezení na území České republiky.

K § 4:

Jeví se jako nadbytečné jednotlivé pojmy, které návrh zákona používá a které jsou navíc obsaženy v přímo použitelném předpisu Evropské unie, opětovně definovat v návrhu zákona. Tím by došlo k nezanedbatelnému nárůstu legislativního textu a snižování jeho přehlednosti. Kromě toho, je možné uvažovat o tom, že nařízení č. 608/2013 bude některé pojmy definovat odlišně, než je definuje český právní řád, ovšem pro účely aplikace návrhu zákona je vhodné zavést použití definic normovaných v nařízení č. 608/2013, viz též důvodová zpráva k § 1. Zároveň však budou moci být využity pouze ty pojmy, u nichž to není z povahy věci vyloučeno – v režimu vnitrostátního trhu je například vyloučeno působení celního deklaranta apod.

Je rovněž třeba poukázat na to, že tyto definice se použijí pro kompletní procesní postup při vymáhání práv duševního vlastnictví na vnitrostátním trhu, tedy ne jen striktně pro samotné přijímání a provádění opatření, ale rovněž pro ukládání sankcí, bezúplatný převod padělků aj. Z toho důvodu bylo navržené ustanovení umístěno do části první návrhu zákona.

K § 5:

Navrhované ustanovení stanovuje obecný zákaz nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví. Zákaz nakládání se logicky vztahuje i na zboží, jež porušuje najednou více práv duševního vlastnictví, která se k němu váží (totéž platí i pro další výskyty této formulace v textu návrhu zákona) – je například možné, aby zboží porušovalo právo z ochranné známky a zároveň právo z průmyslového vzoru aj.

Co všechno se rozumí nakládáním se zbožím pro účely návrhu zákona, definuje navrhovaný odstavec 2. Kromě kategorií možného nakládání se zbožím, které jsou běžné pro jakékoliv zboží, obsahuje navrhované ustanovení též kategorie typické pro zboží chráněné právy duševního vlastnictví – nabízení zboží a uvádění zboží na trh. Rovněž jsou mezi způsoby

nakládání se zbožím uvedeny dovoz a vývoz, které se týkají nakládání se zbožím ve vztahu k jeho přechodu přes vnější hranice Evropské unie. Vzhledem k tomu, že vyjmenování všech možných způsobů nakládání (ať už soukromoprávních či veřejnoprávních) je složité a zároveň hrozí opomenutí některého z nich, normuje se toto ustanovení jako demonstrativní.

Pojem „zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví“ ve smyslu čl. 2 bodu 7 nařízení zahrnuje také materiály, nástroje a zařízení určené nebo používané výlučně nebo převážně při činnostech, během nichž je porušováno právo duševního vlastnictví, u kterých lze podle části čtvrté hlavy III zákona uložit propadnutí nebo rozhodnout o jejich zabrání.

Podstatou tohoto ustanovení je mimo jiné skutečnost, že zakázáno je nakládat s uvedeným zbožím tehdy, pokud k tomuto nakládání dochází nad rámec osobní potřeby fyzické osoby. Zejména tak jsou ze zákazu nakládání vyňati spotřebitelé, kteří zboží porušující právo duševního vlastnictví kupují pro svoji potřebu – zde je navíc možné očekávat případy, kdy se zbožím nakládají v dobré víře, tedy že se jedná o „originální“ zboží.

Zjednodušeně tak lze říct, že účelem tohoto ustanovení není zasahování do práv subjektů tehdy, pokud je zjevné, že se nechtějí tímto nakládáním obohatit (nesnaží se toto zboží například využít pro svoji podnikatelskou činnost ve smyslu § 420 občanského zákoníku).

Porušení zákazu stanoveného v tomto ustanovení je správním deliktem a vztahují se na něj ustanovení návrhu zákona upravující přestupky a správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob – viz část čtvrtá návrhu zákona.

2 OPATŘENÍ NA VNITROSTÁTNÍM TRHU

2.1 Obecná ustanovení

K § 6:

Navrhované ustanovení definuje opatření na vnitrostátním trhu. Tím je zadržení zboží. Jedná se o vymezení *stricto sensu*. Další postupy, zejména zničení zboží ve zjednodušeném řízení, by bylo možné chápat jako jistý druh opatření, ovšem vždy se jedná pouze o postupy navazující na samotné zadržení zboží, resp. jejich existence je od tohoto zadržení odvozena. Návrh zákona je proto jako svébytná opatření nevnímá. Účelem opatření na vnitrostátním trhu jako takového je poskytnutí ochrany právům držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, která je v dané situaci provedena stažením předmětného zboží z trhu. K tomuto dojde na vnitrostátním trhu pouze pomocí zadržení zboží, na rozdíl právě od celního dohledu.

Za opatření na vnitrostátním trhu ve smyslu návrhu zákona se považuje zadržení zboží za podmínek stanovených návrhem zákona, nikoliv jakékoliv zadržení zboží *lato sensu*.

Dále je tímto ustanovením definována skupina zboží, pro které je ze zákona vyloučena možnost, aby se na něj opatření vztahovala. Jde o zboží vyrobené nad rámec množství ujednaného držitelem práva duševního vlastnictví s výrobcem (tzv. nadlimitní zboží, anglicky *overruns*) nebo o zboží, které bylo vyrobeno se souhlasem držitele práva duševního vlastnictví. Pokud je s takovýmto zbožím následně zacházeno bez souhlasu držitele práva duševního vlastnictví, jedná se o soukromoprávní vztah výrobce zboží a držitele práva duševního vlastnictví, který je třeba řešit soukromoprávní cestou, nikoliv přijímáním opatření podle návrhu zákona. Důvodem pro vyloučení obou těchto skupin zboží z možnosti přijetí opatření podle návrhu zákona je nemožnost, aby celní úřady rozpoznaly zboží, které se materiálně shoduje s originálem, tj. padělkem či jiným zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví je takové zboží pouze *de iure*.

Na rozdíl od § 1 je v daném kontextu třeba hovořit pouze o držiteli práva duševního vlastnictví, nikoliv o osobě, která je právo duševního vlastnictví oprávněna vymáhat. Obdobnou úpravu obsahuje také článek 1 odst. 5 nařízení č. 608/2013. Z nařízení č. 608/2013 si rovněž návrh zákona vypůjčuje definici „držitele práva duševního vlastnictví“. Pojem „osoba, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví“ je pojmem širším (srov. odůvodnění k § 1).

2.2 Řízení ve věcech opatření na vnitrostátním trhu

K § 7:

Navrhované ustanovení zavádí pro osobu, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví podle zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví nebo podle autorského zákona, legislativní zkratku „oprávněná osoba“. Dochází tím mimo jiné k odlišení této osoby pro účely vnitrostátního trhu na rozdíl od širšího pojmu osoby, která je oprávněna vymáhat právo duševního vlastnictví, jak je použit v § 1, kde se může týkat rovněž celního dohledu (srov. článek 3 odst. 1 nařízení č. 608/2013). Ustanovení normuje skutečnost, že právě jenom oprávněná osoba je legitimována podat žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu. Pokud je oprávněných osob více, nebrání nic tomu, aby každá z nich podala žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu.

Žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu obsahuje náležitosti a respektuje vzor stanovený prováděcí vyhláškou Ministerstva financí na základě zmocnění dle § 54.

Zde se jedná o speciální úpravu ve vztahu k § 37 správního řádu, který předpokládá, že náležitosti podání stanoví zákon.

K § 8:

K tomu, aby mohla být žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu schválena, je nutné splnit podmínky stanovené v odstavci 1 písm. a) až c). Kromě výslovně stanovených podmínek se implicitně počítá také s tím, že žádost byla podána oprávněnou osobou a že splňuje náležitosti ukládané zákonem, resp. prováděcí vyhláškou, tedy i obecné náležitosti podání podle správního řádu.

Skutečnosti umožňující přijetí opatření na vnitrostátním trhu představují poměrně širokou a rozličnou množinu údajů, sdělení a informací – příkladmo:

- identifikační údaje žadatele,
- technické parametry zboží a jeho vyobrazení,
- analýza rizik (jak často může docházet k „padělání“ zboží, kde lze očekávat jeho výskyt apod.),
- právní titul umožňující identifikaci vztahu žadatele k právu duševního vlastnictví aj.

Podmínka bezdlužnosti dle § 8 odst. 1 písm. c) je dále specifikována v § 52 návrhu zákona.

Pokud jsou podmínky pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh splněny, vydá určený celní úřad rozhodnutí, kterým schválí žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu (dále návrh zákona používá legislativní zkratku „rozhodnutí pro vnitrostátní trh“ – tato zkratka tedy znamená pouze „pozitivní“ rozhodnutí, nikoliv jakékoliv rozhodnutí o žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu). Na vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh má oprávněná osoba při splnění předpokládaných podmínek nárok.

Rozhodnutí pro vnitrostátní trh bude vydáváno subsidiárně podle správního řádu, a to na formuláři žádosti pro vnitrostátní trh.

Odstavec 2 navrhovaného ustanovení uvádí náležitosti rozhodnutí pro vnitrostátní trh. Jedná se o

- o stanovení lhůty, ve které mají orgány celní správy přijímat opatření na vnitrostátním trhu, a určení počátku běhu této lhůty; tato lhůta smí být stanovena v délce maximálně jednoho roku, ovšem lze ji opakovaně na žádost držitele rozhodnutí prodloužit, vždy však nejdéle o jeden rok (viz § 9), a

- uvedení skutečností, jež jsou dle odstavce 1 písm. a) navrhovaného ustanovení nezbytnou náležitostí žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu k tomu, aby došlo k jejímu schválení. Těmi se rozumí zejména skutečnosti, jež dokáží přesně identifikovat předmětné zboží, co se týká vzhledu a vlastností, a další. Konkrétní okruh těchto skutečností stanoví prováděcí vyhláška.

K § 9:

Držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh může podat žádost o prodloužení lhůty, ve které mají orgány celní správy přijímat opatření na vnitrostátním trhu. Při splnění zákonem předpokládaných podmínek lhůtu určený celní úřad prodlouží až o jeden rok, a to i opakovaně. Žádost o prodloužení lhůty, ve které mají orgány celní správy přijímat opatření na vnitrostátním trhu, bude určeným celním úřadem zamítnuta, jestliže byla podána méně než 15 dní před uplynutím lhůty, o jejíž prodloužení se žádá, nebo pokud jsou splněny podmínky pro zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh z moci úřední. Tím se předejde situaci, kdy oprávněná osoba bezdůvodně podá žádost na poslední chvíli, čímž by došlo k administrativnímu zatížení určeného celního úřadu a také by mohlo být problematické zajistit kontinuitu přijímání opatření na vnitrostátním trhu. Stejně tak nelze žádost prodloužit, pokud se žadatel chová v rozporu s návrhem zákona.

Kromě možnosti prodloužení lhůty pro přijímání opatření počítá zákon též s možností jiných změn rozhodnutí pro vnitrostátní trh. K takové změně může dojít jak na žádost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, tak i z moci úřední. Na žádost lze v rozhodnutí pro vnitrostátní trh změnit v principu jakoukoliv skutečnost, ať již nastala nezávisle na vůli držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh nebo je naopak vyjádřením jeho vůle. Typicky půjde např. o změnu skutečností umožňujících přijetí opatření na vnitrostátním trhu nebo o změnu okruhu práv duševního vlastnictví, kterých se rozhodnutí pro vnitrostátní trh týká. Z moci úřední lze rozhodnutí pro vnitrostátní trh změnit toliko tehdy, jestliže došlo ke změně údajů uvedených v tomto rozhodnutí (v takovém případě má držitel tohoto rozhodnutí oznamovací povinnost podle § 12 odst. 1 písm. b), a zpravidla tedy nebude mít důvod současně podat žádost o změnu rozhodnutí, ale ponechá na pověřeném celním úřadu, aby ji provedl z moci úřední). Předpokladem k tomu, aby mohlo být rozhodnutí pro vnitrostátní trh změněno, je to, že jsou i nadále splněny podmínky pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

Ke změně rozhodnutí pro vnitrostátní trh se subsidiárně použije § 101 správního řádu upravující institut „nové rozhodnutí“.

Rovněž se normuje skutečnost, že vydání rozhodnutí, kterým se mění rozhodnutí pro vnitrostátní trh, může být prvním úkonem v řízení, a není tedy třeba, aby vydání rozhodnutí předcházel jiný formální úkon.

K § 10:

Vzhledem k tomu, že je v dispozici držitele rozhodnutí, zda chce nebo nechce, aby orgány celní správy poskytovaly ochranu jeho právu duševního vlastnictví, umožňuje návrh zákona zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh na návrh tohoto držitele rozhodnutí (a to *ex nunc*).

K § 11:

Vedle toho, že zákon umožňuje zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh na návrh držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, přiznává tuto možnost i určenému celnímu úřadu, který ho může zrušit z moci úřední (a to opět *ex nunc*). Jestliže určený celní úřad zjistí, že nejsou splněny zákonné podmínky pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh, vyzve držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh k jejich splnění ve lhůtě stanovené určeným celním úřadem, pokud to ovšem jejich povaha připouští (například těžko může domnělý držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh změnit skutečnost, že není oprávněnou osobou; jiné však ano, např. může opětovně splnit podmínku bezdlužnosti). Jestliže i přes výzvu ke splnění podmínek ve stanovené lhůtě nedojde, určený celní úřad rozhodnutí pro vnitrostátní trh zruší. Další případy, kdy určený celní úřad rozhodnutí zruší, nastanou tehdy, pokud

- nebudou splněny ty podmínky, k jejichž splnění určený celní úřad držitele rozhodnutí vůbec nevyzývá (tedy takové, jejichž povaha nepřipouští dodatečné splnění – viz odstavec 1 navrhovaného ustanovení),
- držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh opakovaně nesplnil oznamovací povinnosti podle § 12,
- držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh nesplnil povinnost vrátit celnímu úřadu vzorky, které mu byly poskytnuty, nebo prokázat jejich zničení nebo poškození způsobem znemožňujícím jejich vrácení v souladu s § 17,
- držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh opakovaně nesplnil povinnost uhradit náklady, které vznikly orgánu celní správy podle tohoto zákona, a to v souladu s § 49, nebo
- držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh bez závažného důvodu opakovaně nepodal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

K poslední podmínce lze doplnit, že její princip vychází z prevence toho, aby orgány celní správy zbytečně vynakládaly kapacity a prostředky v případech, kdy se zjevně držitel práva duševního vlastnictví nechce svých nároků z porušení tohoto práva domáhat. Z toho důvodu je třeba, aby držitelé práv poskytovali aktivní součinnost k tomu, aby byly postupy podle návrhu zákona a podle nařízení č. 608/2013 dostatečně efektivní. Jedním z důvodů zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh tak je i skutečnost, že držitel rozhodnutí opakovaně bez závažného důvodu nezahájil příslušné soudní řízení.

Jako změkčující prvek je v tomto případě možné považovat pojem „opakovaně“, který dává najevo, že ne hned první případ uvedeného jednání držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh v tomto smyslu musí být sankcionováno zrušením předmětného rozhodnutí. Bude se jednat o opakující se jednání, kdy například celní úřad bude neformální cestou držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh nabádat k tomu, aby návrh na zahájení řízení podal, ale on tak stejně neučiní. Termín „závažné důvody“ stanovuje celnímu úřadu mantinely, ve kterém se může při svém správním uvážení pohybovat. Lze totiž bezesporu předjímat situace, které držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh znemožní podat návrh na zahájení určovacího soudního řízení, ač by za běžných podmínek návrh zajisté podal.

K § 12:

Toto ustanovení normuje některé z povinností držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh. Jedná se zejména o oznamovací povinnost, přičemž držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh je povinen oznamovat každou skutečnost, která by mohla vést ke zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, a každou změnu údajů uvedených v rozhodnutí pro vnitrostátní trh (k odlišení těchto dvou pojmů blíže viz odůvodnění k § 9).

K oznámení relevantních skutečností nebo změn údajů poskytuje návrh zákona držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh subjektivní lhůtu v délce 3 dní (tedy od okamžiku, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl), nejdéle však musí splnit oznamovací povinnost v objektivní lhůtě 10 dní ode dne, kdy relevantní skutečnosti nastaly nebo kdy ke změně údajů došlo. Oznámení je nutné provést elektronicky ve formátu a struktuře zveřejněné určeným celním úřadem způsobem umožňujícím dálkový přístup. V praxi tak bude k oznamování relevantních skutečností a změn údajů docházet s největší pravděpodobností na internetových stránkách celní správy, z čehož lze usuzovat rychlý a nenáročný postup při oznamování. Za nesplnění oznamovací povinnosti je stanovena sankce – pokuta do výše 500 000,- Kč (viz § 32 a § 34).

Poněkud odlišná povinnost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh je ta, že pokud byly této osobě poskytnuty orgány celní správy informace podle § 13 odst. 2, § 15 odst. 1 a 2, § 16 odst. 1 nebo jí bylo umožněno získat poznatky z prověření zboží podle § 17, smí je tato osoba využít jen k těm účelům, které návrh zákona připouští. Jedná se o

- zjednodušené řízení o zničení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví,
- zahájení řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, které bude probíhat před obecnými soudy (tato skutečnost vyplývá ze soukromoprávní povahy těchto práv a tak je k rozhodnutí v této otázce věcně příslušný právě soud),
- zahájení trestního či správního řízení,
- uplatnění nároků z ohrožení nebo porušení práva duševního vlastnictví (tedy nejen soudních).

Není tedy možné je využít ani k jiným soudním řízením, než je stanoveno výše. Pokud by držitel rozhodnutí využil tyto informace v rozporu s navrženým ustanovením, mělo by to za následek porušení zákona ve formě správního deliktu, za nějž následuje sankce – finanční pokuta. Navrhované omezení cílí na předcházení zneužití relevantních informací, neboť by se jednalo o poměrně snadný způsob, jak získat informace, které mohou konkrétnímu subjektu pomoci ovlivnit ve svůj prospěch konkurenční boj. Toto omezení z povahy věci nedopadá na informace běžně dostupné. Co se týká konkrétních speciálních druhů informací (například obchodní tajemství), není vyloučeno využití dalších soukromoprávních prostředků ochrany.

2.3 Zadržení zboží na vnitrostátním trhu a související postupy

K § 13:

Navrhované ustanovení vyjmenovává skupiny zboží, které budou orgány celní správy při výkonu dozoru v oblasti nakládání se zbožím nacházejícím se na vnitrostátním trhu zadrženy. Jedná se o zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, s výjimkou zboží podléhajícího zkáze, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, a zboží, u něhož lze důvodně předpokládat, že je s ním nakládáno v rozporu s podmínkami bezúplatného převodu k humanitárním účelům.

V prvním případě postačuje, že se jedná o zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, protože o skutečném porušení práva duševního vlastnictví rozhodne definitivně

až soud (v případě rozhodování sporů vycházejících z autorského zákona je věcně příslušný krajský soud; v případě sporů ve věcech průmyslového vlastnictví je v souladu s § 6 zákona č. 221/2006 Sb. věcně příslušný Městský soud v Praze) a dá se předpokládat, že pravomocné rozhodnutí soudu o porušení práva duševního vlastnictví bude následovat až po zadržení podezřelého zboží. Orgán celní správy nemá zákonem svěřenu kompetenci k tomu, aby rozhodl o tom, zda zboží fakticky porušuje práva duševního vlastnictví. Z tohoto důvodu se zde zboží definuje jako „podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví“.

Naopak ve druhém případě se musí vždy jednat o zboží, o němž již bylo soudem rozhodnuto, že porušuje právo duševního vlastnictví, neboť pouze takovéto zboží smí být dle návrhu zákona převedeno bezplatně k humanitárním účelům, a právě na takovéto zboží směřuje navrhovaná část ustanovení. Upravené padělky již striktně vzato nejsou padělky, neboť došlo k jejich náležité úpravě, jež měla za účel odstranit prvky, kterými je právo duševního vlastnictví porušováno. V tomto případě nehraje roli, zda tento dané zboží bylo původně zadrženo na vnitrostátním trhu, nebo při celním dohledu.

Pojem „zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví“ je v kontextu tohoto ustanovení třeba vykládat extenzivně – obsahuje tak ve smyslu čl. 2 bodu 7 nařízení č. 608/2013 také materiály, nástroje a zařízení aj. určené nebo používané výlučně nebo převážně při činnostech porušujících právo duševního vlastnictví, u kterých lze podle návrhu zákona uložit propadnutí nebo rozhodnout o jejich zabrání.

Navrhované ustanovení rovněž upravuje informační povinnost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, případně osoby, která může být ve vztahu k dotčenému zboží oprávněnou osobou. Tyto osoby mají povinnost poskytnout celnímu úřadu na jeho výzvu údaje, které umožní zadržení zboží. Jestliže nejsou celnímu úřadu potřebné informace poskytnuty, bude následkem skutečnost, že celní úřad nebude schopen zadržet zboží, neboť nebude moci s jistotou identifikovat, zda je u konkrétního zboží skutečně dána taková intenzita podezření z porušení práva duševního vlastnictví, jež opravňuje k přijetí opatření. Opačně pak celní úřad může informovat tyto osoby o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze. Na základě této vzájemné komunikace mezi oběma stranami může docházet k efektivnějšímu zadržení zboží a tak i k efektivnější ochraně práv duševního vlastnictví.

V případě samotného zadržení zboží se bude jednat o výjimku z obecného pravidla, neboť k tomuto postupu není třeba, aby bylo vydáno rozhodnutí. Jedná se o úpravu, která již je součástí dnešní úpravy zákona č. 191/1999 Sb. nebo také zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů – nejedná se tudíž o úpravu českému

právnímu řádu neznámou. Do zákona č. 191/1999 Sb. byla tato úprava zavedena novelizací zákonem č. 219/2011 Sb., neboť se ukázal takový postup v praxi jako žádoucí. Je zájem na tom, aby orgány celní správy (případně jiné orgány veřejné moci obecně) mohly co nejúčinněji poskytovat ochranu právům jednotlivých subjektů. V tomto konkrétním případě by potřeba vydat (či dokonce písemně vyhotovit) rozhodnutí dle obecné úpravy správního řádu přinášela komplikace orgánům celní správy a značně by snížila jejich operativní schopnost při boji se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví. V praxi by totiž bylo nutné, aby při každém jednotlivém zadržení zboží, např. na tržnici při namátkové kontrolní akci, bylo vydáno rozhodnutí, které by bylo třeba předat osobě, jíž by se zboží mělo zadržet (eventuálně by se jako nedoručitelné zakládalo do spisu). Namísto toho je zvolena úprava, kdy nebude třeba vydat rozhodnutí o zadržení zboží, nýbrž se pouze zákonem stanoveným postupem provede opatření zadržení zboží, které se následně oznámí osobě, jež měla zboží v době jeho zadržení u sebe. Pojem „u sebe“ pak je třeba vykládat extenzivně, ne pouze tak, že zboží má tato osoba fyzicky ve své blízkosti, nýbrž i pokud může se zbožím disponovat, ačkoliv v daný okamžik se nenachází v jeho těsné blízkosti.

Zároveň není třeba normovat pravidlo, že osoba, která má zboží v době zadržení u sebe, musí zboží vydat, nebo jí bude odňato. Předpokládá se princip subsidiarity správního řádu, který obdobný institut upravuje v § 61 odst. 4.

Osobou, které bude v praxi opatření o zadržení zboží oznamováno, bude typicky prodejce zboží na tržnici, řidič vozidla dálkové nákladní přepravy atd. Nemusí se tedy nutně jednat o osobu, které zboží podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví náleží. Navrhované ustanovení rovněž odkazuje na § 18 návrhu zákona upravující zjednodušené řízení o zničení zboží, kdy ukládá povinnost poučit dotčenou osobu o důsledcích tohoto řízení. Skutečnost, že osoba byla poučena, bude uvedena v protokolu, který bude při zadržení sepsán. Stejně tak se v něm objeví i další relevantní údaje, jako jsou množství a popis zadrženého zboží atd.

Pokud dojde k zadržení zboží a osoba, která měla zboží v době zadržení u sebe, je rozdílná od osoby, které bylo zboží zadrženo, je nutné zadržení zboží oznámit oběma osobám, a to mimo jiné z důvodu určení počátku běhu lhůty, ve které má osoba, které bylo zboží zadrženo, možnost učinit písemné vyjádření ke zjednodušenému řízení o zničení zboží.

Osobě, která má zboží v době jeho zadržení u sebe, lze oznámit zadržení ihned a na místě, kde se zboží zadržuje. Osobě, které se zboží zadržuje a která je odlišná od osoby, která má zboží v době zadržení u sebe, se oznámení zadržení zboží včetně příslušných údajů, provede

prostřednictvím zaslání oznámení o této skutečnosti, jež bude obsahovat příslušné údaje týkající se zadržení zboží.

K § 14:

Navrhované ustanovení celnímu úřadu umožňuje rozhodnout z moci úřední (zde se již bude jednat o klasické rozhodnutí) tak, že zadržené zboží ponechá osobě, jíž bylo zboží zadrženo, přičemž ta nesmí se zadrženým zbožím nakládat jinak, než že ho bude držet, případně skladovat. Toto opatření je vhodné uplatnit zejména tehdy, pokud se jedná o zboží většího rozsahu a celnímu úřadu by s jeho přepravou, skladováním a případně dalším nakládáním vznikaly neúměrné náklady, zatímco osoba, které bylo toto zboží zabaveno, z povahy věci již dostatečnými kapacitami disponuje. K tomu, aby bylo možné dosáhnout co nejefektivnějšího postupu, může být prvním úkonem celního úřadu ve věci vydání rozhodnutí.

Pakliže nebude rozhodnuto tímto způsobem, zadržené zboží drží a skladuje celní úřad, který ho zadržel, na náklady osoby, které bylo zboží zadrženo, podpůrně pak na náklady držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh (není-li osoby, které bylo zboží zadrženo). Náklady na držení a skladování zadrženého zboží zahrnují také náklady na jeho přepravu. Tato situace bude vhodná, například pokud se bude jednat o menší rozsah zboží nebo tehdy, pokud bude hrozit maření výkonu opatření (např. snaha této ale i jiné osoby o zničení zboží jako důkazního prostředku, porušení zákazu nakládání s tímto zbožím atd.).

K § 15:

Navrhované ustanovení normuje další postup, jakmile dojde k zadržení zboží dle § 13 návrhu zákona. Jestliže se jedná o zboží, pro které bylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, v první řadě celní úřad, který zboží zadržel, zašle držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh oznámení o této skutečnosti a oznámí mu datum, kdy k zadržení došlo a informace o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze a také identifikační údaje osoby, které bylo zboží zadrženo, jsou-li mu známy, přičemž zaslat oznámení je celní úřad povinen nejpozději následující pracovní den po zadržení zboží. Navíc na žádost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh mu celní úřad oznámí případně další relevantní údaje o zadrženém zboží a osobách, jež s tímto zbožím nakládaly, opět jsou-li mu známy. Tyto údaje slouží držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh k tomu, aby mohl efektivně chránit svoje práva duševního vlastnictví – bude moci zejména identifikovat konkrétní právo duševního vlastnictví, které je potenciálně porušeno, a tím získat výhodnější pozici v případném soudním řízení aj.

Držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh je uložena povinnost oznámit celnímu úřadu ve lhůtě 10 dnů (resp. 3 dnů v případě zboží podléhajícího zkáze) ode dne oznámení o zadržení zboží podle navrhovaného odstavce 1, že podal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví.

Výjimka z tohoto pravidla nastane v případě, pokud držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh podá návrh na zahájení zjednodušeného řízení o zničení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví dle § 18. Pak není třeba oznamovat celnímu úřadu skutečnost, že zahájil soudní řízení proto, že pokud opravdu bude zboží ve zjednodušeném řízení zničeno, nebude se de facto o co soudit.

V navrhovaném odstavci 4 jsou taxativně uvedeny situace, kdy celní úřad ukončí zadržení zboží a vrátí jej osobě, které bylo zadrženo. Jelikož je zadržení zboží faktickým úkonem, stejně tak bude faktickým úkonem vrácení zboží osobě, které bylo zboží zadrženo. Následující podmínky musí být splněny kumulativně:

- zadržené zboží nebylo zničeno ve zjednodušeném řízení o zničení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví,
- držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh neoznámil celnímu úřadu, zda podal návrh na zahájení soudního řízení o určení, že bylo porušeno právo duševního vlastnictví,
- nelze u zadrženého zboží rozhodnout o zabránění a
- celní úřad neobdržel oznámení od orgánu, jenž vykonává dozor podle zákona o ochraně spotřebitele, že zadržení zboží může sloužit jako důkazní prostředek v řízení o porušení zákona o ochraně spotřebitele.

Mimo pak stojí další důvod, a to že po zadržení zboží pominuly důvody, na jejichž základě bylo zboží zadrženo, Zde se bude zpravidla jednat o případy, kdy celní úřad na základě argumentace v řízení o námitkách zjistí, že předběžné posouzení otázky porušení práv duševního vlastnictví při zadržení zboží nebylo provedeno správným způsobem.

K § 16:

Navrhované ustanovení obsahuje obdobnou úpravu jako předchozí ustanovení s náležitými odchylkami, které se týkají skutečnosti, že se jedná o zboží, pro které dosud nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

Celní úřad má informační povinnost, a to vůči osobě, která může být ve vztahu k zadrženému zboží oprávněnou osobou (nemůže se jednat o držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh,

neboť v tento okamžik ve vztahu k tomuto konkrétnímu zadržení zboží ještě rozhodnutí pro vnitrostátní trh neexistuje). Této osobě je nutné sdělit informace o skutečném nebo předpokládaném množství zboží a jeho povaze. Celní úřad v dané situaci nemá 100% jistotu, že se jedná o oprávněnou osobu a presumuje, že by se v daném případě mohlo jednat o oprávněnou osobu. Celní úřad zašle oznámení s příslušnými údaji, přičemž je povinen zaslat oznámení nejpozději následující pracovní den po zadržení zboží. Obdobné pravidlo se využije pro zasilání oznámení držiteli rozhodnutí pro vnitřní trh.

Od okamžiku, kdy jsou osobě, která může být ve vztahu k zadrženému zboží oprávněnou osobou, sděleny výše uvedené informace, běží oprávněné osobě lhůta 4 pracovních dnů k tomu, aby podala žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu. O této žádosti musí určený celní úřad rozhodnout do 2 pracovních dnů. Takto stanovené krátké lhůty vyplývají ze specifika situace, kdy je zboží již zadrženo, neexistuje ovšem rozhodnutí pro vnitrostátní trh, a je tak zájem na co nejrychlejším průběhu celého postupu, i z důvodu případného vzniku škody, pokud by se došlo ke zjištění, že k zadržení zboží nemělo dojít. Je třeba rozlišit to, že celní úřad oznámí informace osobě, která může být ve vztahu ke zboží oprávněnou osobou – celní úřad si zde tvoří úsudek, kdo touto osobou může být, ale ne vždy si může být jist tím, že se určitě jedná o tuto osobu. Naopak, žádost smí podávat pouze oprávněná osoba, neboť pouze ta je nadána k tomu, aby byla její žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu schválena.

Z hlediska ochrany práv oprávněné osoby je žádoucí, aby podaná žádost byla dostatečná alespoň pro účely tohoto konkrétního zadržení zboží, přičemž již dále tato žádost nemusí nutně směřovat k dalšímu potenciálně zadrženému zboží a plošnému přijímání opatření *pro futuro*. Pokud oprávněná osoba podá žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu, která neobsahuje všechny skutečnosti jako „plnohodnotná“ žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu, má i po jejím podání možnost k doplnění potřebných skutečností plnohodnotné žádosti, a to nejdéle do 10 pracovních dnů od okamžiku, kdy bylo zadržení zboží oznámeno osobě, která může být ve vztahu k zadrženému zboží oprávněnou osobou. Pokud budou skutečnosti doplněny řádně, bude se v důsledku jednat o plnohodnotnou žádost směřující do budoucna vůči každému dalšímu neurčitému množství daného zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví. Pokud však nebude žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu doplněna, bude se žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu vztahovat pouze na jedno konkrétní zadržení zboží, v souvislosti s nímž byla podána.

Na základě žádosti pro vnitrostátní trh vztahující se pouze na konkrétní zadržení zboží bude vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh vztahující se rovněž pouze na toto konkrétní zadržení zboží. Pokud bude ve stanovených lhůtách žádost pro vnitrostátní trh doplněna, dojde k vydání nového rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

V praxi bude rozdíl mezi žádostí umožňující přijetí opatření pouze v konkrétním případě a „plnohodnotnou“ žádostí spočívat zejména v rozsahu sdělených skutečností umožňujících přijetí opatření na vnitrostátním trhu. Okruh skutečností, které by měla obsahovat „plnohodnotná“ žádost, je přirozeně širší, neboť se nevztahuje jen ke konkrétnímu zboží, které již bylo zadrženo, ale zahrnuje i množství dalších informací, které orgány celní správy využijí při vyhledávání podezřelého zboží a přijímání opatření vůči němu v budoucnu.

Nařízení č. 608/2013 považuje za skutečnosti, které musí obsahovat „plnohodnotná“ žádost, tedy žádost mající účinky nad rámec konkrétního zadržení zboží, tyto:

- zvláštní a technické údaje o pravém zboží, v příslušných případech včetně značení, jako je například čárový kód, a vyobrazení
- informace potřebné k tomu, aby celní orgány dotyčné zboží snadno rozpoznaly, a
- informace nezbytné pro celní orgány k tomu, aby mohly provést analýzu a posouzení rizika porušení dotčeného práva nebo práv duševního vlastnictví, jako jsou například informace o oprávněných distributorech.

Ačkoliv je i zde třeba mít na zřeteli fakt, že pro vnitrostátní trh se úprava nařízení č. 608/2013 přímo nepoužije, lze předpokládat, že v praxi bude i úpravou vnitrostátního trhu tento výčet skutečností obsažených v „plnohodnotné“ žádosti analogicky reflektován, přičemž bude upraven v prováděcí vyhlášce.

Možnost doplnění je dána zejména z toho důvodu, že ve zkrácené čtyřdenní lhůtě oprávněná osoba nebude schopna zajistit dostatek informací pro plnohodnotnou žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu, přesto však musí do čtyř dní sdělit alespoň základní skutečnosti vůči tomuto konkrétnímu zadrženému zboží, jinak by došlo k ukončení jeho zadržení. Pokud tak bude žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu doplněna v zákonem předpokládané lhůtě, není třeba, aby oprávněná osoba podávala opětovně plnohodnotnou žádost – jedná se tak o administrativní úlevu oprávněné osobě.

I toto navrhované ustanovení normuje situace, kdy bude zadržení zboží ukončeno a zboží vráceno osobě, které bylo zadrženo. Jelikož je zadržení zboží faktickým úkonem, stejně tak

bude faktickým úkonem vrácení zboží osobě, které bylo zboží zadrženo. Následující podmínky musí být splněny kumulativně:

- nebylo možné do následujícího pracovního dne po zadržení zboží zjistit osobu, která může být ve vztahu k zadrženému zboží oprávněnou osobou nebo pokud oprávněná osoba nepodala u určeného celního úřadu žádost o přijetí opatření na vnitrostátním trhu ve lhůtě stanovené v odstavci 2 nebo pokud byla tato žádost zamítnuta,
- nelze rozhodnout o zabránění zboží a
- celní úřad neobdržel oznámení orgánu příslušného k výkonu dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele podle § 50, že zadržené zboží může sloužit jako důkazní prostředek v řízení o porušení zákona o ochraně spotřebitele.

Mimo pak stojí další důvod, a to že po zadržení zboží pominuly důvody, na jejichž základě bylo zboží zadrženo, Zde se bude zpravidla jednat o případy, kdy celní úřad na základě argumentace v řízení o námitkách zjistí, že předběžné posouzení otázky porušení práv duševního vlastnictví při zadržení zboží nebylo provedeno správným způsobem.

K § 17:

Navrhované ustanovení upravuje možnost prověření zadržného zboží a odběru vzorků z tohoto zboží.

Držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh i osoba, které bylo zboží zadrženo, mají možnost prověřit pod dohledem úřední osoby celního úřadu zadržené zboží. Při tomto postupu si oprávněné osoby mohou prověřit zejména to, že je zboží vhodným způsobem skladováno, že nedošlo k jeho poškození, či zničení, apod. Vzhledem k tomu, že v daný okamžik není ještě soudem rozhodnuto, že se jedná o zboží, které porušuje právo duševního vlastnictví, má tuto možnost i osoba, které bylo zboží zadrženo, a to z důvodu, že pokud by vyšlo najevo, že zboží neporušuje právo duševního vlastnictví, může být zamezeno ekonomické újmě, ke které by mohlo dojít právě například nevhodným skladováním zadržného zboží atd.

Celní úřad může odebírat vzorky zadržného zboží a držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh má možnost požádat celní úřad, aby mu vzorky poskytl za účelem rozboru. Rozbor provede samotný držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh na svoje náklady a odpovědnost, a to z důvodu, že se jedná o postup konaný v jeho prospěch. Má tak možnost si pomoci

rozboru jasně ověřit, zda se jedná o zboží, které porušuje jeho právo, může na základě těchto vzorků do budoucna předcházet dalšímu porušování jeho práv apod.

Jakmile je rozbor proveden a držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh již odebrané vzorky nepotřebuje, je povinen je vrátit celnímu úřadu. Výjimku tvoří situace, kdy jsou vzorky zadrženého zboží samotným rozbořem znehodnoceny v takové míře, že je jejich vrácení znemožněno. Tuto skutečnost však musí držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh celnímu úřadu prokázat. V opačném případě bude držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh jako sankce toto rozhodnutí zrušeno z moci úřední.

Rozdíl mezi prověřením zadrženého zboží a rozbořem vzorků vyplývá z povahy věci. Zatímco při prověření se jedná o jednoduchý úkon, jehož účelem je zejména zjistit, zda celní úřad spravuje zadržené zboží vhodným způsobem (například lze kontrolovat správné skladování zadrženého zboží, aby na něm nevznikla škoda), u rozboru vzorků se z povahy věci jedná o složitější technický postup, a to pouze u vzorků zadrženého zboží, nikoliv zboží jako celku. Při rozboru vzorků může rovněž docházet k jejich nenávratnému poškození.

2.4 Zjednodušené řízení o zničení zboží

K § 18:

Institut zjednodušeného řízení o zničení zboží má za cíl sloužit k rychlému a efektivnímu postupu proti zboží, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví.

Reálně tak ke zničení zboží není třeba, aby došlo k vydání pravomocného rozhodnutí soudu o tom, zda bylo, či nebylo právo duševního vlastnictví porušeno, pokud dojde ke splnění zákonem předpokládaných podmínek. Tato situace nastane tehdy, jestliže s tím vyjádří souhlas osoba, které bylo zboží zadrženo, a také držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh. Vyjádření musí být oznámena celnímu úřadu do 10 pracovních dní, resp. 3 pracovních dní v případě zboží podléhajícímu zkáze, ode dne oznámení zadržení zboží. S ohledem na text předcházejících ustanovení dojde k oznámení zadržení zboží pro dotčené subjekty v různých okamžik. Osobě, které bylo zboží zadrženo, bude zadržení zboží oznámeno ihned na místě, jedná-li se o tutéž osobu, která měla zboží v době zadržení u sebe. Jestliže se jedná o dvě rozdílné osoby, bude zadržení zboží oznámeno osobě, které bylo zboží zadrženo, následující pracovní den po zadržení zboží. Následující pracovní den po zadržení zboží bude tato skutečnost oznámena také držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh, případně osobě, která může být ve vztahu k zadrženému zboží oprávněnou osobou (jedná-li se o zboží, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh).

K předcházení účelovému blokování tohoto institutu zavádí navrhované ustanovení pravidlo, kdy zboží může být zničeno i bez souhlasu osoby, které bylo zadrženo. Stane se tak tehdy, pokud tato nepředloží svoje písemné vyjádření (ať už souhlas či nesouhlas, tj. je nekomunikativní), a i tehdy, pokud není známa a nestane se známou i přes aktivní kroky orgánů celní správy k jejímu identifikování (např. pokud bylo podezřelé zboží nalezeno, aniž by se k němu kdokoliv hlásil – častým příkladem je účelové opouštění zboží, kterým se osoba snaží vyhnout postihu).

I když je v případě osoby neznámé možné považovat zničení zboží za zásah do vlastnického práva chráněného Listinou základních práv a svobod, je třeba si uvědomit, že tato situace cílí na osoby, které zboží opouští účelově. Nikdo této osobě nebrání se ke zboží přihlásit a vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas. Naopak, pokud by takovéto opatření přijato nebylo, neměly by orgány celní správy dostatečně účinný prostředek k tomu, aby mohly takovéto účelově opuštěné zboží odstranit z trhu; stejně tak by držitel práva duševního vlastnictví měl ztíženou cestu k vymáhání svých práv soudně, neboť by fakticky nevěděl, proti komu má v soudním řízení brojít.

K tomu, aby bylo řízení pokud možno co nejrychlejší, slouží i skutečnost, že dle návrhu zákona se souhlas držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh považuje za návrh na zahájení řízení. Jestliže bude zahájeno řízení, musí toto být vždy ukončeno rozhodnutím, tj. buď o zničení zboží ve zjednodušeném řízení, nebo rozhodnutí o tom, že zboží takto zničeno nebude (viz § 20). Příslušný ke zničení zboží je ten celní úřad, který toto zboží zadržel.

Pokud byl souhlas již udělen, není možné jej vzít zpět. Toto pravidlo navazuje na obdobnou úpravu při celním dohledu, viz čl. 23 odst. 1 písm. c) nařízení č. 608/2013 a zvýší se jím míra právní jistoty zúčastněných osob i orgánů celní správy.

Návrh pak stanovuje speciální pravidlo pro případy, kdy bylo zadrženo zboží, na které se nevztahuje rozhodnutí pro vnitrostátní trh. V takovém případě běží lhůta podle navrhovaného odstavce 1 až od okamžiku, kdy bylo rozhodnutí pro vnitrostátní trh vydáno.

K § 19:

Samotné zničení zboží ve zjednodušeném řízení bude provedeno na náklady držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh. Jedná se o pravidlo obdobné úpravě v nařízení č. 608/2013, viz čl. 29. Je v zájmu držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, aby bylo zboží zničeno a nevznikala mu případná škoda, a proto nese břemeno nákladů. Navíc nebylo soudně

rozhodnuto o tom, že toto konkrétní zboží porušuje právo duševního vlastnictví, tudíž se pravidlem, že není tyto náklady povinna nést osoba, které bylo zboží zadrženo, zároveň ctí presumpce neviny. Pokud i po zničení tohoto zboží dojde k soudnímu řízení o určení, zda zboží porušovalo právo duševního vlastnictví, a soud rozhodne o tom, že zboží opravdu toto právo porušovalo, může držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh u soudu uplatnit nárok na škodu, jejíž složkou může být i finanční náhrada vynaložených nákladů, které musel držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh vynaložit na zničení zboží podle navrhovaného ustanovení.

Na zničení zboží bude dohlížet tříčlenná komise celního úřadu (zničení tak bude provedeno pod objektivním dohledem) a o zničení zboží bude sepsán protokol. K úpravě protokolu se opět subsidiárně použije správní řád.

K § 20:

Zjednodušené řízení o zničení zboží musí být vždy ukončeno rozhodnutím, ať už rozhodnutím o zničení zboží, nebo rozhodnutím o tom, že zboží zničeno nebude. Rozhodnutí o tom, že zboží zničeno nebude, bude vydáno zejména v případě, kdy na základě souhlasu držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh dojde k zahájení řízení, ovšem osoba, které bylo zboží zadrženo, explicitně vyjádří svůj nesouhlas. Tím nastane situace, kdy nebude splněna podmínka výslovného souhlasu obou stran.

Jestliže bylo ve zjednodušeném řízení o zničení zboží rozhodnuto, že zboží nebude zničeno, má držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh povinnost oznámit celnímu úřadu, že podal návrh na zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví. K tomuto úkonu mu návrh zákona stanovuje lhůtu 10 pracovních dní, resp. 3 pracovní dny v případě zboží podléhajícího zkáze, přičemž tuto lhůtu lze na žádost držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh prodloužit až o 10 pracovních dní. Celnímu úřadu je zde dán prostor pro správní uvážení, ovšem s výjimkou zboží podléhajícího zkáze. V takovém případě se pravidlo prodlužování lhůt jeví jako nevhodné. Navrhovaná úprava je obdobou úpravě dle nařízení č. 608/2013. Ve výsledku může dojít k situaci, že rozhodnutí pro vnitrostátní trh bude zrušeno z důvodu uvedeného v § 11 odst. 2 písm. f).

3 OPATŘENÍ PŘI CELNÍM DOHLEDU

Část třetí upravující opatření při celním dohledu počítá s přímou použitelností nařízení č. 608/2013. Ustanovení třetí části návrhu zákona pouze upřesňují některá ustanovení, která nařízení č. 608/2013 upravuje příliš stručně, a je tak třeba je přiblížit poměrům českého

právního prostředí, nebo se jedná o případy, kdy nařízení č. 608/2013 výslovně počítá s tím, že jednotlivé členské státy si úpravu přizpůsobí svým podmínkám. Typicky například se jedná o nastavení sankčního systému (viz čl. 30 nařízení č. 608/2013).

K § 21:

Vzhledem k tomu, že nařízení č. 608/2013 řeší změnu rozhodnutí jen ve vztahu k seznamu práv duševního vlastnictví, na která rozhodnutí dopadá (srov. článek 13 nařízení č. 608/2013), je pro potřeby českého právního řádu zavedena i možnost změny, která se netýká pouze seznamu práv duševního vlastnictví. Ke změně může dojít buď na žádost držitele rozhodnutí, nebo z moci úřední. Úprava je v tomto ohledu koncipována podobně, jako úprava pro vnitrostátní trh.

Navrhovaný odstavec 2 pak stanoví, že za první úkon určeného celního úřadu ve věci změny rozhodnutí podle odstavce 1 lze považovat již vydání rozhodnutí a není třeba, aby vydání rozhodnutí předcházelo jiný formální úkon.

K § 22:

Na tomto místě se jedná o obdobnou úpravu jako v případě zadržení zboží nacházejícího se na vnitrostátním trhu (§ 13 návrhu zákona), ovšem s tím rozdílem, že opatřením při celním dohledu se rozumí nejen zadržení zboží, ale i pozastavení propuštění zboží. Zadržení zboží nebo pozastavení propuštění zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví v případech stanovených nařízením č. 608/2013 vykonává celní úřad bez ohledu na práva třetích osob. Navrhovaná úprava opět vychází z nařízení č. 608/2013, které stanovuje rámcovou úpravu opatření a návrh zákona ji pouze v některých aspektech rozvádí.

V případě výkonu opatření při celním dohledu se bude jednat o výjimku z obecného pravidla, neboť není třeba, aby bylo vydáno běžné rozhodnutí. Podle navrhovaného ustanovení celní úřad sepíše protokol. Obdobnou úpravu obsahuje též zákon č. 191/1999 Sb. nebo i zákon č. 64/1986, o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů – nejedná se tudíž nikterak o revoluční úpravu. Do zákona č. 191/1999 Sb. byla tato úprava zavedena novelizací zákonem č. 219/2011 Sb., neboť se ukázal takový postup v praxi žádoucí. Je zájem na tom, aby orgány celní správy mohly co nejúčinněji poskytovat ochranu právům jednotlivých subjektů. V tomto konkrétním případě by potřeba vydat (či dokonce písemně vyhotovit) rozhodnutí dle obecné úpravy správního řádu přinášela komplikace orgánům celní správy a značně by snížila jejich operativní schopnost při boji se zbožím porušujícím práva

duševního vlastnictví. V praxi by totiž bylo nutné, aby při každém jednotlivém zadržení zboží bylo vydáno rozhodnutí.

Zároveň není třeba normovat pravidlo, že osoba, která má zboží v době zadržení u sebe, musí zboží vydat, nebo jí bude odňato. Předpokládá se princip subsidiarity správního řádu, který obdobný institut upravuje v § 61 odst. 4.

Navrhované ustanovení celnímu úřadu umožňuje rozhodnout z moci úřední tak (zde se již bude jednat o klasické rozhodnutí), že zadržené zboží ponechá osobě, již bylo zboží zadrženo, přičemž ta nesmí se zadrženým zbožím nakládat jinak, než že ho bude držet, případně skladovat. K zajištění efektivity celého postupu může být prvním úkonem celního úřadu ve věci vydání rozhodnutí. Toto opatření je vhodné uplatnit zejména tehdy, pokud se jedná o zboží většího rozsahu a celnímu úřadu by s jeho přepravou, skladováním a případně dalším nakládáním vznikaly neúměrné náklady, zatímco osoba, které bylo toto zboží zabaveno, z povahy věci již dostatečnými kapacitami disponuje.

Obdobná podmínka bude uložena osobě, které bylo pozastaveno propuštění zboží. I zde je žádoucí, aby tato osoba se zbožím nemanipulovala, neboť na pozastavení propuštění zboží navazují další postupy.

Jestliže dojde k situaci předpokládané nařízením č. 608/2013, podle které musí celní úřad ukončit zadržení zboží nebo ukončit pozastavení jeho propuštění, bude toto zboží vráceno osobě, již bylo zadrženo, resp. osobě, již bylo pozastaveno propuštění zboží.

Za zadržení zboží se dle navrhované úpravy považuje rovněž to, jestliže zboží podléhající celnímu dohledu, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, bylo orgánům celní správy předáno jiným příslušným orgánem poté, co jím bylo zajištěno při výkonu jeho působnosti. Zpravidla se bude jednat o Českou obchodní inspekci, Státní zemědělskou a potravinářskou inspekci, případně jiné orgány. Zboží tak bude zachyceno „až“ na vnitrostátním trhu, následně však bude navraceno pod celní dohled a celní úřad bude mít prostor provést nezbytné úkony. Navrhované ustanovení cílí zejména na případy, kdy bylo zboží doslova propašováno na vnitrostátní trh a celní správa neměla možnost mít toto zboží ve své sféře.

K § 23:

Obdobně jako v případě § 18 a § 19 návrhu zákona normuje navrhované ustanovení zničení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví. Je opět nutné postupovat primárně

podle nařízení č. 608/2013; navrhované ustanovení postup podle nařízení č. 608/2013 konkretizuje pro potřeby českého právního řádu.

Navrhované ustanovení uvádí, že má-li dle nařízení č. 608/2013 dojít ke zničení zboží, považuje se písemný souhlas držitele rozhodnutí o předpokládaném porušení práva duševního vlastnictví za návrh na zahájení řízení o zničení tohoto zboží. Toto pravidlo tak přispívá k rychlosti a efektivnosti celého řízení.

Navrhovaný odstavec 2 upravuje speciální pravidlo pro zboží v malých zásilkách (jedná se o úpravu, která je obsažena v nařízení č. 608/2013, a k této situaci bude docházet pouze v režimu celního dohledu). Nařízení č. 608/2013 pracuje s pojmem „zboží v malých zásilkách“ zejména v článku 26, který se toliko věnuje zničení tohoto specifického druhu zboží. Explicitní definice tohoto pojmu je uvedena v článku 2 odstavci 19 nařízení č. 608/2013. V případě malých zásilek tak dojde k zahájení řízení o zničení zboží dnem, kdy bude držiteli zboží (nebo deklarantovi) oznámeno pozastavení propuštění zboží nebo zadržení zboží. Nutné je také poučení o právních důsledcích vyplývajících z postupu pro zničení zboží v malých zásilkách.

V obou případech je příslušný k rozhodování o zničení zboží ten celní úřad, který zboží zadržel nebo pozastavil jeho propuštění.

Zničení zboží je povinen zajistit držitel rozhodnutí (lze očekávat, že právě tato osoba bude disponovat účinnými prostředky ke zničení zboží a navíc je hlavně v jejím zájmu, aby bylo zboží co nejdříve a co nejúčinněji zničeno). Zničení bude provedeno pod dohledem tříčlenné komise celního úřadu (čímž bude do značné míry omezena možnost podjatosti úředních osob a zničení tak bude provedeno pod objektivní kontrolou) a bude o něm sepsán protokol.

K § 24:

Navrhované ustanovení upravuje institut jistoty, který se týká pouze zboží pod celním dohledem. Jedná se o zpřesnění úpravy nařízení č. 608/2013. Článek 24 odst. 2 písm. a) tohoto nařízení pouze stanoví, že celní úřad propustí nebo ukončí zadržení zboží, jestliže „deklarant nebo držitel zboží složil jistotu, která je dostatečně vysoká, aby chránila práva držitele rozhodnutí“, blíže však jistotu nespecifikuje.

Navržená úprava jistoty reflektuje potřeby českého právního řádu a zároveň zohledňuje její použití pro potřeby návrhu zákona. Výše jistoty není explicitně stanovena, vychází se z pravidla, že jistota musí být v dostatečné výši, aby chránila práva držitele rozhodnutí. Před tím, než celní úřad výši jistoty rozhodnutím stanoví, vyzve držitele

rozhodnutí k vyjádření, jakou výši jistoty považuje za dostatečnou k relevantní ochraně svých práv.

Jistota může být poskytnuta dvěma způsoby, a to buď složením částky na zvláštní účet celního úřadu, nebo bankovní zárukou.

Pokud dojde k poskytnutí jistoty složením částky na účet celního úřadu, je nezbytné, aby tato částka byla na daném účtu až do doby, než soud rozhodne ve věci (blíže viz k § 26).

V případě bankovní záruky má celní úřad možnost tuto záruku nepřijmout, a to zejména z důvodu, že ji považuje za nedostatečnou jistotu. Pokud ji přijme, slouží jistota primárně k zajištění možné náhrady škody a také k případnému zajištění úhrady nedoplatků evidovaných u správce daně nebo u jiných orgánů veřejné moci k devadesátému dni ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí o určení, zda zboží porušuje právo duševního vlastnictví.

Nezbytné je to, že bankovní záruka je poskytnuta na dobu určitou (tím se předejde možné neočekávané výpovědi bankovní záruky, kterou lze učinit v případě bankovní záruky na dobu neurčitou), a to nejméně na 4 roky. Takto stanovená délka trvání bankovní záruky reflektuje nutnost mít složenu jistotu po celou dobu probíhajícího řízení, tedy až do okamžiku nabytí právní moci soudního rozhodnutí o tom, zda zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, porušuje právo duševního vlastnictví či nikoliv. Právě s ohledem na možnou délku soudního řízení se navrhuje délka trvání minimálně 4 roky.

Při správě placení jistoty se přiměřeně postupuje podle daňového řádu. Vzhledem k tomu, že jistota je uložena (subsidiárně) v režimu správního řádu a ke správě jejího placení dochází podle daňového řádu, jedná se v podstatě o procesní dělenou správu.

K § 25:

Navrhované ustanovení upravuje situaci, kdy do 6 měsíců přede dnem uplynutím doby, na kterou je poskytnuta bankovní záruka, nedojde k rozhodnutí soudu ve věci. Časový parametr 6 měsíců je zvolen z důvodu kontinuity poskytnuté jistoty, aby nemohla nastat situace, že v určitém časovém období nebude jistota žádným způsobem poskytnuta.

Novou jistotu je možné poskytnout třemi způsoby předpokládanými zákonem. Jedná se o

- prodloužení stávající bankovní záruky, a to nejméně o další dva roky, nebo
- o poskytnutí nové bankovní záruky splňující podmínky dle § 24, která přímo navazuje na stávající bankovní záruku a zároveň ji celní úřad přijal,

- anebo může být jistota poskytnuta druhým možným způsobem dle § 24 – složením částky ve výši jistoty na zvláštní účet celního úřadu.

K § 26:

V některých případech využití institutu jistoty je třeba vázat právní jednání a další postup až na pravomocné rozhodnutí soudu, na které se hledí pro účely jistoty jako konečné. Proto pro účely jistoty návrh zákona používá pojem „rozhodnutí soudu ve věci“, které aspekt „konečnosti“ pojímá. Je totiž nutné rozlišit situace, kdy

- v rámci soudního řízení o určení, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, porušuje právo duševního vlastnictví (tzv. určovací řízení), se rovněž rozhoduje o náhradě škody,
- o náhradě škody se rozhoduje v samostatném soudním řízení na základě dřívějšího pravomocného soudního rozhodnutí v určovacím řízení,
- o náhradě škody se nerozhoduje vůbec (např. držitel rozhodnutí ji v postavení žalobce vůbec nepožaduje).

Z podstaty věci pak plyne, že v každém z těchto případů dojde k vydání rozhodnutí (a následně jeho právní moci) v jiný okamžik, které je stěžejní pro další postup celních orgánů. Někdy tak nastane situace, kdy tento další postup navazuje již na rozhodnutí v určovacím řízení, někdy situace, kdy se další postup váže až na rozhodnutí v samostatném řízení o náhradě škody. Pomocí navrhovaného institutu tak lze určit okamžik, který je rozhodný pro další postup.

Náhradou škody se pro účely návrhu zákona rozumí jak majetková škoda (újma na jmění), tak případná nemajetková újma (jedná se o systematiku újmy dle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku), pokud by se jí poškozený dožadoval.

Vzhledem k tomu, že celní úřad nemusí v konkrétní okamžik být vždy obeznámen o tom, že na určovací řízení bude navazovat též řízení o náhradě škody, zavádí navrhovaný odstavec 2 definici, která stanoví, v jakých případech se soudní rozhodnutí v určovacím řízení pro účely návrhu zákona považuje za konečné, tj. za „rozhodnutí soudu ve věci“. Tato definice tak určí, že dané rozhodnutí se považuje za konečné tehdy, kdy držitel rozhodnutí oznámí celnímu úřadu, že nebude podávat návrh na zahájení soudního řízení o náhradě škody, nebo tehdy, kdy marně uplyne 90denní lhůta pro uvedené oznámení. Jinými slovy, pokud uplyne lhůta 90 dní a držitel rozhodnutí bude až poté nárokovat škodu

u soudu v samostatném řízení, pro účely použití jistoty nebude na tuto skutečnost již brán zřetel a za rozhodnutí soudu ve věci se po uplynutí lhůty považuje soudní rozhodnutí v určovacím řízení. Obdobně pak pokud v rámci 90denní lhůty držitel rozhodnutí oznámí celnímu úřadu, že nebude podávat návrh na zahájení řízení o náhradě škody a následně bude přesto škodu u soudu nárokovat, nebude na toto jeho právní jednání brán zřetel. Jednoznačným účelem tohoto ustanovení je snaha zabránit nepřiměřeným průtahům při použití jistoty a zároveň se tím zvýší míra právní jistoty orgánů celní správy a zúčastněných osob.

V případech, kdy je zjevné, že se jedná například pouze o rozhodnutí soudu o náhradě škody nebo o rozhodnutí o určovací žalobě, používá návrh zákona striktně konkrétní označení soudního rozhodnutí. V obecném kontextu tak není možné tato rozhodnutí zaměňovat s pojmem „rozhodnutí ve věci“.

K § 27:

Jestliže nastane situace, kdy soud pravomocně rozhodne, že předmětné zboží neporušuje právo duševního vlastnictví, je nutné považovat poskytnutou jistotu za přeplatek osoby, která jistotu poskytla.

Pokud se jedná o vratitelný přeplatek, vrátí jej celní úřad této osobě ve lhůtě 90 od nabytí právní moci předmětného soudního rozhodnutí. Výjimku z této 90denní lhůty tvoří situace, kdy celní úřad nebo jiný orgán veřejné moci vede řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění, nebo situace, kdy je ve lhůtě 90 dní od nabytí právní moci předmětného soudního rozhodnutí zahájeno jiné řízení u celního úřadu nebo jiného orgánu veřejné moci. Za této situace se 90denní lhůta staví.

Termín vratitelný přeplatek, který je tímto a následujícími ustanoveními používán, znamená vratitelný přeplatek dle daňového řádu. Tato skutečnost plyne rovněž z toho, že při správě placení jistoty dochází k dělené správě a postupuje se podle daňového řádu.

Nad to je stanovena povinnost výstavce bankovní záruky uhradit nedoplatky u orgánů celní správy (případně jiného orgánu veřejné moci, který celní úřad o uhrazení nedoplatku požádal), jež jsou u příslušných orgánů evidovány k devadesátému dni ode dne soudního rozhodnutí, že zboží, u nějž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, neporušuje právo duševního vlastnictví. Ačkoliv tedy nedošlo na základě rozhodnutí soudu k porušení práva duševního vlastnictví, je nasnadě využít toho, že osoba

poskytla finanční prostředky orgánu veřejné moci – celnímu úřadu – a stát tak má možnost účinně zhojit na této finanční částce nedoplatky, jež vůči němu tato osoba má. K uhrazení nedoplatků vyzve celní úřad výstavce bankovní záruky, a to nejdříve po uplynutí 90 dnů, avšak nejpozději do 5 měsíců ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí o tom, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, neporušuje právo duševního vlastnictví.

Správa placení jistoty se řídí daňovým řádem.

K § 28:

Navrhované ustanovení upravuje situaci, kdy soud pravomocně rozhodne, že zboží, u něž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, porušuje právo duševního vlastnictví, přičemž jistota byla poskytnuta složením částky na účet celního úřadu.

Jestliže nastane situace, kdy je poskytnuta jistota složením částky na zvláštní účet celního úřadu a dojde k rozhodnutí soudu ve věci, je nutné považovat poskytnutou jistotu za přeplatek držitele rozhodnutí, a to až do výše odpovídající částce stanovené rozhodnutím soudu o náhradě škody – nikoliv vyšší. Držiteli rozhodnutí je tak poskytnuta relativně snadná možnost uspokojit z poskytnuté jistoty svoje nároky na náhradu škody.

Pokud se jedná o vratitelný přeplatek, vrátí jej celní úřad držiteli rozhodnutí ve lhůtě 90 dní od vydání předmětného soudního rozhodnutí. Výjimku z této 90denní lhůty tvoří situace, kdy celní úřad nebo jiný orgán veřejné moci vede řízení, jehož výsledkem může být rozhodnutí o stanovení daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění, nebo situace, kdy je ve lhůtě 90 dní od předmětného soudního rozhodnutí zahájeno jiné řízení u celního úřadu nebo jiného orgánu veřejné moci. Za této situace se 90denní lhůta staví.

Pakliže je složená jistota vyšší než částka stanovená soudním rozhodnutím o náhradě škody, stává se ve výši přesahující částku stanovenou soudním rozhodnutím o náhradě škody přeplatkem osoby, která jistotu poskytla. K tomu se obdobně použije postup dle § 27 odst. 1 a 2. Pokud jako součást rozhodnutí soudu ve věci nebude rozhodnuto o náhradě škody, případně soud tento nárok žalobci nepřizná, bude se pro účely tohoto ustanovení na tuto situaci hledět, jako by byla přiznána náhrady škody ve výši 0 Kč.

Správa placení jistoty se opět řídí daňovým řádem.

K § 29:

Navrhované ustanovení upravuje situaci, kdy soud pravomocně rozhodne, že zboží, u něžž bylo poskytnutím jistoty dosaženo jeho propuštění nebo ukončení jeho zadržení, porušuje právo duševního vlastnictví, přičemž jistota byla poskytnuta bankovní zárukou.

Jestliže nastane situace, kdy je poskytnuta jistota bankovní zárukou a dojde k rozhodnutí soudu ve věci, vyzve celní úřad do 90 dnů výstavce bankovní záruky k uhrazení částky stanovené soudním rozhodnutím o náhradě škody celnímu úřadu. Výstavce má povinnost tuto částku uhradit do 15 dnů od doručení této výzvy. Uhrazená částka se následně považuje za přeplatek držitele rozhodnutí a je-li tento přeplatek vratitelným přeplatkem, postupuje se dále obdobně dle § 28 odst. 1 a 2.

Jestliže je jistota poskytnutá bankovní zárukou vyšší, než náhrada škody stanovená soudním rozhodnutím o náhradě škody, vyzve celní úřad výstavce bankovní záruky k uhrazení nedoplatku evidovaného k devadesátému dni ode dne tohoto rozhodnutí u celního úřadu nebo u jiného orgánu veřejné moci, který o jeho uhrazení celní úřad požádal, ve výši přesahující částku stanovenou soudním rozhodnutím o náhradě škody. Primárně tak navrhované pravidlo cílí na uspokojení náhrady škody, pouze v případném zbytku na nedoplatky, které má subjekt u příslušných orgánů evidovány. Při tomto postupu se postupuje obdobně jako dle § 27 odst. 4 a 5. Pokud jako součást rozhodnutí soudu ve věci nebude rozhodnuto o náhradě škody, případně soud tento nárok žalobci nepřizná, bude se pro účely tohoto ustanovení na tuto situaci hledět, jako by byla přiznána náhrady škody ve výši 0 Kč.

Správa placení jistoty se opět řídí daňovým řádem.

K § 30:

Navrhuje se takové pravidlo, kdy v případě, že nelze s jistotou naložit zákonem předpokládaným způsobem, připadá jistota státu a stane se příjmem státního rozpočtu. Toto pravidlo se týká pouze jistoty poskytnuté složením částky na zvláštní účet celního úřadu, nikoliv jistoty poskytnuté bankovní zárukou. Jestliže nelze se složenou jistotou zákonem předpokládaným způsobem naložit, nacházela by se tato finanční suma bez dalšího možného využití na zvláštním účtu celního úřadu a z toho důvodu se navrhované pravidlo jeví jako opodstatněné.

4 SPRÁVNÍ DELIKTY

Návrh zákona obsahuje úpravu přestupků fyzických osob a správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob na několika úsecích. V příslušných ustanoveních jsou

vyjmenovány jednotlivé skutkové podstaty, kterými se dotčená osoba dopustí správního deliktu, případně přestupku. Je nutné brát v potaz fakt, že správních deliktů se může osoba dopustit jak v režimu celního dohledu, tak v režimu vnitrostátního trhu. Úprava sankcí v případě celního dohledu navazuje na čl. 30 nařízení č. 608/2013, proto je rovněž při výkladu správních deliktů nutné postupovat i dle tohoto nařízení.

4.1 Přestupky

Návrh zákona upravuje přestupky fyzických osob na dvou úsecích:

- na úseku dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví (§ 31),
- na úseku opatření v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví v součinnosti s držitelem práv duševního vlastnictví (§ 32).

K § 31:

V případě této skupiny deliktů dochází k postihu následujících chování fyzické osoby, která jsou v rozporu se zákonem. Fyzická osoba se dopustí přestupku jestliže:

- a) v rozporu s § 5 odst. 1 nakládá se zbožím, porušujícím právo duševního vlastnictví.

Jedná se o porušení obecného zákazu nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví.

- b) jako osoba, které bylo celním úřadem pozastaveno propuštění zboží nebo ponecháno zadržené zboží, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, v rozporu s § 14 odst. 1 nebo § 22 odst. 3 nebo 4 s tímto zbožím nakládá.

V tomto případě se jedná pouze o případy, kdy došlo k zadržení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví nebo bylo propuštění takového zboží pozastaveno, to však bylo ponecháno osobě, které bylo zadrženo, a této osobě bylo zakázáno se zbožím jakkoliv manipulovat vyjma držení a skladování tohoto zboží.

- c) jako osoba, která poskytla jistotu bankovní zárukou, neposkytne novou jistotu podle § 25.

Jedná se o případ, kdy má tato osoba povinnost novou jistotu poskytnout, ovšem tuto povinnost poruší.

- d) nakládá se zbožím v rozporu s podmínkami jeho bezúplatného převodu k humanitárním účelům.

Tato skutková podstata se týká toliko zboží, u něž došlo k bezúplatnému převodu k humanitárním účelům.

Jde o taxativní výčet skutkových podstat přestupků. Pokud dojde k výše uvedeným porušením zákona, může celní úřad za toto porušení právní povinnosti uložit sankci, kterou je pokuta. V případech a), b) a d) má celní úřad možnost správního uvážení a může uložit pokutu až do výše 1 milionu Kč. V případě c) pak pokuta bude uložena ve výši jistoty, kterou měla dotčená osoba poskytnout, avšak ve skutečnosti ji neposkytla (v tomto případě tak diskrece není možná).

Horní hranice pokuty 1 milion Kč byla zvolena i s ohledem na to, že při nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví v mnoha případech dochází ke škodě velkého rozsahu (často se jedná o zboží, které je zaměnitelné s originálním zbožím v hodnotě v řádu milionů Kč) a je tak vhodné, aby bylo možné i takovouto škodu přiměřeně pokrýt uloženou sankcí. Kromě toho je zcela zjevné, že celní úřad má při ukládání pokuty možnost diskrece, tudíž se může dle okolností případu rozhodnout, zda vůbec tuto sankci uloží a jestliže ano, stanoví její výši.

Sankce v případě c) má poněkud odlišný charakter, kdy jejím účelem není represe vůči pachateli přestupku, ale obnovení požadované výše jistoty tak, aby tato dostatečně kryla možnou škodu, jež by mohla vzniknout držiteli rozhodnutí, resp. držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

K § 32:

V případě této skupiny deliktů dochází k postihu následujících chování fyzické osoby, která jsou v rozporu se zákonem. Fyzická osoba se jako držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh dopustí přestupku podle odstavce 1 jestliže:

- a) v rozporu s § 12 odst. 1 neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo změnu údajů uvedených v tomto rozhodnutí, nebo tuto skutečnost nebo změnu údajů neoznámí ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem,
- b) použije informace poskytnuté celním úřadem v rozporu s § 12 odst. 3, nebo
- c) v rozporu s § 17 odst. 3 nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží nebo neprokáže celnímu úřadu jejich zničení nebo poškození.

Obdobné skutkové podstaty uvádí odstavec 2 jako sankce v režimu celního dohledu, přičemž logicky zde nebude odkazováno na povinnosti podle návrhu zákona (ten stanovuje pouze povinnosti na vnitrostátním trhu), ale na povinnosti dle nařízení č. 608/2013.

Jedná se o taxativní výčet skutkových podstat. Za přestupky celní úřad může uložit pokutu do výše 500 000,- Kč – tj. může rozhodnout, zda pokutu uloží, či nikoliv, a případně, že ano, pak disponuje možností správního uvážení ke stanovení výše pokuty.

4.2 Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

Návrh zákona upravuje správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob na třech úsecích:

- na úseku dozoru nad dodržováním povinností a zákazů v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví (§ 33),
- na úseku opatření v souvislosti s vymáháním práv duševního vlastnictví v součinnosti s držitelem práv duševního vlastnictví (§ 34).
- na úseku bezúplatného převodu padělků (§ 35).

K § 33:

V případě této skupiny deliktů dochází k postihu následujících chování právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, která jsou v rozporu se zákonem. Osoba se dopustí správního deliktu jestliže:

a) v rozporu s § 5 odst. 1 nakládá se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví.

Jedná se o porušení obecného zákazu nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví.

b) jako osoba, které bylo celním úřadem pozastaveno propuštění zboží nebo ponecháno zadržené zboží, které je podezřelé z porušení práva duševního vlastnictví, v rozporu s § 14 odst. 1 nebo § 22 odst. 3 nebo 4 s tímto zbožím nakládá.

V tomto případě se jedná pouze o případy, kdy došlo k zadržení zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví nebo bylo propuštění takového zboží pozastaveno, to však bylo ponecháno osobě, které bylo zadrženo, a této osobě bylo zakázáno se zbožím jakkoliv manipulovat vyjma držení a skladování tohoto zboží.

c) jako osoba, která poskytla jistotu bankovní zárukou, neposkytne novou jistotu podle § 25.

Jedná se o případ, kdy má tato osoba povinnost jistotu poskytnout, ovšem tuto povinnost poruší.

Jde o taxativní výčet. Pokud dojde k výše uvedeným porušením zákona, uloží celní úřad za toto porušení primární právní povinnosti sankci, kterou je pokuta. V případech a) a b) má celní úřad možnost diskrece a uloží pokutu až do výše 10 milionů Kč. V případě c) pak pokuta bude uložena ve výši jistoty, kterou měla dotčená osoba poskytnout, avšak ve skutečnosti ji neposkytla.

Horní hranice pokuty 10 milionů Kč byla zvolena i s ohledem na to, že při nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví v mnoha případech dochází ke škodě velkého rozsahu (často se jedná o zboží, které je zaměnitelné s originálním zbožím v hodnotě v řádu milionů Kč) a je tak vhodné, aby bylo možné i takovouto škodu pokrýt uloženou sankcí. Kromě toho, celní úřad má při ukládání pokuty možnost diskrece, tudíž se může dle okolností případu rozhodnout, zda vůbec tuto sankci uloží a jestliže ano, stanoví její výši.

Sankce v případě c) má poněkud odlišný charakter, kdy jejím účelem není primárně represe vůči pachateli správního deliktu, ale obnovení požadované výše jistoty tak, aby tato dostatečně kryla možnou škodu, jež by mohla vzniknout držiteli rozhodnutí, resp. držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh.

K § 34:

V případě této skupiny deliktů dochází k postihu následujících chování právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, která jsou v rozporu se zákonem. Tato osoba se dopustí správního deliktu podle odstavce 1, jestliže jako držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh:

- a) v rozporu s § 12 odst. 1 neoznámí určenému celnímu úřadu skutečnost, která může být důvodem zrušení rozhodnutí pro vnitrostátní trh, nebo změnu údajů uvedených v tomto rozhodnutí, nebo tuto skutečnost nebo změnu údajů neoznámí ve stanovené lhůtě nebo stanoveným způsobem,
- b) použije informace poskytnuté celním úřadem v rozporu s § 12 odst. 3,
- c) v rozporu s § 17 odst. 3 nevrátí celnímu úřadu vzorky zboží nebo neprokáže celnímu úřadu jejich zničení nebo poškození.

Obdobné skutkové podstaty uvádí odstavec 2 jako sankce v režimu celního dohledu, přičemž logicky zde nebude odkazováno na povinnosti podle návrhu zákona (ten stanovuje pouze povinnosti na vnitrostátním trhu), ale na povinnosti dle nařízení č. 608/2013.

Jedná se o taxativní výčet. Za tyto správní delikty celní úřad uloží pokutu do výše 500 000,- Kč, resp. může rozhodnout, zda pokutu uloží, či nikoliv, a v případě, že ano, pak disponuje možnostmi správního uvážení ke stanovení výše pokuty.

K § 35:

Správního deliktu je podle návrhu zákona též možné se dopustit při bezúplatném převodu padělků, přičemž některých z nich se může dopustit z povahy věci pouze právnická osoba jako přejímající organizace. Přejímající organizace – právnická osoba – se správního deliktu dopustí tím, že v rozporu s

- a) § 45 písm. a) nepřijme opatření k zabránění zneužití padělků a jejich opětovnému uvedení na trh,
- b) § 45 písm. b) nevyužívá padělky pouze ke stanoveným humanitárním účelům nebo
- c) § 46 odst. 1 nezajistí úpravu padělků převedených k humanitárním účelům.

Kterákoliv právnická nebo podnikající fyzická osoba se dále dopustí správního deliktu, pokud nakládá se zbožím v rozporu s podmínkami jeho bezúplatného převodu k humanitárním účelům.

Tato skutková podstata se týká toliko zboží, u něžž došlo k bezúplatnému převodu k humanitárním účelům.

Sankcí je v daném případě pokuta, při jejímž ukládání celní úřad může využít správní uvážení, při kterém je limitován horní hranicí potenciální pokuty. V případech podle § 35 odst. 1 písm. a) a c) je horní hranice pokuty 500 000,- Kč, v případech podle § 35 odst. 1 písm. b) a odstavce 2 je horní hranice pokuty 1 milion Kč. Rozdílné rozpětí je dáno mírou škodlivosti jednotlivých skutkových podstat.

4.3 Propadnutí a zabránění věci

K § 36:

Navrhované ustanovení upravuje možnost propadnutí věci. To je možné uložit pouze tehdy, pokud byl současně spáchán správní delikt. Tato skutečnost znamená, že nelze uložit propadnutí věci osobě, jež se nedopustila správního deliktu. Propadnutá věc připadá státu, což je předpokladem k tomu, aby dále mohlo dojít k její případné úpravě a bezúplatnému převodu k humanitárním účelům. Účelem navrhovaného ustanovení je odebrat věc ze sféry pachatele správního deliktu.

Uložit propadnutí lze u zboží, které opravdu porušuje právo duševního vlastnictví (tzn., o této skutečnosti pravomocně rozhodl soud) nebo u materiálů, nástrojů a zařízení určených nebo používaných výlučně nebo převážně při činnostech porušujících právo duševního vlastnictví. Tím může být například stroj na výrobu padělků, materiály určené na výrobu padělků apod.

K tomu, aby mohlo být uloženo propadnutí věci, musí být kromě výše uvedených podmínek splněna také skutečnost, že věc náleží pachateli správního deliktu a byla ke spáchání správního deliktu užita nebo byla správním deliktem získána nebo byla nabyta za věc správním deliktem získanou.

Jako moderační prvek pak může sloužit to, že propadnutí věci nelze uložit, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu. Nepoměr musí z logiky věci znamenat, buď že správní delikt byl natolik málo závažný, že předmětná věc má vůči němu mnohem vyšší hodnotu, nebo byla role věci při spáchání správního deliktu zanedbatelná. V obou případech by tak nebylo spravedlivé uložit její propadnutí. Tento moderační prvek se ovšem týká toliko věcí dle odstavce 1 písm. b); v ostatních případech využít nebude.

K § 37:

Zabrání věci slouží jako zástupný institut k propadnutí věci. Věc lze zabrat, jestliže náleží pachateli, kterého nelze za správní delikt stíhat nebo nenáleží pachateli správního deliktu nebo mu nenáleží zcela anebo vlastník není znám. Zabrání věci tak nastupuje pouze tehdy, není-li dle § 36 možné uložit propadnutí věci, přesto jím však lze dosáhnout stejného efektu, a to že věc přejde ze sféry, kde došlo k jejímu protizákonnému užívání, do sféry státu. I zabraná věc následně může splňovat podmínky k provedení bezúplatného převodu.

Stejně jako u propadnutí věci, nelze využít tohoto institutu, je-li hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu. Nepoměr musí z logiky věci znamenat, buď že správní delikt byl natolik málo závažný, že předmětná věc má vůči němu mnohem vyšší hodnotu, nebo byla role věci při spáchání správního deliktu zanedbatelná. V obou případech by tak nebylo spravedlivé rozhodnout o jejím zabrání. Tento moderační prvek se týká toliko věcí podle § 36 odst. 1 písm. b); v ostatních případech využít nebude.

Stejně tak nelze o zabrání věci rozhodnout, jestliže od jednání, které má znaky správního deliktu, uplynuly 2 roky.

K § 38:

Propadlá nebo zabraná věc připadá státu a bude tak fyzicky odňata ze sféry jejího držitele, který s ní nakládá v rozporu se zákonem. Tím bude splněn primární účel obou těchto institutů. Dovoluje-li to povaha propadnutého nebo zabraného zboží (týká se pouze propadnutého nebo zabraného zboží – srov. § 36 odst. 1 písm. a), nikoliv věci v širším slova smyslu), může dojít k jeho úpravě a následnému převodu k humanitárním účelům. Pokud nebude takto zboží upraveno a převedeno, bude zničeno.

Stejně tak budou dle jejich povahy zničeny jiné propadlé nebo zabrané věci. Podle povahy věci však v tomto kontextu znamená především to, zda ke zničení věci dojde, či nikoliv. Je totiž třeba rozlišit zničení zboží (odstavec 2 věta první) a zničení jiné věci (odstavec 2 věta druhá), kdy jinou věcí může být např. vozidlo, kterým bylo předmětné zboží přepravováno, přičemž je zřejmé, že je nesmyslné toto vozidlo ničit jen z důvodu, že převáželo zboží porušující právo duševního vlastnictví.

Samotné zničení věci se provede pod dohledem tříčlenné komise Generálního ředitelství cel a o zničení věci bude sepsán protokol. Generální ředitelství cel může výkonem konkrétní pravomoci pověřit osoby zařazené na jednotlivých celních úřadech a lze očekávat, že tato situace nastane i v tomto případě (situace bude pravděpodobně ošetřena pomocí vnitřního předpisu celní správy – viz § 16 zákona o celní správě), byť propadlá nebo zabavená věc patří státu a formálně s ní nakládá právě Generální ředitelství cel. Náklady spojené se správou a zničením propadlé nebo zabrané věci je státu povinen nahradit pachatel správního deliktu nebo osoba, u níž bylo zboží zabráno.

Návrh zákona připouští specifickou možnost, že věc nebude ani zničena, ani převedena k humanitárním účelům. Tato možnost spočívá v tom, že Generální ředitelství cel může tyto propadlé nebo zabrané věci držet, skladovat a používat pro potřeby výuky, výcviku, zkoušek a expertizní činnosti nebo pro výkon jiné činnosti v rámci působnosti orgánů celní správy. Jedná se o praktické ustanovení, které v důsledku může zlepšit boj proti porušování práv duševního vlastnictví a zároveň u tohoto institutu nelze očekávat zvýšené finanční náklady. Zároveň lze k tomuto srov. § 4 odst. 5 písm. b) a § 8 odst. 6 písm. c) zákona o celní správě, které upravují možnost celního úřadu, respektive Generálního ředitelství cel, nakládat se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví pro potřeby výuky, výcviku, expertíz, zkoušek apod.

Navržené ustanovení rovněž stanoví pachateli správního deliktu povinnost uhradit přejímající organizaci náklady vzniklé s úpravou padělků. Jedná se o soukromoprávní vztah,

kdy přejímající organizace má možnost bránit se soudní cestou, jestliže pachatel správního deliktu svoji povinnost nesplnil. K tomu, aby přejímající organizace mohla svoje oprávnění účinně nárokovat, prolamuje se vůči ní povinnost mlčenlivosti o identifikačních údajích pachatele správního deliktu, pokud o to tato organizace požádá.

4.4 Společná ustanovení ke správním deliktům

K § 39:

Řízení o správním deliktu podle § 31 odst. 1 písm. a) a § 33 odst. 1 písm. a) – porušení obecného zákazu nakládání se zbožím porušujícím právo duševního vlastnictví – lze zahájit pouze v případě, že bylo v soudním řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, pravomocně rozhodnuto, že skutečně bylo porušeno právo duševního vlastnictví. Teprve následně je možné trestat vyjmenované správní delikty (a případně následně uložit propadnutí či zabrání věci).

Odpovědnost za spáchání předmětného správního deliktu však nevzniká až momentem právní moci určovacího soudního rozhodnutí, ale již v okamžik porušení stanoveného zákazu. Ovšem do doby, než je soudem pravomocně rozhodnuto, že dané zboží opravdu porušuje právo duševního vlastnictví, nemůže celní úřad zahájit řízení o správním deliktu, neboť celní úřad nemá pravomoc závazně rozhodnout, zda bylo, či nebylo porušeno právo duševního vlastnictví. Teprve pokud se ukáže, že k porušení práv duševního vlastnictví došlo, může se celní úřad opřít o závazný právní názor soudu, přičemž bude zřejmé, že povinnost podle § 5 návrhu zákona byla skutečně porušena. Pak je možné, aby bylo zahájeno správní řízení o předmětném deliktu.

Poněkud odlišnou kategorii tvoří řízení o zabrání věci, na které se navrhované ustanovení z povahy věci neaplikuje, pokud je vedeno jako samostatné řízení. V takovém případě se totiž nejedná o řízení o správním deliktu, neboť není znám pachatel, resp. není možné jej za správní delikt stíhat.

Ustanovení dále normuje pravidlo, že lhůty pro zahájení řízení o správním deliktu neběží po dobu vedení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví. Na základě tohoto pravidla nehrozí propadnutí lhůty k potrestání dotčené osoby s ohledem na možnou délku trvání soudního řízení, která může překročit zákonnou lhůtu, ve které lze řízení o správním deliktu zahájit.

K § 40:

Navrhované ustanovení se týká odpovědnosti právnické a podnikající fyzické osoby za správní delikt. Předně ustanovení normuje možnost tzv. liberace, která nastane tehdy, pokud právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. V případě prokázání této skutečnosti právnická nebo podnikající fyzická osoba za správní delikt neodpovídá.

Ustanovení rovněž určuje délku subjektivní i objektivní lhůty, ve které je možné proti právnické nebo podnikající fyzické osobě zahájit řízení o správním deliktu a po jejímž uplynutí odpovědnost této osoby zaniká. Lhůty jsou stanoveny na 2 roky ode dne, kdy se správní orgán o správním deliktu dověděl (subjektivní lhůta) a na 6 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán (objektivní lhůta). Uvedené lhůty neběží po dobu, kdy je vedeno soudní řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví. Navržené ustanovení ještě doplňuje, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení o odpovědnosti a postihu právnické osoby. Při určení výše pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání, k jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

K § 41:

Pravidlo určení místní příslušnosti podle odstavce 1 tohoto ustanovení je speciální úpravou vůči správnímu řádu a stanoví místní příslušnost celního úřadu k projednání správního deliktu na základě pravidel, která se osvědčila v praxi celních orgánů (viz § 298 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů). Úprava správního řádu se pro problematiku ochrany práv duševního vlastnictví jeví jako komplikovaná a nepojímající všechny potenciální situace předjímané návrhem zákona.

Obecně je k projednávání věcně příslušný celní úřad, s výjimkou správních deliktů dle § 32 odst. 1 písm. a) a 2 písm. a) a § 34 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a), k jejichž projednávání je věcně příslušný určený celní úřad. Tato výjimka vyplývá z povahy daných správních deliktů, neboť ty může spáchat pouze držitel rozhodnutí, resp. držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh, přičemž tato rozhodnutí vydává právě určený celní úřad a je tak nadán lepšími předpoklady k rozhodování v těchto věcech – může rozhodovat rychleji a efektivněji.

K § 42:

Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí, jímž tato pokuta byla uložena. Obecně je příjem z těchto pokut příjmem státního rozpočtu, s výjimkou pokuty za správní delikt dle § 31 odst. 1 písm. c) nebo dle § 33 odst. 1 písm. c). V těchto případech se jedná o sankce za specifický přestupek, resp. správní delikt. Primárním účelem této sankce je to, aby došlo k doplnění jistoty z finančních prostředků získaných z této pokuty. Jde zejména o to, aby byla práva držitele rozhodnutí dostatečně chráněna jistotou, nikoliv o to, aby došlo k zasažení do majetkové sféry pachatele správního deliktu. V souladu s tím pak dochází i k odlišnému určení toho, kdo bude příjemcem této specifické pokuty. Primárně dojde k doplnění jistoty ve smyslu § 24 a násl. návrhu zákona a pouze tehdy, pokud by příjem z uložené pokuty přesahoval požadovanou výši jistoty, stane se pokuta v tomto zbytku příjmem státního rozpočtu.

5 BEZÚPLATNÝ PŘEVOD PADĚLKŮ K HUMANITÁRNÍM ÚČELŮM

K § 43:

Možnost bezúplatného převodu k humanitárním účelům se týká toliko padělků (tedy zboží, které porušuje práva z ochranných známek a práva k ochraně zeměpisného označení, včetně práva k ochraně označení původu – srov. článek 2 odst. 5 nařízení č. 608/2013), nikoliv nedovolených napodobenin (zboží, které porušuje jiná práva duševního vlastnictví než výše uvedená, zejména pak autorské právo a práva s autorským právem související, právo z průmyslových vzorů aj.). Pouze padělky je totiž možné upravit tak, aby neporušovaly právo duševního vlastnictví a zároveň byly i nadále použitelné pro účely bezúplatného převodu padělků. Ačkoliv nařízení č. 608/2013 s takovýmto postupem explicitně nepočítá, zároveň jej ani nevylučuje a je možné jej použít i v případě zboží nacházejícího se v režimu celního dohledu. Právní úprava bezúplatného převodu padělků k humanitárním účelům je speciální úpravou k zákonu č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o majetku státu“).

Upravit a převést lze pouze takové padělky, které jsou ve vlastnictví státu, kam se dostanou zpravidla propadnutím nebo zabráním zboží porušujícího právo duševního vlastnictví – srov. část čtvrtá hlava III. Lze uvažovat i o situaci, že se do majetku státu dostanou jinou cestou, s tím však zákon výslovně nepočítá, nicméně tuto možnost ani nevylučuje, a i pak je možné uvažovat o bezúplatném převodu padělků k humanitárním účelům.

Převod padělků může proběhnout dvěma rovnocennými způsoby, kterými jsou smluvní převod vlastnického práva (obecný způsob dle soukromého práva) a změna příslušnosti k hospodaření s padělkami podle zákona o majetku státu. V případě převodu na organizační složky státu a na státní organizace, které mají v tomto ohledu stejný režim jako organizační složka státu (tj. zejména státní příspěvková organizace, ale např. i státní fond), nelze hovořit o převodu vlastnického práva *stricto sensu*, neboť toto právo stále náleží státu, pouze s ním bude nakládat odlišná účetní jednotka. Uplatní se tedy pravidla zákona o majetku státu a bude docházet ke změně příslušnosti k hospodaření s padělkami. Zápis o změně příslušnosti k hospodaření s padělkami blíže specifikuje § 14 vyhlášky Ministerstva financí č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu, ve znění zákona č. 569/2006 Sb.

Navrhované ustanovení dále v obecné rovině stanovuje, co se rozumí humanitárními účely – jedná se zejména o zajišťování základních potřeb obyvatelstva, které se ocitlo v tíživé životní situaci nebo bylo postiženo mimořádnou událostí, kdy je opodstatněno využití mimořádných materiálních zdrojů.

Je vhodné, aby bezúplatný převod padělků dostal přednost před jejich ničením. Aby mohlo k takovému převodu dojít, je třeba splnění návrhem zákona stanovených podmínek. Je třeba získat souhlas držitele rozhodnutí, resp. držitele rozhodnutí pro vnitrostátní trh, s bezúplatným převodem. Jestliže držitel rozhodnutí nebo držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh souhlas neudělí, není možné o bezúplatném převodu uvažovat, ani držitele k udělení souhlasu nutit. Převáděné padělky nesmí být zdravotně závadné či nebezpečné, což opět vyplývá z povahy převodu padělků k humanitárním účelům, resp. z návaznosti na jiné právní předpisy.

Samotný převod bude proveden podle pořadí došlých žádostí, popřípadě podle naléhavosti potřeb žadatelů nebo podle způsobu využití. Jedná se o hierarchické vymezení – tím dojde k efektivnímu průběhu bezúplatného převodu padělků. Je třeba upozornit na to, že ne vždy bude hrát prim pořadí došlých žádostí, například pokud je zjevné, že potenciálně převáděné padělky nebudou pro žadatele, který podal dřívější žádost, vhodné. Proto je důležité brát v potaz i další kritéria – naléhavost potřeb a způsob využití převáděných padělků. Důležitou roli tak zde sehraje uvážení příslušných úředních osob. Jeví se jako neefektivní, aby bylo zákonem stanoveno rigidní pravidlo pro stanovení toho, v jakém pořadí budou padělky převáděny na přejímající organizace.

K § 44:

Návrh zákona v odstavci 1 rozlišuje celkem 5 skupin subjektů (písmena a) až e)), které se při splnění stanovených podmínek mohou stát přejímající organizací.

Přejímající organizace dle písmen a) a b) mají odlišný režim než přejímající organizace dle ostatních písmen – bezúplatný převod padělků (v tomto případě ve formě změny příslušnosti k hospodaření s padělkem) se řídí zákonem o majetku státu. Také je třeba brát v potaz skutečnost, že organizační složka státu nebude zpravidla splňovat ostatní podmínky, např. to, že byla zřízena k poskytování sociálních služeb apod. a je nutné ji odlišit od státní příspěvkové organizace, která zpravidla bude lépe splňovat podmínky bezúplatného převodu.

K obdobné situaci může docházet u přejímajících organizací dle písmen c) a d), kdy není možné, aby územně samosprávný celek byl zřízen za účelem poskytování sociálních služeb, ale jím zřízená nebo založená právnická osoba již ano.

Poslední kategorii tvoří jiné právnické osoby, a to za podmínky, že nebyly zřízeny za účelem podnikání, působí v oblasti poskytování sociálních služeb, zdravotnictví nebo školství, vykonávají činnost, při níž lze využít padělek k humanitárním účelům, nepřetržitě nejméně po dobu 2 let, a jsou bezdlužné. Podmínka bezdlužnosti je odůvodněna zejména skutečností, že nelze mít zájem na tom, aby byly zdarma převáděny jakékoliv věci, včetně upravených padělků, z majetku státu do majetku osoby, jež má vůči státu dluhy.

Mezi takovéto právnické osoby je možné řadit také např. příspěvkové organizace a školské právnické osoby, které vykonávají činnost školy nebo školského zařízení, zřízené svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství (srov. § 39a zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů).

Vzhledem k tomu, že ve všech případech bude vystupovat jako převádějící subjekt Česká republika, tak i tehdy, pokud budou převáděny padělky na územní samosprávný celek nebo zcela jinou právnickou osobu, bude se tento převod řídit zákonem o majetku státu. Druh přejímající organizace tak určí, zda se bude jednat o převod či o změnu příslušnosti k hospodaření. Tato skutečnost se projeví například ve smlouvě, která bude uzavřena mezi Českou republikou a přejímající organizací. S padělkem bude nakládat Generální ředitelství cel, kterému přísluší právo hospodaření s majetkem, který se dostal do sféry státu na základě rozhodnutí orgánu celní správy, a které je jedinou účetní jednotkou v rámci soustavy orgánů celní správy. V případě převodu bude smluvní strana označena „Česká republika – Generální ředitelství cel“.

Zákonem stanovené podmínky musí být přejímající organizací splněny po celou dobu nakládání s padělkami. Tím se předchází možné účelovosti, aby právnická osoba s upravenými padělkami například nemohla následně podnikat.

K § 45:

Jestliže dojde k bezúplatnému převodu padělků na přejímající organizaci, musí Generální ředitelství cel přejímající organizaci zavázat zákonem požadovanými povinnostmi.

Nezbytné je stanovení povinnosti přijmout opatření k zabránění zneužití padělků a jejich opětovnému uvedení na trh a povinnosti využívat padělků pouze ke stanovenému humanitárnímu účelu.

Jedná se pouze o povinný rámec, který musí smlouva obsahovat. Konkrétní provedení obou povinností bude blíže specifikovat smlouva o bezúplatném převodu padělků, resp. zápis o změně příslušnosti k hospodaření s padělkami.

K § 46:

Návrh zákona stanovuje povinnost přejímající organizace zajistit na své náklady úpravu padělků (za podmínek stanovených ve smlouvě o bezúplatném převodu padělků nebo zápisem o změně příslušnosti k hospodaření s padělkami). Úpravou se v tomto případě rozumí zejména to, že z padělků budou odstraněny ochranné známky nebo zeměpisná označení (včetně označení původu – srov. čl. 2 odst. 4 a 5 nařízení č. 608/2013), eventuálně jiné prvky porušující právo duševního vlastnictví a následně budou tyto ochranné známky, resp. zeměpisná označení, a jiné případné prvky zničeny. Může se rovněž jednat o označení zboží nápisem „humanita“. Obecně tak jde v případě úpravy zboží materiálně o to, aby toto nemohlo dále být využíváno k produkci zisku, protože se jedná o zboží, které porušuje určitá práva.

Poté, co budou ochranné známky a zeměpisná označení, popř. jiné prvky, odstraněny z padělků, jedná se o upravené padělků, se kterými již může přejímající organizace disponovat v mezích smlouvy o bezúplatném převodu padělků nebo zápisu o změně příslušnosti k hospodaření s padělkami.

K § 47:

Přejímající organizaci se stanovuje povinnost vést průběžně evidenci padělků. Zázpisy provedené v evidenci padělků je přejímající organizace povinná uchovávat po dobu 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém byl vystaven doklad, na jehož základě byl zápis

v evidenci padělků proveden, nejdéle však po dobu 10 let od provedení zápisu v evidenci padělků.

Užívá se obecný pojem „doklad“ bez bližší konkretizace a rozumí se jím jakýkoliv relevantní doklad podle jiného předpisu, který je způsobilý být podkladem pro zápis do evidence.

K § 48:

Plnění povinností, které jsou přejímající organizaci uloženy návrhem zákona nebo jsou ujednány při bezúplatném převodu padělků, prověřují orgány celní správy. Jestliže tyto povinnosti nejsou přejímající organizací plněny, má Generální ředitelství cel možnost odstoupit od právního jednání, kterým došlo k bezúplatnému převodu padělků (tedy jak od smlouvy, tak od zápisu o změně příslušnosti k hospodaření s padělkem). Účinnost odstoupení nastává dnem doručení tohoto odstoupení přejímající organizaci. Není rovněž vyloučena možnost ujednání smluvních sankcí.

Na rozdíl od povinností stanovených v § 45 vyplývá možnost odstoupení přímo z návrhu zákona a není třeba ho sjednávat v příslušném právním jednání. Povinnosti dle § 45 je nezbytné blíže konkretizovat, proto nestačí v takovém případě pouze textace návrhu zákona.

Jestliže přejímající organizace prověřované povinnosti poruší, stanovuje návrh zákona pravidlo, podle kterého není možné na tuto přejímající organizaci následující 2 roky bezúplatně převádět padělky. Jedná se o sankci *sui generis*, která kromě případných smluvních sankcí nebo sankcí za správní delikty postihne přejímající organizaci, která porušila svoje povinnosti.

6 SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

K § 49:

Jestliže vznikly orgánu celní správy náklady podle tohoto zákona nebo podle nařízení č. 608/2013, má osoba, jež vznik těchto nákladů zapříčinila, resp. které to ukládá návrh zákona, či nařízení č. 608/2013, povinnost tyto náklady uhradit, ledaže jejich výše nedosahuje 100 Kč. Osobou může být držitel rozhodnutí pro vnitrostátní trh nebo držitel rozhodnutí, dále pak osoba, které bylo zboží zadrženo, nebo osoba, která měla zboží v době zadržení u sebe. Splatnost těchto náhrad je do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o jejich výši povinné osobě. Náhradu nákladů lze stanovit nejdéle v subjektivní lhůtě 1 rok od konce

kalendářního roku, ve kterém se o nich orgán celní správy dozvěděl, případně v objektivní lhůtě 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém tyto náklady vznikly.

Jedná se o náklady, které vznikly státu při postupech dle tohoto zákona (např. náklady na zničení zboží ve zjednodušeném řízení o zničení zboží). Obecně přitom platí, že jakékoliv náklady musí být ze strany orgánů celní správy vynakládány účelně a v duchu zásady hospodárnosti. Osoba, která má povinnost uhradit náklady, má možnost se proti rozhodnutí celního úřadu, kterým byla výše nákladů stanovena, bránit standardními procesními prostředky, a to typicky právě z důvodů, že náklady byly v konkrétním případě vynaloženy neúčelně (současně platí, že uvedené rozhodnutí musí důvody pro vznik nákladů jasně specifikovat, a to už jen s ohledem na požadavek přezkoumatelnosti rozhodnutí).

Nelze ovšem žádat náhradu nákladů, které státu vznikly při zničení zboží porušujícího právo duševního vlastnictví (nebo i jiném nakládáním s tímto zbožím) v rámci řízení o správním deliktu, když pachatel správního deliktu, který by za běžné situace nesl povinnost náklady uhradit, není znám, případně zemřel aj. Reálně tak neexistuje osoba, které by vznikla povinnost k náhradě nákladů. Státu sice fakticky náklady vznikly, nicméně není možné, aby v tomto případě byly vymáhány na třetí osobě (typicky na držiteli práva duševního vlastnictví).

K § 50:

V případě navrhovaného ustanovení se jedná o speciální úpravu vůči obecné právní úpravě odkladného účinku odvolání podle správního řádu. Zatímco typicky podle správního řádu odvolání má odkladný účinek, odvolání podané podle návrhu zákona odkladný účinek nemá, s výjimkou odvolání proti rozhodnutí o správním deliktu nebo proti rozhodnutí o zabránění věci.

Hlavním důvodem, proč je odkladný účinek odvolání v daných případech vyloučen, je nutnost rychlé reakce vůči zboží porušujícím právo duševního vlastnictví. V opačném případě by hrozil držiteli rozhodnutí, resp. držiteli rozhodnutí pro vnitrostátní trh (případně i jiným osobám) vznik vyšší újmy, kterou by následně musel složitější cestou a s hrozbou vyšších nákladů vymáhat soudní cestou po osobě povinné.

Výjimku z normovaného pravidla tvoří odvolání proti rozhodnutí o správním deliktu, což vyplývá z odlišné charakteristiky těchto rozhodnutí. Legislativní praxe běžně odkladný účinek odvolání proti rozhodnutí o správním deliktu přiznává – jeví se jako nespravedlivé, aby dotčené osobě byla uložena sankce, přičemž by se v opravném řízení zjistilo, že se tato osoba správního deliktu vůbec nedopustila, ta by ovšem již například uhradila pokutu.

Stejně tak by mohlo následovat zničení zboží, které v důsledku rozhodnutí o správním deliktu, resp. o propadnutí věci, propadlo státu. Tato situace představuje jak neúměrný zásah do majetkové podstaty delikventa, jehož správní delikt dosud nebyl pravomocně potvrzen, tak neekonomické a neefektivní řešení pro stát s ohledem na potenciální náhradu škody.

K § 51:

Návrh zákona upravuje námitku jako prostředek ochrany proti zadržení zboží jak na vnitrostátním trhu, tak pod celním dohledem. Vzhledem k tomu, že zadržení zboží ani pozastavení jeho propuštění není provedeno na základě rozhodnutí (tj. rozhodnutí zde nebude vydáno), není možné podat běžné opravné prostředky, typicky odvolání. Na druhou stranu je zájem na tom, aby dotčená osoba měla zaručenu možnost obrany a mohla se domáhat ochrany proti příkoří. Oproti odvolání právní úprava námítky pracuje s kratšími lhůtami, což ve výsledku napomůže efektivní ochraně práv duševního vlastnictví. Výsledkem může být ukončení zadržení zboží dle § 15 odst. 5 či § 16 odst. 5. K řízení o námitce se subsidiárně využije správní řád.

Námitky, které navrhované ustanovení normuje, však nelze považovat za opravný prostředek v pravém slova smyslu – například zde není dodržena zásada dvojinstančnosti řízení, neboť zde nedochází k devolutivnímu účinku (o podaných námitkách rozhoduje orgán stejné instance), i když fakticky bude rozhodovat ředitel toho celního úřadu, který zboží zadržel (a u kterého se zároveň námitka podává). Současně ustanovení zdůrazňuje skutečnost, že v případě zadržení zboží či pozastavení jeho propuštění se jedná o zásah, nikoliv o formalizovaný individuální správní akt, tj. rozhodnutí. Proti rozhodnutí o námitkách není možné dále se odvolat. Stejně tak nemá podaná námitka odkladný účinek.

Lhůta pro podání námitek se stanovuje na 5 pracovních dní s odchylkou 3 pracovních dní pro zboží podléhající zkáze. Zde dochází ke změně na rozdíl od stávající úpravy, neboť v praxi se současná třídní lhůta jeví jako nedostatečná a pro osobu, která se chce námitkami bránit, příliš krátká. Důležité je pravidlo, že zmeškání lhůty nelze prominout. Jedině tak lze zajistit kýženou efektivitu institutu námítky. Nicméně subsidiární použití pravidla dle § 37 odst. 4 správního řádu vyloučeno není, a tak je možné potvrdit do 5 dnů takové podání, které nebylo učiněno tzv. kvalifikovaným způsobem.

K § 52:

Jedna z podmínek pro vydání rozhodnutí pro vnitrostátní trh a z podmínek, na základě které se může jiná právnická osoba dle § 44 odst. 1 písm. e) stát přejímající organizací, je podmínka

bezdlužnosti dotčené osoby dle § 8 odst. 1 písm. c). Bezdlužnost charakterizuje návrh zákona v tomto ustanovení.

Bezdlužnou osobou se rozumí osoba, která nemá evidován nedoplatek s výjimkou nedoplatku, u kterého je povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky, u orgánů Finanční správy České republiky ani u orgánů celní správy. Tuto skutečnost si orgány celní správy mohou ověřit elektronickou cestou v krátkém časovém úseku, tudíž nebudou v důsledku ověřování splnění této podmínky ohroženy relativně krátké lhůty stanovené návrhem zákona. S ohledem na to, že orgány celní správy ověří bezdlužnost dané osoby samy, není v této souvislosti třeba její součinnost a nedojde tak ke zvýšení její administrativní zátěže.

Obdobu institutu bezdlužnosti obsahuje též nařízení č. 608/2013 v čl. 12 odst. 1, tudíž se jedná o podmínku souměrnou pro zboží nacházející se v režimu vnitrostátního trhu i pod celním dohledem.

K § 53:

Podle stávající úpravy má celní úřad zákonem stanovenou působnost na úseku ochrany spotřebitele podle zákona o ochraně spotřebitele. Nově navrhovanou úpravou již orgány celní správy kompetence dle tohoto zákona svěřeny mít nebudou.

Je však i nadále žádoucí, aby byl také spotřebitel chráněn před padělkami nebo nedovolenými napodobeninami. Relevantní ochranu v současnosti poskytuje právě zákon o ochraně spotřebitele. Dojde tak v podstatě k zavedení režimu, kdy ochranu oprávněných osob, resp. držitelů práv duševního vlastnictví, před porušováním jejich práv duševního vlastnictví budou poskytovat orgány celní správy dle návrhu zákona, a ochranu spotřebitele před takto závadným zbožím budou poskytovat příslušné orgány dle zákona o ochraně spotřebitele (kam již však orgány celní správy patřit nebudou). Těmito orgány se rozumí zejména Česká obchodní inspekce, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, případně pak soudy a další.

Mezi orgány celní správy a orgány poskytujícími ochranu spotřebiteli dle zákona o ochraně spotřebitele se však navrhuje výkon spolupráce. Je totiž žádoucí, aby zboží porušující právo obecně (nejen právo duševního vlastnictví) bylo staženo z volného oběhu.

Pokud dojde k zadržení zboží podle návrhu zákona, to však nebude zničeno, ani nedojde k zahájení soudního řízení o určení, zda bylo porušeno právo duševního vlastnictví, vyrozumí celní úřad orgán příslušný k dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele o skutečnosti, že zadržel takové zboží spolu s dalšími doplňujícími informacemi. Tato situace může nastat

i tehdy, pokud bylo zadrženo zboží, pro které nebylo vydáno rozhodnutí pro vnitrostátní trh, a zároveň se k němu nepodařilo dohledat potenciální oprávněnou osobu.

Orgán příslušný k dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele vyhodnotí obdržené informace, a pokud dojde k závěru, že zboží může být použito jako důkazní prostředek v řízení o porušení zákona o ochraně spotřebitele, zašle celnímu úřadu vyjádření o této skutečnosti (resp. může zaslat i negativní vyjádření) do 10 pracovních dnů. Pokud tato skutečnost nastane a zároveň budou splněny podmínky pro vrácení zboží osobě, které bylo zadrženo, celní úřad předá zboží orgánu příslušnému k výkonu dozoru podle zákona o ochraně spotřebitele k dalšímu řízení, přičemž nezbytnost z důvodu ochrany právní jistoty je též sepsání protokolu o tomto postupu. Pokud nebudou splněny podmínky pro vrácení zboží osobě, které bylo zadrženo, zůstane prozatím toto zboží ve sféře orgánů celní správy.

7 ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

K § 54:

Navrhované ustanovení obsahuje zákonné zmocnění, na základě kterého Ministerstvo financí vyhláškou stanoví

- a) náležitosti a vzor žádosti o přijetí opatření na vnitrostátním trhu,
- b) výčet skutečností umožňujících přijetí opatření na vnitrostátním trhu,
- c) výčet skutečností umožňujících přijetí opatření na vnitrostátním trhu nad rámec konkrétního zadržení zboží,
- d) náležitosti a vzor žádosti o prodloužení lhůty, ve které mají orgány celní správy přijmout opatření na vnitrostátním trhu,
- e) náležitosti a vzor žádosti o změnu rozhodnutí pro vnitrostátní trh,
- f) způsob a formu vedení evidence padělků.

Vzhledem k tomu, že ke stávající právní úpravě dle zákona č. 191/1999 Sb. se nevází žádné relevantní prováděcí předpisy, bude se v případě vyhlášek vydaných na základě tohoto zmocnění jednat o originální prováděcí předpisy, nikoliv o nahrazení předchozí právní úpravy.

K § 55:

Je nezbytné zaručit kontinuitu probíhajících řízení a možnost jejich zákonem předpokládaného ukončení za situace, že stávající zákon bude zrušen. Požadované kontinuity bude dosaženo pomocí navrhovaných přechodných ustanovení. Vzhledem k tomu, že stávající

právní úprava se vztahuje pouze na režim celního dohledu, nelze očekávat, že by se navrhovaná přechodná ustanovení použila rovněž pro režim vnitrostátního trhu.

Stanovuje se, že pokud bylo rozhodnutí o schválení žádosti o přijetí opatření vydáno přede dnem nabytí účinnosti tohoto návrhu zákona, přijímají celní úřady opatření při celním dohledu na základě tohoto návrhu zákona, a to do konce lhůty stanovené ve stávajícím rozhodnutí o schválení žádosti o přijetí opatření.

Naopak, veškerá řízení o správním deliktu zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto návrhu zákona, která nebyla do dne nabytí účinnosti tohoto návrhu zákona pravomocně ukončena, se dokončí podle dosavadních právních předpisů. Obdobné pravidlo platí i pro řízení o náhradě nákladů.

Zvláštní přechodné ustanovení upravuje odstavec 2, který se týká řízení při výkonu dozoru v rámci ochrany spotřebitele podle zákona č. 191/1999 Sb., která jsou svojí povahou specifická, a vyžadují zvláštní úpravu.

K § 56:

Navrhované zrušovací ustanovení obsahuje seznam všech právních předpisů, resp. jejich částí, které je třeba zrušit v souvislosti s přijetím návrhu zákona. Primárně se jedná o zákon č. 191/1999 Sb. a dále příslušné části dalších zákonů, kterými byl tento zákon novelizován.

8 ÚČINNOST

K § 57:

Navrhuje se účinnost od 1. ledna 2015, a to vzhledem k předpokládané délce legislativního procesu. Období ode dne nabytí účinnosti nařízení č. 608/2013 do dne nabytí účinnosti návrhu zákona bude překlenuto stávající právní úpravou.

V Praze dne 2. července 2014

Mgr. Bohuslav Sobotka, v.r.
předseda vlády

Ing. Andrej Babiš, v.r.
1. místopředseda vlády a ministr financí